

GEMEENTE NIJMEGEN
SCHOOLGEBOUWEN 1945-1968

WAARDESTELLENDE QUICKSCAN

Voormalige (M)ULO voor meisjes 'Wilhelminaschool' aan de Wilhelminasingel 15, thans Karel de Grote college: zie tevens p.82 (bron: beeldbank RAN | zie disclaimer in het colofon).

Voorblad: lagere school voor meisjes aan de Prof. Huijbersstraat 1, thans Klein Heijendaal: zie tevens p.50 (bron: beeldbank RAN | zie disclaimer in het colofon).

GEMEENTE NIJMEGEN
SCHOOLGEBOUWEN 1945-1968

WAARDESTELLENDE QUICKSCAN

Nijmegen, 12 juli 2019
(definitief)

Leon van Meijel
van Meijel - adviseurs in cultuurhistorie

in opdracht van
gemeente Nijmegen
contactpersonen
Mayke Haaksman, Hettie Peterse

Voormalige huishoudschool (V)GLO aan de St. Hubertusstraat 2, thans sportschool: zie tevens p.76 (bron: beeldbank RAN | zie disclaimer in het colofon).

INHOUDSOPGAVE

inleiding 7

naoorlogse scholenbouw 8
- situering 8
- schooltypen 8
- architectuur 9
- kunstuitingen 9

deel 1: inventarisatie basisonderwijs 11
- Aldenhof 60-01 12
- Aldenhof 60-01 15
- Antoinette van Pinxterenlaan 4 18
- Berberisstraat 4 21
- Bisonstraat 3 24
- Dobbelmannweg 7 27
- Dr. Kuyperstraat 2;4 30
- Ds. Creutzbergweg 3 33
- Fanfarestraat 51-53 36
- Floraweg 69 39
- Florence Nightingalestraat 1 42
- Heemraadstraat 2 45
- Henri Dunantstraat 8 48
- Krekelstraat 8 51
- Kronenburgersingel 271 54
- Lamastraat 67 57
- Molukkenstraat 1 60
- Prins Bernhardstraat 12;14 63
- Prof De Langen Wendelssstr. 29 66
- Prof. Huijbersstraat 1 69
- Prof. Huijbersstraat 3 72
- Tapirstraat 2;4 75
- Vuurdoornstraat 19 78
- Waldeck Pyrmontsingel 40 81
- Zijpendaalstraat 1 84

deel 2: inventarisatie voortgezet onderwijs 89
- Akkerlaan 19 90
- Berg en Dalseweg 295 93
- Goffertweg 20 96
- Groenewoudseweg 1 99
- Hatertseweg 400 102
- Kronenburgersingel 269 105
- St. Hubertusstraat 2 108
- Van Cranenborchstraat 7 111
- Vlierestraat 3 114
- Wilhelminasingel 15 117

conclusies en aanbevelingen 120

geraadpleegde bronnen 122
- rapporten 122
- internet 122

colofon 122

Voormalige LTS 'Dr. Poelsschool' aan de Goffertweg 20, thans VMBO 'Het Rijks': zie tevens p.68 (bron: beeldbank RAN | zie disclaimer in het colofon).

INLEIDING

aanleiding en belang

In de gemeente Nijmegen staan de scholen uit de wederopbouwperiode (1945-1968) steeds meer onder druk. Deze gebouwen zijn veelal financieel afgeschreven, functioneel gedateerd en bouwtechnisch verouderd. Daarom is een deel gesloopt, zoals de basisscholen aan de Tollensstraat, Marie Curiestraat, Kaaplandstraat en Symphoniestraat alsmede de scholen voor voortgezet onderwijs aan de Sperwerstraat, Dennenstraat, Ubbergseveldweg, Kamerlingh Onnesstraat en Krekelstraat. Deze lijst groeit gestaag want op de sloopnominatie voor 2019 staan de scholen aan de Berg en Dalsweg 295, Fanfarestraat 51;53, Hartertsweg 400, Heemstrastraat 2, Krekelstraat 8, Molukkenstraat 1 en Vlierestraat 3. Sloop is echter niet de enige optie want de laatste tijd is er vooral bij scholen voor voortgezet onderwijs steeds vaker sprake van hoogwaardige transformaties, zoals bij de scholen aan de Groenewoudseweg 1, Kronenburgersingel 269, Van Cranenborchstraat 7 en Goffertweg 20. Hoe dan ook, het zou jammer zijn als de wederopbouwarchitectuur van de scholenbouw geruisloos uit het Nijmeegse stadsbeeld verdwijnt. Deze gebouwen vormen namelijk - net als de wél gewaardeerde naoorlogse kerken - belangrijke en beeldbepalende bouwstenen van de naoorlogse woonwijken. Het toenmalige optimisme en nieuwe elan klinken er nog steeds in door. Een overzicht van de naoorlogse scholen in Nijmegen ontbrak tot op heden. Daarom is in opdracht van de gemeente Nijmegen deze waardestellende *quickscan* inventarisatie uitgevoerd. Een tweede aanleiding om de naoorlogse scholen te inventariseren is het initiatiefvoorstel 'Behoud van Nijmeegse naoorlogse kunst' van het CDA en Groen Links d.d. 15 november 2017, dat zich richt op gebouwgebonden en -gerelateerde kunstuitingen uit de periode 1940-1990 vervaardigd door beeldend kunstenaars bij, tegen of in (semi) openbare gebouwen. In deze scholeninventarisatie is daarom ook nadrukkelijk aandacht voor de aanwezige gebonden kunst.

werkwijze en leeswijzer

- Het vertrekpunt voor het onderzoek was een groslijst van de gemeente op basis van bouwjaren en functies uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Uit dat systeem zijn ook situatiekaartjes gegenereerd.
- De panden van de groslijst zijn ter plekke bekeken, zowel buiten als binnen. Tijdens het veldwerk is de groslijst ad hoc aangevuld met scholen die niet (meer) als zodanig in BAG staan omdat ze bijvoorbeeld zijn herbestemd.
- Van alle panden is het digitale bouwarchief geraadpleegd op oorspronkelijke aanvraag en dito bouwtekeningen. Dat archiefonderzoek leverde basisgegevens op over o.a. opdrachtgever, architect, bouwjaar, onderwijssoort en schooltype. De oorspronkelijke plattegrond van elke school is bovendien ingekleurd om beter zicht te krijgen op de typologie: gang-, hal-, portiek- of patioschool.
- Het situatiekaartje, de veldwerkfoto's, de ingekleurde plattegrond en de basisigegevens zijn per gebouw bij elkaar gebracht op drie pagina's, én aangevuld met een korte typering en waardering aan de hand van de gebruikelijke vijf criteria (cultuurhistorie, architectuurhistorie, stedenbouw, gaafheid en zeldzaamheid).
- De inventarisatie in dit rapport is uitgesplitst in een deel over basisonderwijs en een deel over voorgezet onderwijs. De inventarisatie wordt voorafgegaan door een bondig contextueel verhaal over de naoorlogse scholenbouw in Nijmegen. Het rapport sluit af met een hoofdstuk conclusies en aanbevelingen op hoofdlijnen.

NAOORLOGSE SCHOLENBOUW

situering

In de jaren vijftig en zestig werden in Nijmegen veel nieuwe scholen gebouwd als gevolg van de naoorlogse geboortegolf, de verlenging van de leerplichtige leeftijd en de uitbreiding van het aantal onderwijstypen.

De nieuwe schoolgebouwen voor basisonderwijs (destijds kleuter- en lagere scholen genoemd) kwamen vanzelfsprekend vooral op plekken waar de jonge kinderrijke gezinnen zich vestigden, namelijk in de naoorlogse uitbreidingswijken Heseveld, Broersveld, Hatertse Hei, Grootstal, Galgenveld, Brakkenstein, Hatert en Neerbosch. Deze wederopbouwwijken sloten aan op een bestaande parochie of vormden zelf een nieuwe parochie van ongeveer vijf- tot zesduizend gelovigen. De Nijmeegse bevolking was destijds immers overwegend rooms-katholiek. De rooms-katholieke basisscholen werden gebouwd bij de centraal gesitueerde parochiekerk of in een verlengde groen- of voorzieningenstrook. Dankzij deze parochiegedachte ontstond een overzichtelijke, vertrouwde en herkenbare leefkring met een basisschool op loopafstand van elke woning. Bij deze scholen werden gym-, school- en/of handenarbeidlokalen gebouwd, veelal in een aparte vleugel met een eigen entree zodat ze buiten schooltijd beschikbaar waren voor activiteiten van de wijkbewoners.

De scholen voor voortgezet onderwijs hadden een groter verzorgingsgebied en werden daarom (meer solitair) gesitueerd in het geografische midden van de stad en/of op goed bereikbare plekken aan stedelijke hoofdwegen.

schooltypen

Veruit de meeste schoolgebouwen uit de wederopbouwperiode (1945-1968) in Nijmegen gingen uit van klassikaal onderwijs en waren van het vooroorlogse gangtype. In de zoektocht naar betaalbare en flexibel te gebruiken alternatieven ontstonden nieuwe gebouwtypen zoals de hal-, portiek en patioschool.

- Een gangschool bestaat uit een lange gang met toiletten en garderobes aan de noordzijde, en een reeks leslokalen met grote ramen op het zonnige zuiden met links invallend daglicht. Een doelmatige maar ook kostbare opzet want relatief veel vierkante meters verkeersruimte.
- Bij een halschool liggen alle lokalen in één of twee bouwlagen rond een grote centrale hal die – naast verkeersruimte - tevens dienst kan doen als gym-, spel, school-, activiteiten- of gemeenschapszaal. Daarom is er meestal ook een podium in de hal.
- Een portiekschool bestaat veelal uit twee afzonderlijke portieken met een entree, trappenhuis, garderobe en toiletgroep. Elk portiek ontsluit vier leslokalen. Omdat een gang ontbreekt, ontvangen de lokalen direct daglicht van twee zijden (doorzon principe).
- Bij een patioschool zijn de leslokalen geschakeld door een (rondgaande) gang en gesitueerd rond één of meerdere patio's: een besloten veilige buitenruimte voor spel, en veelal gekoppeld aan buitenlokalen voor het lesgeven in de buitenlucht.

Veruit de meeste wederopbouwscholen in Nijmegen hebben een omvang van 7 à 8 lokalen met personeelsruimtes. Een klein gedeelte daarvan heeft bovendien een handenarbeidlokaal en/of een gymzaal in een aparte vleugel. Een handvol schoolgebouwen is uitgevoerd als een dubbele meisjes- en jongensschool met 14 lokalen.

architectuur

De architectuur van de scholen uit de wederopbouwperiode (1945-1968) is pluriform. De grote lijn in de bouwstilistische ontwikkeling is als volgt.

- Gedurende de jaren vijftig was het traditionalisme van de Delftse School de norm. Elke school was uniek en werd speciaal ontworpen met beperkte budgetten. Het gevelbeeld van deze scholen is veelal sober: bakstenen gevels met een bijzonder metselverband, een decoratief detail of meerdere kleuren baksteen, en schuine pannen daken met houten bakgoten op klossen. In de scholen is veel aandacht besteed aan de vloer- en wandafwerking van de verkeersruimtes: tegels, schoonmetselwerk, glazen vitrines.
- Gaandeweg de jaren vijftig werd de gemengde bouwtrant van de shake-handsarchitectuur populair: een speelser gevelbeeld met patronen en betonnen raamwerken, zichtbare betonconstructies binnen en buiten alsmede platte en lessenaarsdaken met overstek.
- In de jaren zestig brak de zakelijke en functionele benadering van het naoorlogse modernisme door: standaardisatie en industrialisatie leiden tot de bouw van grote series identieke scholen. Bakstenen schijven, grote glaspuien en prefab elementen bepalen het gevelbeeld. Binnen ligt linoleum op de vloer en zijn wanden opgetrokken in betonsteen.

Veruit de meeste wederopbouwscholen in Nijmegen zijn ontworpen door lokale architecten, met als belangrijkste veelbouwers de architecten J.D.A. Okhuijsen, Ch.H.B. Estourgie, F.M. Oswald en J.G. Deur & C. Pouderoyen; allen vertegenwoordigers van het naoorlogse traditionalisme. Dat laat onverlet dat deze architecten ook typologische vernieuwingen doorvoerden in hun schoolontwerpen.

kunstuitingen

De toepassing van beeldende kunst in en aan schoolgebouwen raakte in een stroomversnelling nadat de rijksoverheid in september 1951 de percentageregeling lanceerde. De gemeente Nijmegen volgde in 1954 met de regeling 'decoratie aankleding schoolgebouwen'. Voortaan was ongeveer 1% van de (ver)bouwsom van een school bestemd voor decoratieve aankleding, met als doel om het kunstklimaat aan te jagen, de culturele betekenis van schoolgebouwen te versterken, kinderen en ouders in aanraking te laten komen met eigentijdse kunst.
Gedurende de wederopbouwperiode was de gebonden kunst – voortbouwend op de vooroorlogse traditie - nog voornamelijk figuratief en dienstbaar aan de architectuur. De kunstuitingen hadden veelal een herkenbare en/of symbolische betekenis waardoor ze meteen begrijpelijk waren. De gebonden kunst diende ter identificatie van het gebouw en ter verheffing van de aanschouwer. Populaire thema's bij kunst in scholen waren dieren (vooral vogels), planten, religie cq. heiligen en spelende kinderen, uitgevoerd in een grote diversiteit aan technieken waaronder glas-in-loodramen, stenen beelden, terracotta reliëfs of mozaïekvoorstellingen.

Voormalige lagere school aan de Lamastraat 67, thans NSV II: zie tevens p.42 (bron: beeldbank RAN | zie disclaimer in het colofon).

DEEL 1

INVENTARISATIE
SCHOLEN VOOR BASISONDERWIJS

01 **basisgegevens**

adres	**Aldenhof 60-01**
huidig	Brede School 'De Aldenhove'
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1966/-1968
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	glas-in-loodraam (2 stuks)

typering

Tweelaags gebouw op langgerekt rechthoekig grondplan met bakstenen gevels (geel), grote verdiepingshoge glaspuien (deels hout, deels kunststof) en plat dak. De gang met in- en uitpandige trappenhuizen ligt aan de noordzijde en ontsluit zeven leslokalen en de personeelsvertrekken op het zonnige zuiden. De toiletgroepen zijn herkenbaar aan de bakstenen risalieten met verticale raamsleuven. Eveneens kenmerkend voor deze gestandaardiseerde MuWi-school zijn de brede gangen, ruime lichte lokalen en prefab-elementen. De gemeente Nijmegen bouwde er een tiental in de naoorlogse uitbreidingswijken. Uniek aan deze school is de aanwezigheid van twee figuratieve glas-in-loodramen in het zijportiek (H. Estourgie) én een aangrenzende kleuterschool in hetzelfde bouwsysteem.

waardering

Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als typologisch goed voorbeeld van een gangschool in serie-matige MuWi-systeembouw die de gemeente Nijmegen in meer wijken herhaalde; vanwege de lichte, ruime en functionele opzet van het modernistische ontwerp; vanwege de unieke combinatie met de aangrenzende kleuterschool en de aanwezigheid van twee glas-in-loodramen; maar de tussengevoegde nieuwbouw, de kunststof ramen en het kleurgebruik doen afbreuk aan de gaafheid.
Van stedenbouwkundig belang als onderdeel van een scholencluster op een markante, beeldbepalende plek in de wijk Aldenhof: in de zichtlijn van de wijkentree en op de kop van de centrale groenstrook.

adres	**Aldenhof 60-01**
huidig	Brede School 'De Aldenhove'
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1966/-1968
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	glas-in-loodraam (2 stuks)

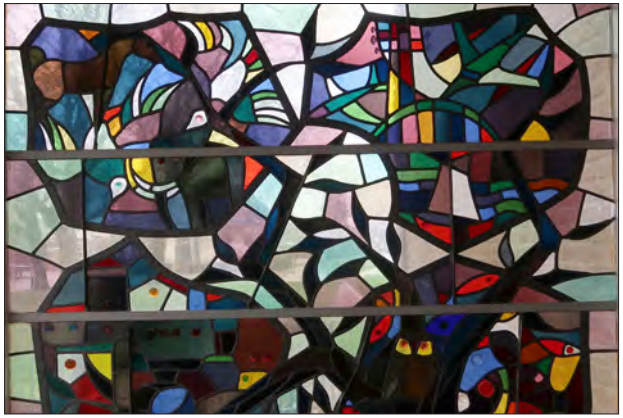

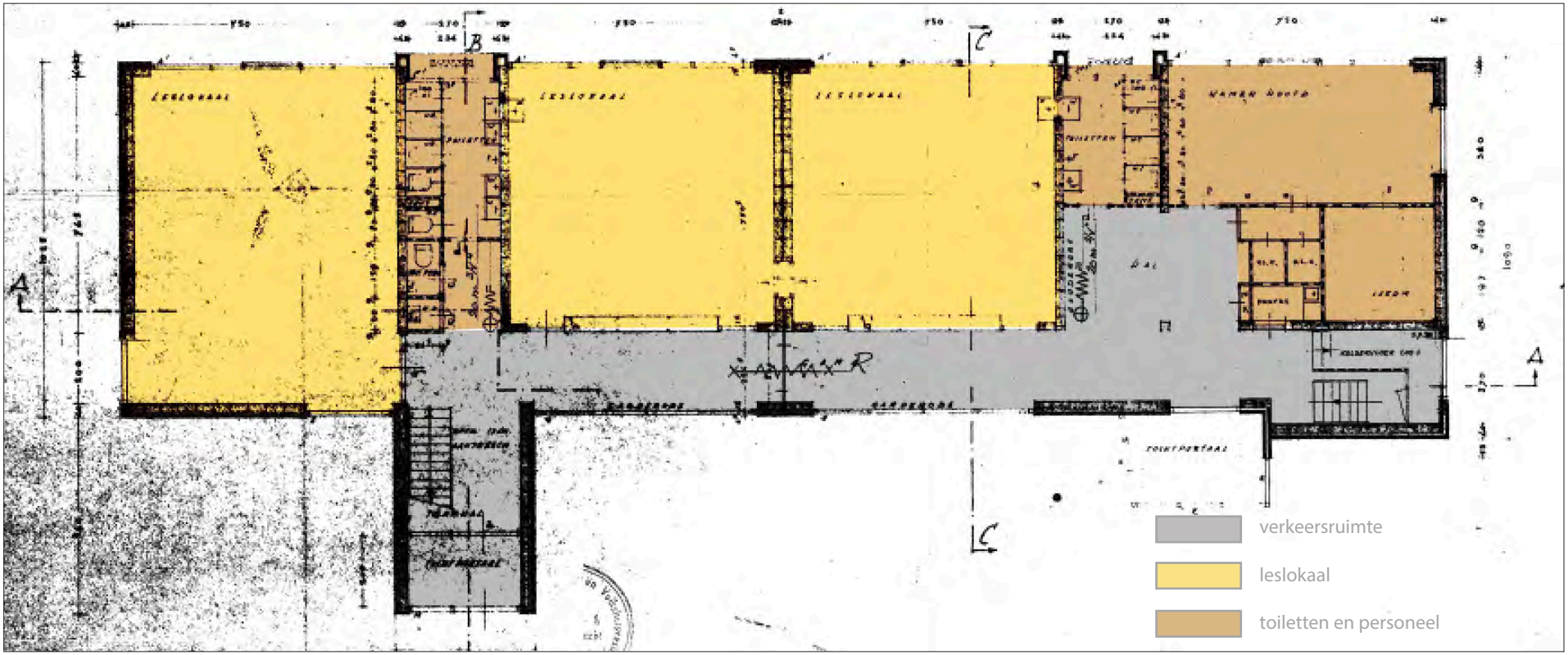

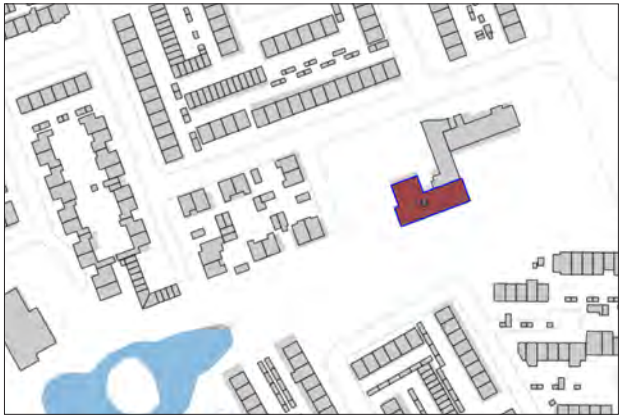

adres	**Aldenhof 60-01**
huidig	Brede School 'De Aldenhove'
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1966/-1968
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	glas-in-loodraam (2 stuks)

02 basisgegevens

adres	**Aldenhof 60-01**
huidig	Brede School 'De Aldenhove'
oorspr.	kleuterschool
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1966/-1968
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

typering

Eénlaags gebouw op rechthoekig grondplan met bakstenen gevels (geel), grote verdiepingshoge puien (hout, glas) en plat dak. De gang met personeelsvertrekken ligt aan de noordzijde, en ontsluit vier lokalen op het zonnige zuiden. Kenmerkend voor deze gestandaardiseerde MuWi-school zijn de brede gang, ruime lichte lokalen en prefab-elementen. De gemeente Nijmegen bouwde een tiental MuWi-scholen in de naoorlogse uitbreidingswijken. Uniek aan deze school is de combinatie met een basisschool in hetzelfde bouwsysteem. In 2002-2003 zijn beide scholen met elkaar verbonden door nieuwbouw.

waardering

Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als typologisch goed voorbeeld van een gangschool in seriematige MuWi-systeembouw die de gemeente Nijmegen in verschillende wijken herhaalde; vanwege de lichte, ruime en functionele opzet van het modernistische ontwerp; vanwege de unieke combinatie met de aangrenzende basisschool; maar de tussengevoegde nieuwbouw, de kunststof ramen en het kleurgebruik doen afbreuk aan de gaafheid.
Van stedenbouwkundig belang als onderdeel van een scholencluster op een markante, beeldbepalende plek in de wijk Aldenhof: in de zichtlijn van de wijkentree en op de kop van de centrale groenstrook.

adres	**Aldenhof 60-01**
huidig	Brede School 'De Aldenhove'
oorspr.	kleuterschool
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1966/-1968
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

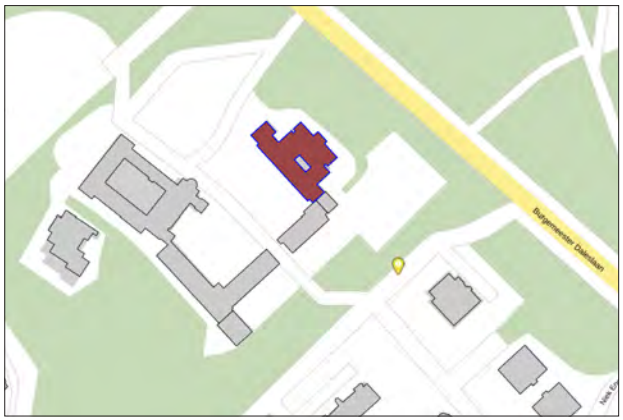

adres	**Aldenhof 60-01**
huidig	Brede School 'De Aldenhove'
oorspr.	kleuterschool
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1966/-1968
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

03 **basisgegevens**

adres	**Antoinette van Pinxterenlaan 4**
huidig	basisschool 'St. Nicolaas'
oorspr.	lagere school 'St. Nicolaas'
richting	rooms-katholiek / Jenaplan
typologie	gangschool
bouwjaar	1953/-1956
architect	A. Siebers
bouwstijl	traditionalisme
kunst	gevelbeeld St. Nicolaas

typering

Samengesteld L-vormig gebouw met bakstenen gevels, kunststof en stalen ramen, betonnen fries en flauw hellend zadel- en schilddak met gesmoorde pannen. De langgerekte éénlaags onderwijsvleugel heeft een gang aan de noordzijde (in 1979 ingebouwd door nieuwbouw) en zeven leslokalen op het zuiden (na brand in 2002 iets uitgebouwd). Op de kop een tweelaags gedeelte met voormalige hoofdentree en personeelsvertrekken (bg) en een handenarbeidlokaal (verd.). Daarachter een (vernieuwd) tussenlid met kleedruimtes en een gymzaal met spaarvelden en muizetandlijst. Deze school voor schipperskinderen (jongens) is gelijktijdig gebouwd met het achterliggende klooster van de Broeders van de Onbevlekte Ontvangenis van de Heilige Maagd Maria.

waardering

Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen (schippers)kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving en het werk van de broeders van het naastgelegen (voormalige) klooster; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking.
Van beperkt architectuurhistorisch belang als typologisch gangbaar voorbeeld van een gangschool, uitgevoerd in een sobere maar goed verzorgde traditionalistische architectuur van de gerenommeerde architect Siebers, die echter sterk is aangetast door (forse) uitbouwen aan beide flanken en door kunststof ramen.
Van stedenbouwkundig belang als onderdeel van een voormalig klooster in dezelfde architectuur, enigszins verscholen in de groene bosrijke zoom van het Goffertpark.

adres	**Antoinette van Pinxterenlaan 4**
huidig	basisschool 'St. Nicolaas'
oorspr.	lagere school 'St. Nicolaas'
richting	rooms-katholiek / Jenaplan
typologie	gangschool
bouwjaar	1953/-1956
architect	A. Siebers
bouwstijl	traditionalisme
kunst	gevelbeeld St. Nicolaas

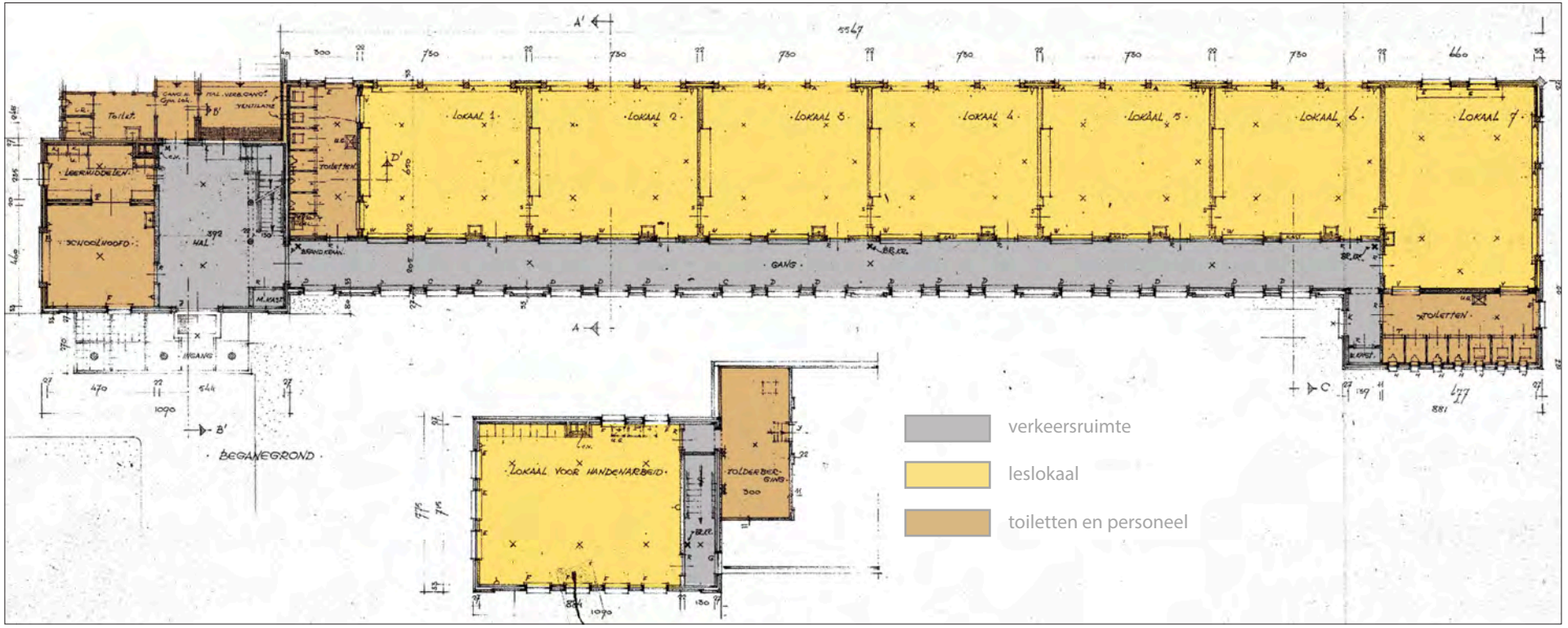

adres	**Antoinette van Pinxterenlaan 4**
huidig	basisschool 'St. Nicolaas'
oorspr.	lagere school 'St. Nicolaas'
richting	rooms-katholiek / Jenaplan
typologie	gangschool
bouwjaar	1953/-1956
architect	A. Siebers
bouwstijl	traditionalisme
kunst	gevelbeeld St. Nicolaas

04 **basisgegevens**

adres	**Berberisstraat 4**
huidig	Brede School 'De Zonnewende'
oorspr.	lagere school (dubbel)
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1955/-1957
architect	J.D.A. Okhuijsen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	glas-in-loodramen (2), balustrade

typering

Samengesteld U-vormig gebouw met bakstenen gevels (kettingverband, stroomlaag, ruitmotief), kunststof ramen en deuren, houten bakgoot op klossen en schilddaken met gesmoorde pannen. De langgerekte tweelaags onderwijsvleugel heeft twee entrees met elk een hal met kunstwerk, gangen aan de noordzijde en zeven leslokalen op het zuiden: tegelvloeren, bak- en natuurstenen lambrisering, vitrinekasten, beeldnissen. De haakvormige éénlaags achtervleugel omvat ruimtes voor handenarbeid, spel, sport en podiumvoorstellingen. Deze school is in 1955-1957 in opdracht van de Stichting St. Josephscholen gebouwd als jongens- en meisjesschool op hetzelfde bouwveld als waar later de Daniëlskerk werd gebouwd. Afgezien van een kleine uitbreiding (2003) en de kunststof ramen is de school nog behoorlijk gaaf.

waardering

Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen jongens en meisjes die hier - los van elkaar - zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving, de daaruit voortvloeiende indeling van de stad in parochies en het werk van de Stichting St. Josephscholen; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van groot architectuurhistorisch belang als typologisch goed voorbeeld van een dubbele gangschool, uitgevoerd in een sobere maar verzorgde traditionalistische architectuur met - de voor architect Okhuijsen kenmerkende - fraaie interieurafwerking en geïntegreerde kunstwerken; alleen de kunststof ramen doen afbreuk aan de gaafheid.
Van stedenbouwkundig belang als beeldbepalend onderdeel van een voormalige RK parochiecomplex in het hart van de naoorlogse wijk Heseveld (parochiegedachte).

adres	**Berberisstraat 4**
huidig	Brede School 'De Zonnewende'
oorspr.	lagere school (dubbel)
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1955/-1957
architect	J.D.A. Okhuijsen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	glas-in-loodramen (2), balustrade

adres
huidig
oorspr.
richting
typologie
bouwjaar
architect
bouwstijl
kunst

Berberisstraat 4
Brede School 'De Zonnewende'
lagere school (dubbel)
rooms-katholiek
gangschool
1955/-1957
J.D.A. Okhuijsen
traditionalisme
glas-in-loodramen (2), balustrade

05 **basisgegevens**

adres	**Bisonstraat 3**
huidig	basisschool 'De Hazesprong'
oorspr.	lagere school 'St. Antonius'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1956/-1958
architect	G. van Veen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	glas-in-loodramen (2)

typering

Samengesteld L-vormig gebouw met bakstenen gevels, kunststof ramen, betonnen kaders, bakgoot en zadeldaken met gesmoorde pannen. Dit sobere gevelbeeld wordt verlevendigd door de blinde kopgevel met siermetselwerk van de gymzaal en een uitpandig trappenhuis van beton en glas. De tweelaags onderwijsvleugel heeft de entrees, gang en trappenhuis aan de noordzijde, en zeven leslokalen en personeelsvertrekken aan de zonnige zuidzijde. In de hal twee glas-in-loodramen met haan en vogel.
Deze jongensschool is in 1956-1958 in opdracht van de 'Vereniging tot Stichting en Instandhouding ener R.K. Jongensschool' gebouwd en in 1989 ondergeschikt uitgebreid. Het gebouw maakt deel uit van een naoorlogs scholencluster tot aan de Maranathakerk in het hart van de wederopbouwwijk Hazenkamp.

waardering

Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving (RK jongensschool); als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als typologisch gangbaar voorbeeld van een gangschool, uitgevoerd in een sobere maar verzorgde traditionalistische architectuur met siermetselwerk en geïntegreerde glas-in-loodramen; alleen de kunststof ramen en het geschilderde beton doen enigszins afbreuk aan de gaafheid.
Van stedenbouwkundig belang als onderdeel van een groot scholencluster in het hart van de wijk Hazenkamp; beeldbepalend is de L-vormige opzet achter een voorplein.

adres	**Bisonstraat 3**
huidig	basisschool 'De Hazesprong'
oorspr.	lagere school 'St. Antonius'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1956/-1958
architect	G. van Veen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	glas-in-loodramen (2)

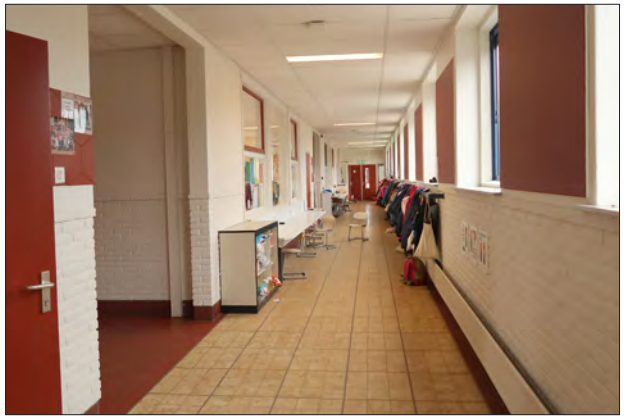

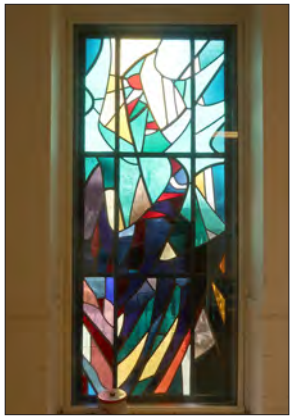

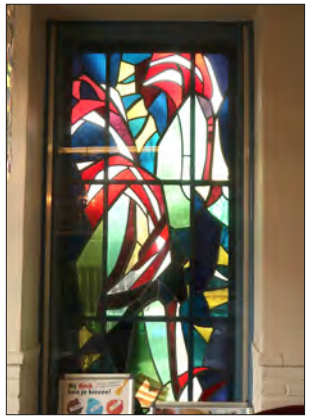

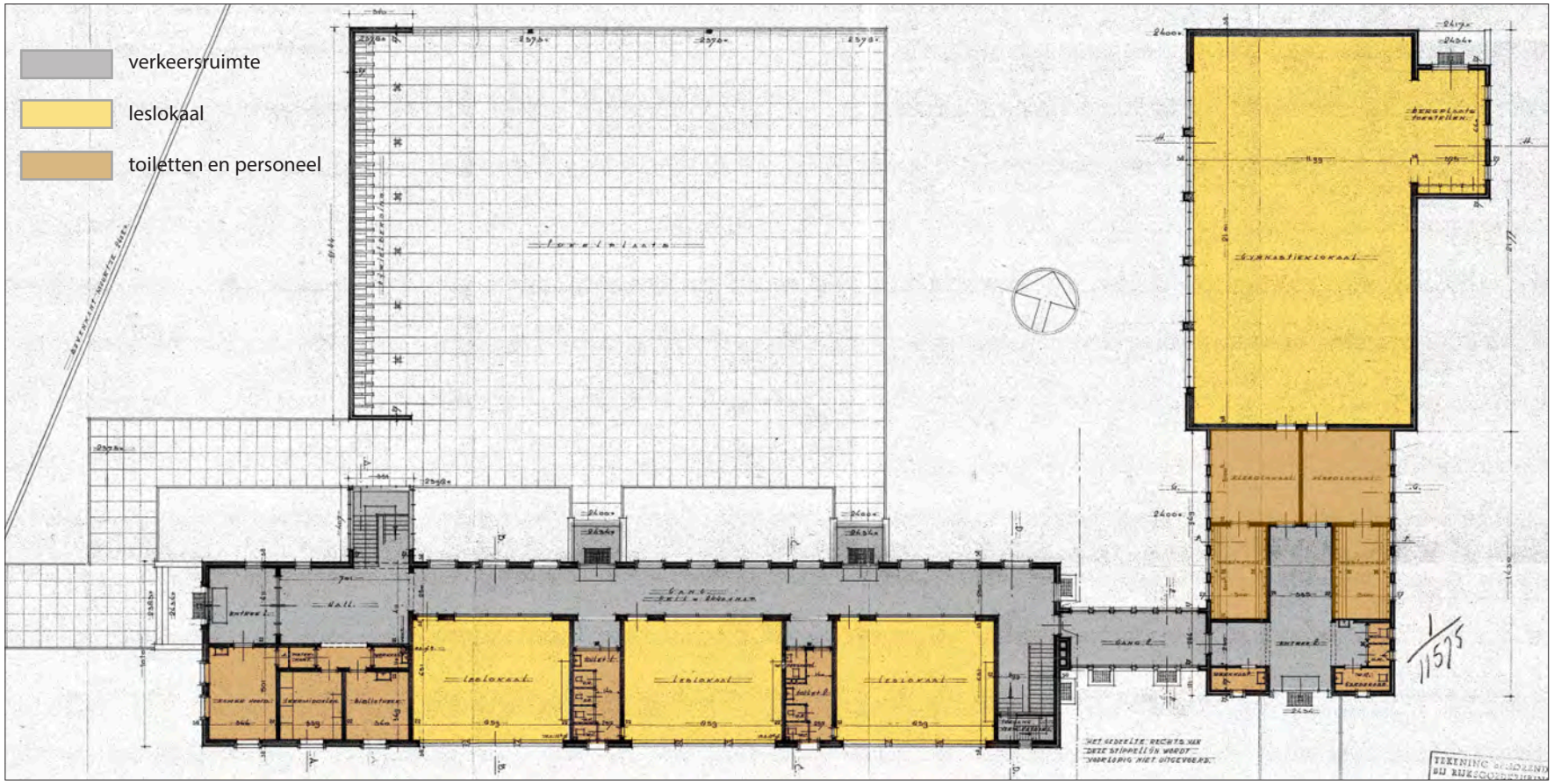

adres	**Bisonstraat 3**
huidig	basisschool 'De Hazesprong'
oorspr.	lagere school 'St. Antonius'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1956/-1958
architect	G. van Veen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	glas-in-loodramen (2)

06 **basisgegevens**

adres	**Dobbelmannweg 7**
huidig	Judo Academy en yogaruimte
oorspr.	gymzaal en handenarbeidlokaal
richting	rooms-katholiek
typologie	n.v.t.
bouwjaar	1955-1956/-1959
architect	J.G. Deur & C. Pouderoyen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	-

typering

Bijgebouw met aan de voorzijde een open portiek, kleedruimtes (bg) en handenarbeidlokaal / yogaruimte (verd.), en aan de achterzijde een gymzaal. Het gebouw heeft bakstenen gevels (rood) met lisenen, stalen roedenvensters, betonnen lateien en een flauw hellend bitumen zadeldak met houten bakgoot op klossen. De belangrijkste wijzigingen zijn een kleine uitbouw aan de noordzijde en de modernisering en splitsing van de wasruimte. De gymzaal is in 1955-1959 in opdracht van de 'Stichting Dochters van O.L. Vrouw' gebouwd voor de lagere school die toen nog terzijde lag, maar in 1986 vóór de gymzaal is herbouwd. Het gebouw maakt deel uit van een parochiecomplex met kerk, pastorie, begraafplaats, klooster en scholen aan de Groenestraat / Dobbelmannweg.

waardering

Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en gymnastiek hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving, de daaruit voortvloeiende indeling van de stad in parochies en het werk van de Stichting Dochters van O.L. Vrouw; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als typologisch tamelijk zeldzaam en behoorlijk gaaf behouden voorbeeld van een gymzaal uit de jaren vijftig, uitgevoerd in een rijke traditionalistische architectuur die zo kenmerkend is voor de gerenommeerde architect C. Pouderoyen (kwalitatief sterk oeuvre).
Van stedenbouwkundig belang als onderdeel van een langgerekt parochiecomplex dat zich uitstrekt tot aan de Groenestraat; ondanks situering in de tweede linie toch architectonisch ensemble met de school aan de overzijde van de Dobbelmannweg.

adres	**Dobbelmannweg 7**
huidig	Judo Academy en yogaruimte
oorspr.	gymzaal en handenarbeidlokaal
richting	rooms-katholiek
typologie	n.v.t.
bouwjaar	1955-1956/-1959
architect	J.G. Deur & C. Pouderoyen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	-

adres	**Dobbelmannweg 7**
huidig	Judo Academy en yogaruimte
oorspr.	gymzaal en handenarbeidlokaal
richting	rooms-katholiek
typologie	n.v.t.
bouwjaar	1955-1956/-1959
architect	J.G. Deur & C. Pouderoyen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	-

07 **basisgegevens**

adres	**Dr. Kuyperstraat 2;4**
huidig	basisschool 'De Vossenburcht'
oorspr.	lagere school (dubbel)
richting	rooms-katholiek
typologie	patioschool
bouwjaar	1960/1961-1962
architect	vd Bosch, Hendriks & Campman
bouwstijl	modernisme
kunst	verwijderd

typering
Dubbele lagere school voor jongens (links) en meisjes (rechts) met elk zeven leslokalen en twee buitenlokalen rond een patio. De gangen en uitgebouwde toiletgroepen liggen aan de noordzijde, de lokalen aan de zuidzijde. Het éénlaags gebouw bestaat uit bakstenen muurschermen in noord-zuidrichting, houten glaspuien en flauw hellende lessenaarsdaken met bovenlichten. Na een brand in 1995 is de centrale zone verbouwd: twee lokalen werden entree en opgehoogd met een verdieping, de onbebouwde hof werd alsnog aula en gymzaal, de vier buitenlokalen werden dichtgezet. De muurschilderingen en tegelmozaïeken van Ted Felen zijn verwijderd of weggewerkt. De school is in opdracht van de Rosa Stichting gebouwd en staat in een voorzieningenstrook nabij de RK parochiekerk van Hartert.

waardering
Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen jongens en meisjes die hier – los van elkaar - zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving, de daaruit voortvloeiende indeling van de stad in parochies en het werk van de Rosastichting;
als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van groot architectuurhistorisch belang als innovatief voorbeeld van een dubbele school met patio's, uitgevoerd in een sobere maar verzorgde modernistische architectuur met veel licht, lucht en ruimte; maar de toegevoegde opbouw, de verwijderde kunst en de dichtgezette buitenlokalen doen sterk afbreuk aan de gaafheid.
Van stedenbouwkundig belang vanwege de karakteristieke situering in de hoofd groenstructuur aan de binnenring van Hatert nabij de RK kerk (parochiegedachte).

adres	**Dr. Kuyperstraat 2;4**
huidig	basisschool 'De Vossenburcht'
oorspr.	lagere school (dubbel)
richting	rooms-katholiek
typologie	patioschool
bouwjaar	1960/1961-1962
architect	vd Bosch, Hendriks & Campman
bouwstijl	modernisme
kunst	verwijderd

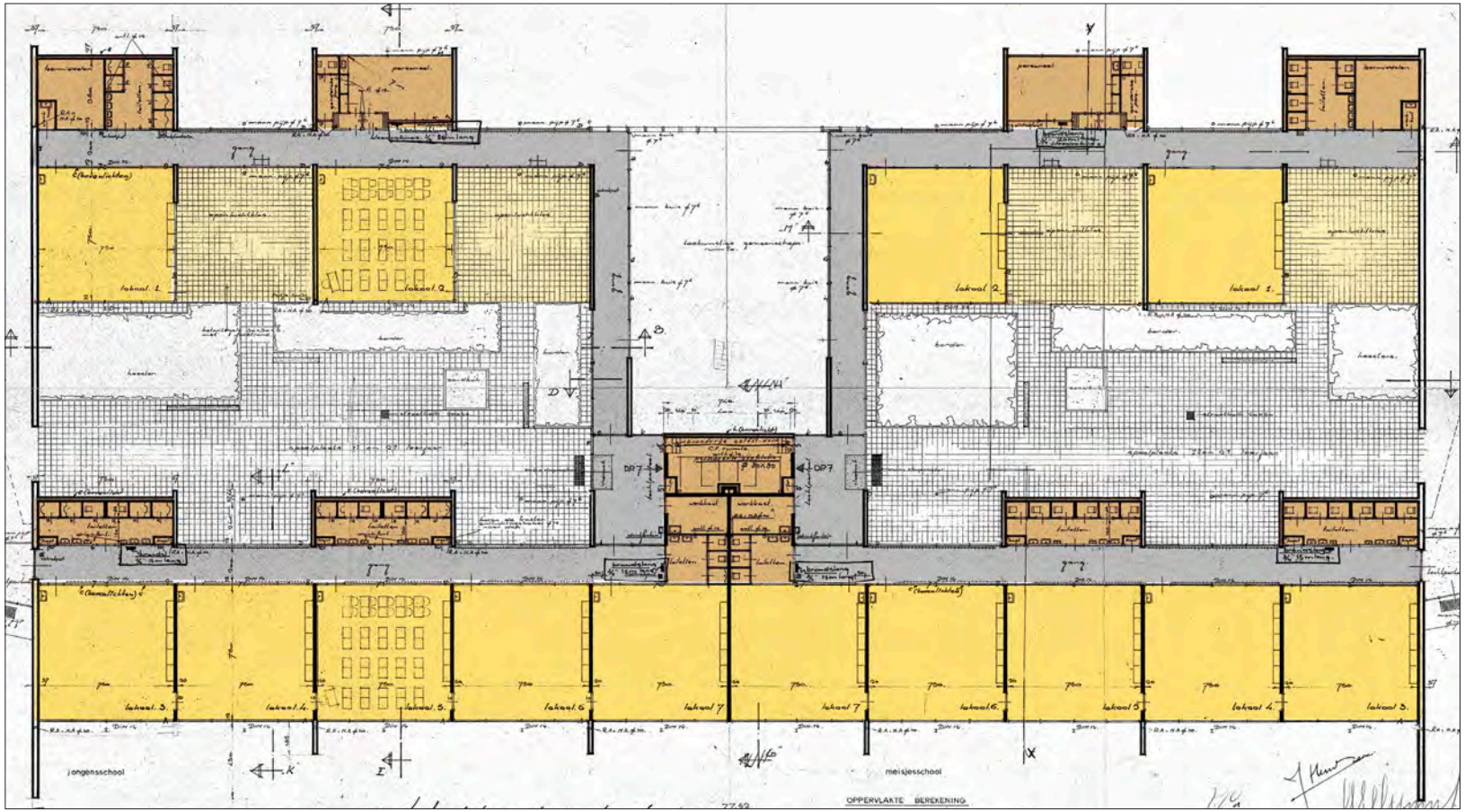
adres	**Dr. Kuyperstraat 2;4**
huidig	basisschool 'De Vossenburcht'
oorspr.	lagere school (dubbel)
richting	rooms-katholiek
typologie	patioschool
bouwjaar	1960/1961-1962
architect	vd Bosch, Hendriks & Campman
bouwstijl	modernisme
kunst	verwijderd

verkeersruimte

leslokaal

buitenlokaal

toiletten en personeel

08 **basisgegevens**

adres	**Ds. Creutzbergweg 3**
huidig	activiteitencentrum GVO 'De Klup'
oorspr.	kleuterschool 'Andreas'
richting	protestants
typologie	gangschool
bouwjaar	1955/1955
architect	F.M. Oswald
bouwstijl	traditionalisme
kunst	-

typering
Eénlaags gebouw op L-vormig grondplan met bakstenen gevels, houten meerruits ramen en zadeldaken met gesmoorde pannen en zinken mastgoten. De L-vormige gang met garderobe en personeelsvertrekken liggen aan de noordzijde, de drie lokalen zijn georiënteerd op het zuiden en hebben elk een eigen toiletgroep. Deze kleuterschool is gebouwd in opdracht van de 'Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs en Ontwikkeling in het Schependom van Nijmegen' en in 1996 uitgebreid met drie lokalen rond een nieuwe patio, en onlangs verbouwd tot activiteitencentrum waarbij o.a. de hal is ingericht als keuken. Kunstuitingen zijn er niet (meer). Het gebouwtje staat tamelijk op zichzelf aan de rand van een klein woonbuurtje, ingeklemd tussen de Graafseweg en het spoor.

waardering
Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving en het werk van de Stichting voor Pr. Chr. onderwijs; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van beperkt architectuurhistorisch belang als typologisch goed voorbeeld van een kleuterschool, uitgevoerd in een sobere maar verzorgde traditionalistische architectuur die kenmerkend is voor architect Oswald; de verwijderde kunst en de ingrijpende renovatie doen echter sterk afbreuk aan de gaafheid.
Van beperkt stedenbouwkundig belang vanwege de situering in de zichtlijn van de Tussenweg.

adres	**Ds. Creutzbergweg 3**
huidig	activiteitencentrum GVO 'De Klup'
oorspr.	kleuterschool 'Andreas'
richting	protestants
typologie	gangschool
bouwjaar	1955/1955
architect	F.M. Oswald
bouwstijl	traditionalisme
kunst	-

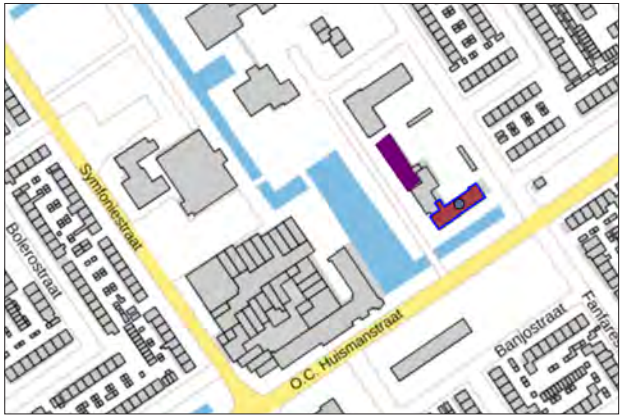

adres	**Ds. Creutzbergweg 3**
huidig	activiteitencentrum GVO 'De Klup'
oorspr.	kleuterschool 'Andreas'
richting	protestants
typologie	gangschool
bouwjaar	1955/1955
architect	F.M. Oswald
bouwstijl	traditionalisme
kunst	-

09 **basisgegevens**

adres	**Fanfarestraat 51-53**
huidig	basisschool 'Het Octaaf'
oorspr.	lagere school (2 stuks)
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1961-1963/-1965
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

typering

Twee identieke – oorspronkelijk vrijstaande – gebouwen van twee bouwlagen op langgerekt rechthoekig grondplan met bakstenen gevels (geel), grote verdiepingshoge houten glaspuien en platte daken. De gangen met in- en uitpandige trappenhuizen liggen aan de noordzijde en ontsluiten per gebouw zeven leslokalen en de personeelsvertrekken op het zonnige zuiden. De toiletgroepen zijn herkenbaar aan de risalieten met verticale raamsleuven (later gestuukt). Eveneens kenmerkend voor deze gestandaardiseerde MuWi-school zijn de brede gangen, ruime lichte lokalen en prefab-elementen. De gemeente Nijmegen bouwde er een tiental in de naoorlogse uitbreidingswijken. Deze scholen zijn in 2000 met elkaar verbonden door nieuwbouw en staan thans op de nominatie om te worden gesloopt. Kunstuitingen ontbreken.

waardering

Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als typologisch goed voorbeeld van een gangschool in seriematige MuWi-systeembouw die de gemeente Nijmegen in verschillende wijken herhaalde; vanwege de lichte, ruime en functionele opzet van het modernistische ontwerp; maar de tussengevoegde nieuwbouw en de kunststof ramen doen afbreuk aan de gaafheid.
Van stedenbouwkundig belang vanwege de beeldbepalende situering op de hoek van het voorzieningengebied in het hart van de wijk; karakteristiek is de L-vormige situering achter een voorplein.

adres	**Fanfarestraat 51-53**
huidig	basisschool ‘Het Octaaf’
oorspr.	lagere school (2 stuks)
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1961-1963/-1965
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

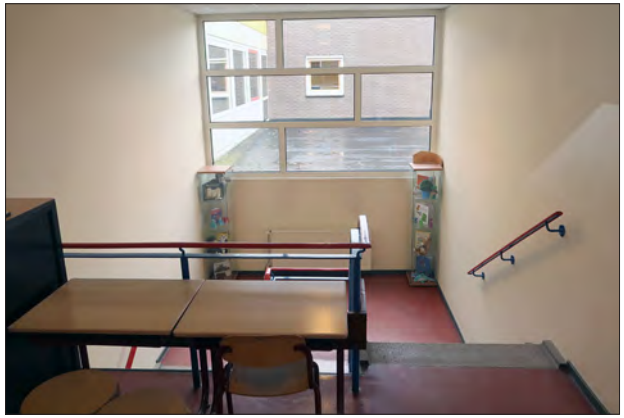

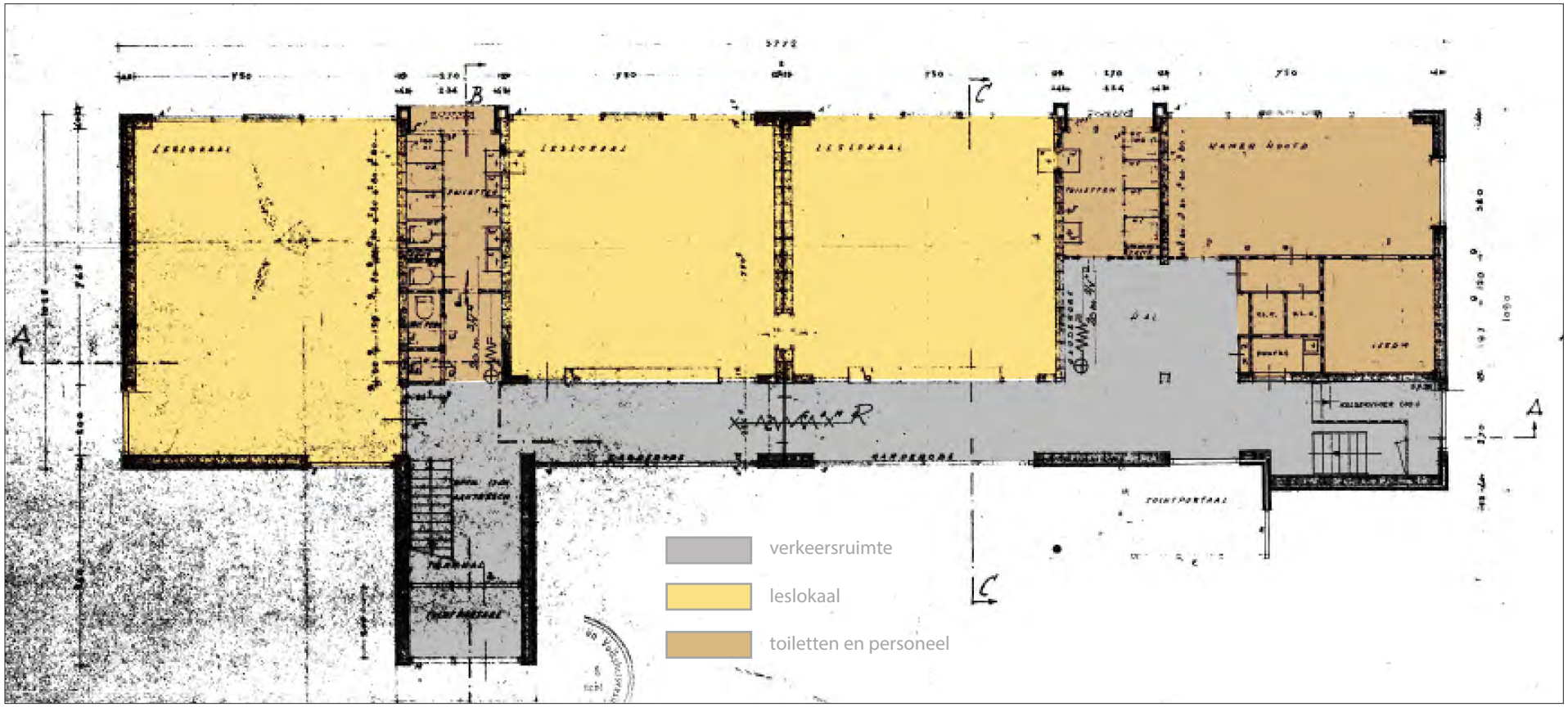

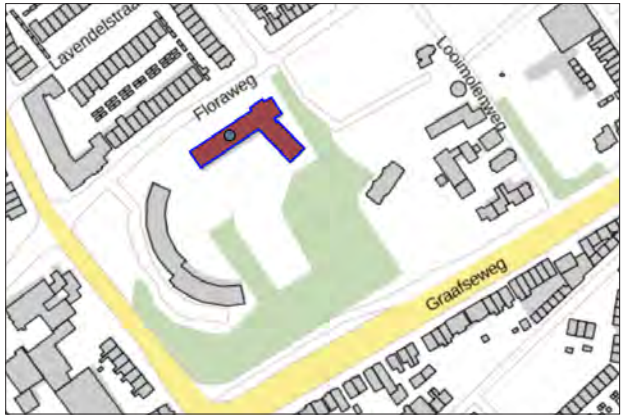

adres	**Fanfarestraat 51-53**
huidig	basisschool 'Het Octaaf'
oorspr.	lagere school (2 stuks)
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1961-1963/-1965
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

10 **basisgegevens**

adres	**Floraweg 69**
huidig	basisschool 'De Wieken'
oorspr.	lagere school 'St. Bonifatius'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1958-1962/1962-1963
architect	H. Reuser
bouwstijl	modernisme
kunst	metalen sculptuur (trappenhuis)

typering
Gebouw op L-vormig grondplan met langgerekte éénlaags vleugel aan de voorzijde, een korte drielaags vleugel aan de achterzijde en een trappenhuis in de oksel, allemaal met rode bakstenen gevels, houten ramen en platte daken. Horizontaal accent: betonnen vloerbanden, houten boeiboorden. Verticaal accent: trappenhuis met betonnen raamwerk en metalen kunstwerk. De hal met podium en personeelsvertrekken en de gangen met garderobes en toiletgroepen liggen aan de noordzijde, de 12 leslokalen aan de zuidzijde. Deze vml. jongensschool is in opdracht van de 'Stichting St. Josephscholen' gebouwd op een geaccidenteerde voorzieningenstrook aan de zuidrand van Wolfskuil. Wijzigingen: de uitbouw tegen de onderbouw en het schervenmozaïek tegen de gevel (2007). Kunstwerk achter de voorzetwand in de hal?

waardering
Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving en het werk van de Stichting St. Josephscholen (vml. jongensschool); als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw
waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als gangbaar voorbeeld van het type gangschool, uitgevoerd in een modernistische bouwstijl met opvallende raamverdeling en scharnierpunt met trappenhuis en geïntegreerd kunstwerk; de uitbouw achter, het kleurgebruik en het toegevoegde schervenmozaïek doen afbreuk aan de gaafheid.
Van beperkt stedenbouwkundig belang als onderdeel van een voorzieningenzone tussen de Graafseweg en de Floraweg; het geaccidenteerde terrein levert aan de achterzijde een karakteristiek beeld op.

adres	**Floraweg 69**
huidig	basisschool 'De Wieken'
oorspr.	lagere school 'St. Bonifatius'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1958-1962/1962-1963
architect	H. Reuser
bouwstijl	modernisme
kunst	metalen sculptuur (trappenhuis)

adres	**Floraweg 69**
huidig	basisschool 'De Wieken'
oorspr.	lagere school 'St. Bonifatius'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1958-1962/1962-1963
architect	H. Reuser
bouwstijl	modernisme
kunst	metalen sculptuur (trappenhuis)

11 **basisgegevens**

adres	**Florence Nightingalestraat 1**
huidig	basisschool 'De Lanteerne'
oorspr.	lagere school
richting	protestants
typologie	halschool
bouwjaar	1958/1958
architect	F.M. Oswald
bouwstijl	modernisme
kunst	-

typering

Tweelaags gebouw op T-vormig grondplan met bakstenen gevels, stalen ramen en plat dak. In het hart van het gebouw een grote centrale hal (oorspronkelijk tweelaags met omloop op de verdieping). Aan de noordzijde daarvan: twee entrees, trappenhuis, garderobes en toiletten. Aan de overige zijden zeven leslokalen en personeelsvertrekken met grote stalen ramen op het zuiden. Deze school is in opdracht van de 'Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs en Ontwikkeling in het Schependom van Nijmegen' gebouwd in een voorzieningenstrook tussen Hees en Heseveld. Verbouw in 1995: uitbouw met houten beschot aan de noordzijde, wit geschilderde gevels, verdiepingsvloer in de hal en overal verlaagde systeemplafonds. gebouwgebonden kunstwerken zijn er niet (meer).

waardering

Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving en het werk van de Stichting voor Pr. Chr. onderwijs; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van beperkt architectuurhistorisch belang als voorbeeld van het minder gangbare type halschool, uitgevoerd in een sobere modernistische bouwtrant die ongebruikelijk is voor architect Oswald; de uitbouw en het gerenoveerde interieur met de dichtgezette hal doen echter sterk afbreuk aan de gaafheid.
Van beperkt stedenbouwkundig belang als onderdeel van een langgerekt scholencluster tussen de dennenstraat en het Planetenpark.

adres	**Florence Nightingalestraat 1**
huidig	basisschool 'De Lanteerne'
oorspr.	lagere school
richting	protestants
typologie	halschool
bouwjaar	1958/1958
architect	F.M. Oswald
bouwstijl	modernisme
kunst	-

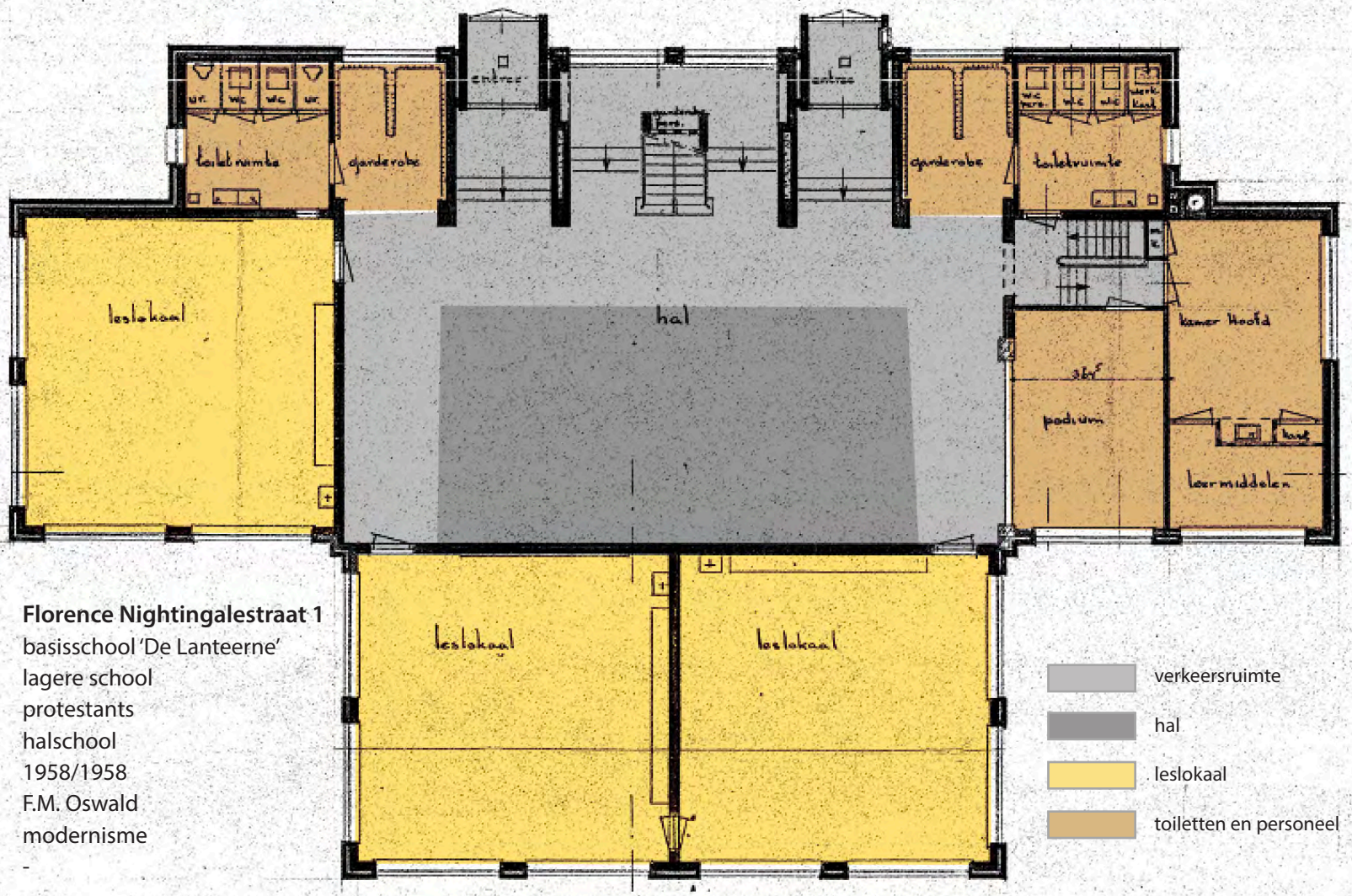

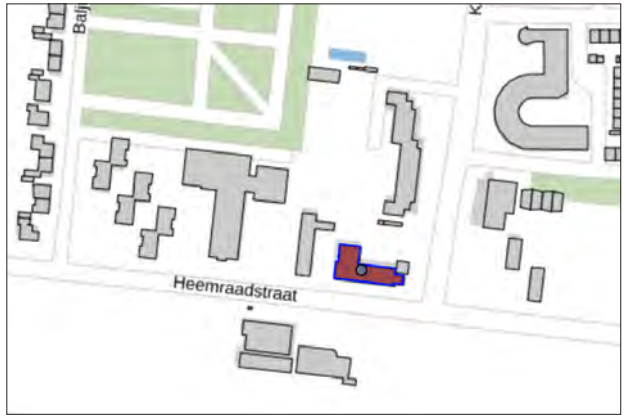

adres	**Florence Nightingalestraat 1**
huidig	basisschool 'De Lanteerne'
oorspr.	lagere school
richting	protestants
typologie	halschool
bouwjaar	1958/1958
architect	F.M. Oswald
bouwstijl	modernisme
kunst	-

12 basisgegevens

adres	**Heemraadstraat 2**
huidig	staat leeg / tijdelijke huisvesting
oorspr.	lagere school voor jongens
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1960-1963/-1963
architect	J.D.A. Okhuijsen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	gevelsculptuur metaal

typering

Gebouw van twee bouwlagen op langgerekt rechthoekig grondplan met bakstenen gevels (kettingverband, stroomlagen, ruitmotief), kunststof ramen, betonnen raamlijsten en daklijst. De gang met trappenhuizen aan weerszijden ligt op het noorden, de zeven leslokalen met tussenliggende toiletten zijn georiënteerd op het zuiden. De hoofdentree met hal en uitgebouwd personeelsvertrek worden geaccentueerd door een betonnen entreeluifel en door siermetselwerk en metalen kunstwerk 'Joris en de draak' op de blinde kopgevel. Deze vml. jongensschool is in opdracht van het 'Bestuur van de RK Stichting Pater Eymardschool' gebouwd aan de zuidrand van de wederopbouwwijk Brakkenstein, is tussen 1985 en 2005 meermalen uitgebreid en opgehoogd in een sterk afwijkende architectuur, en staat thans op de nominatie om te worden gesloopt.

waardering

Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving (RK jongensschool) en het werk van de Stichting Pater Eymardschool; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van beperkt architectuurhistorisch belang als gangbaar voorbeeld van het type gangschool, uitgevoerd in een sobere maar verzorgde traditionalistische architectuur met kunstuiting en fraaie interieurafwerking die zo kenmerkend is voor architect Okhuijsen; maar de kunststof ramen, de uitbreiding en de ophoging doen sterk afbreuk aan de gaafheid.
Van beperkt stedenbouwkundig belang vanwege de ligging aan de rand van de wijk tegenover een strook met sportvoorzieningen.

adres	**Heemraadstraat 2**
huidig	staat leeg / tijdelijke huisvesting
oorspr.	lagere school voor jongens
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1960-1963/-1963
architect	J.D.A. Okhuijsen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	gevelsculptuur metaal

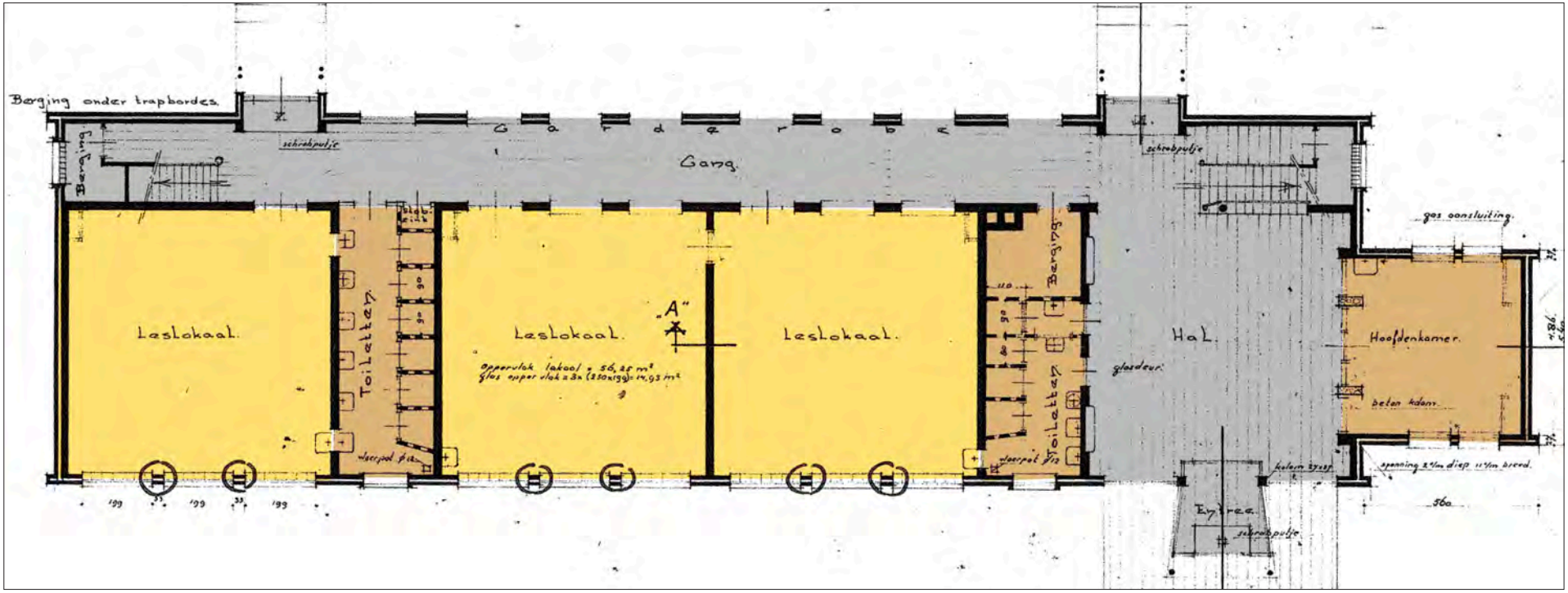

adres	**Heemraadstraat 2**
huidig	staat leeg / tijdelijke huisvesting
oorspr.	lagere school voor jongens
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1960-1963/-1963
architect	J.D.A. Okhuijsen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	gevelsculptuur metaal

verkeersruimte

leslokaal

toiletten en personeel

13 **basisgegevens**

adres	**Henri Dunantstraat 8**
huidig	basisschool 'De Lanteerne'
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1967/-1968
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

typering

Tweelaags gebouw op langgerekt rechthoekig grondplan met bakstenen gevels (geel), grote verdiepingshoge glaspuien (kunststof) en plat dak. De gang met in- en uitpandige trappenhuizen ligt aan de noordzijde en ontsluit zeven leslokalen en de personeelsvertrekken die georiënteerd zijn op het zonnige zuiden. De toiletgroepen zijn herkenbaar aan de bakstenen risalieten met verticale raamsleuven (deels gewijzigd). Eveneens kenmerkend voor deze gestandaardiseerde MuWi-school zijn de brede gangen, ruime lichte lokalen en prefab-elementen. De gemeente Nijmegen bouwde er een tiental in de naoorlogse uitbreidingswijken. Deze school is tussen 1975 en 2010 meermalen verbouwd en fors uitgebreid, vooral aan de noordzijde. Kunstuitingen zijn er niet (meer).

waardering

Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van beperkt architectuurhistorisch belang als typologisch goed voorbeeld van een gangschool in seriematige MuWi-systeembouw die de gemeente Nijmegen in verschillende wijken herhaalde; vanwege de lichte, ruime en functionele opzet van het modernistische ontwerp; maar de uitbreidingen, de kunststof ramen en toegevoegde gevelopeningen doen ernstig afbreuk aan de gaafheid.
Van beperkt stedenbouwkundig belang als onderdeel van een langgerekt scholencluster tussen de dennenstraat en het Planetenpark.

adres	**Henri Dunantstraat 8**
huidig	basisschool 'De Lanteerne'
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1967/-1968
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

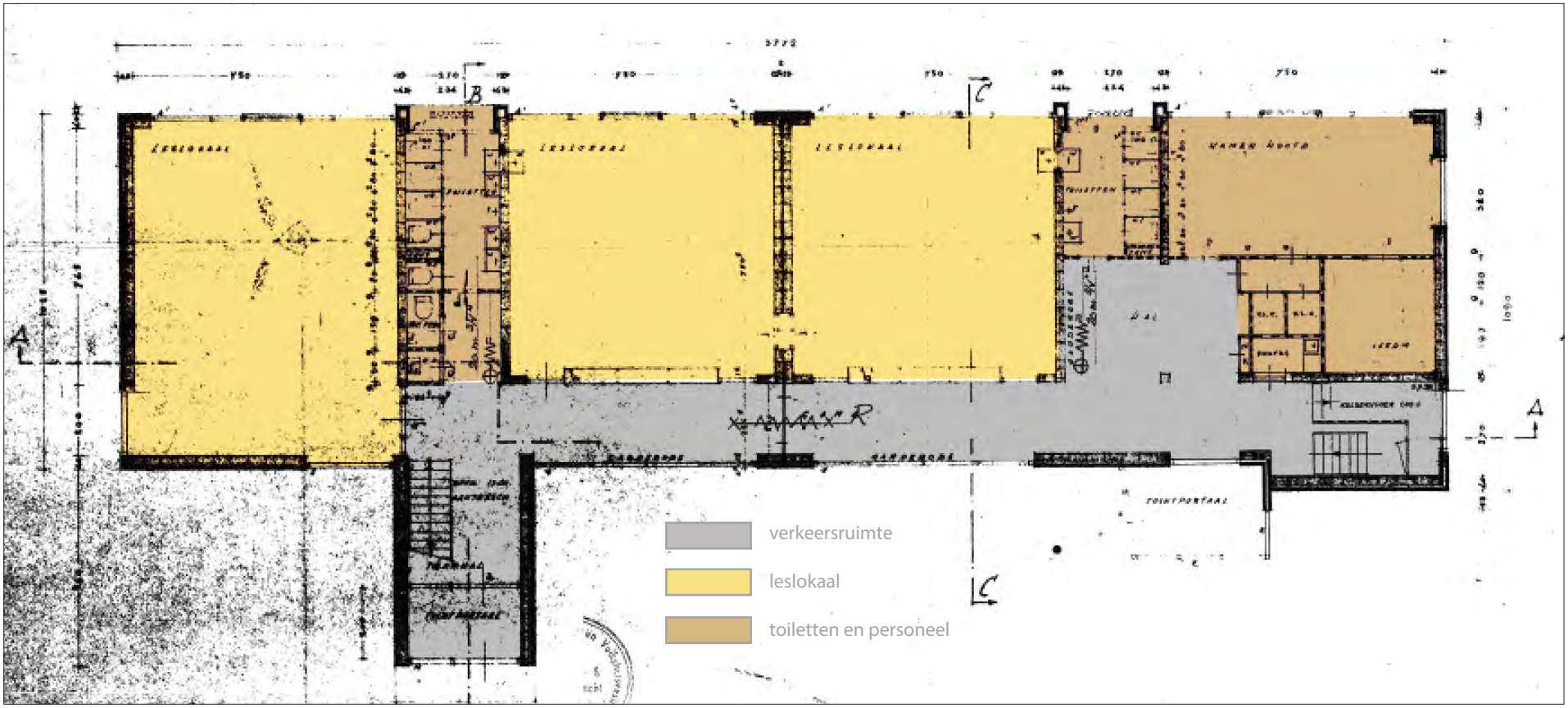

adres	**Henri Dunantstraat 8**
huidig	basisschool 'De Lanteerne'
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1967/-1968
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

14 **basisgegevens**

adres	**Krekelstraat 8**
huidig	staat leeg
oorspr.	lagere school 'Karel Doorman'
richting	algemeen
typologie	patioschool
bouwjaar	1959-1960/-1961
architect	Publieke Werken (Roukema?)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

typering

Gebouw van één bouwlaag met plat dak op rechthoekig grondplan rond een centrale patio: kleinere variant van 'De Vossenburcht' in Hatert. Het gevelbeeld wordt bepaald door vlakken metselwerk in rode baksteen en verdiepingshoge grote houten glaspuien. De patio wordt omringd door een gang met toiletgroepen en aan de buitenzijde daarvan zeven leslokalen en twee grotere buitenlokalen. Deze school is in opdracht van de gemeente Nijmegen gebouwd in een voorzieningenstrook in de wederopbouwwijk Hatertse Veld, en tussen 1975 en 2000 meermalen verbouwd en uitgebreid, waarbij de patio en de buitenlokalen (gedeeltelijk) zijn dichtgezet. Gebouwgebonden kunstuitingen zijn er niet (meer).

waardering

Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van beperkt architectuurhistorisch belang als innovatief voorbeeld van een school met patio's, uitgevoerd in een sobere modernistische architectuur met veel licht, lucht en ruimte; maar het (gedeeltelijk) dichtzetten van de patio's en de buitenlokalen doen echter sterk afbreuk aan de gaafheid.
Van beperkt stedenbouwkundig belang als onbeduidend onderdeel van een voorzieningenstrook in het hart van de wijk Hatertse Hei.

adres	**Krekelstraat 8**
huidig	staat leeg
oorspr.	lagere school 'Karel Doorman'
richting	algemeen
typologie	patioschool
bouwjaar	1959-1960/-1961
architect	Publieke Werken (Roukema?)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

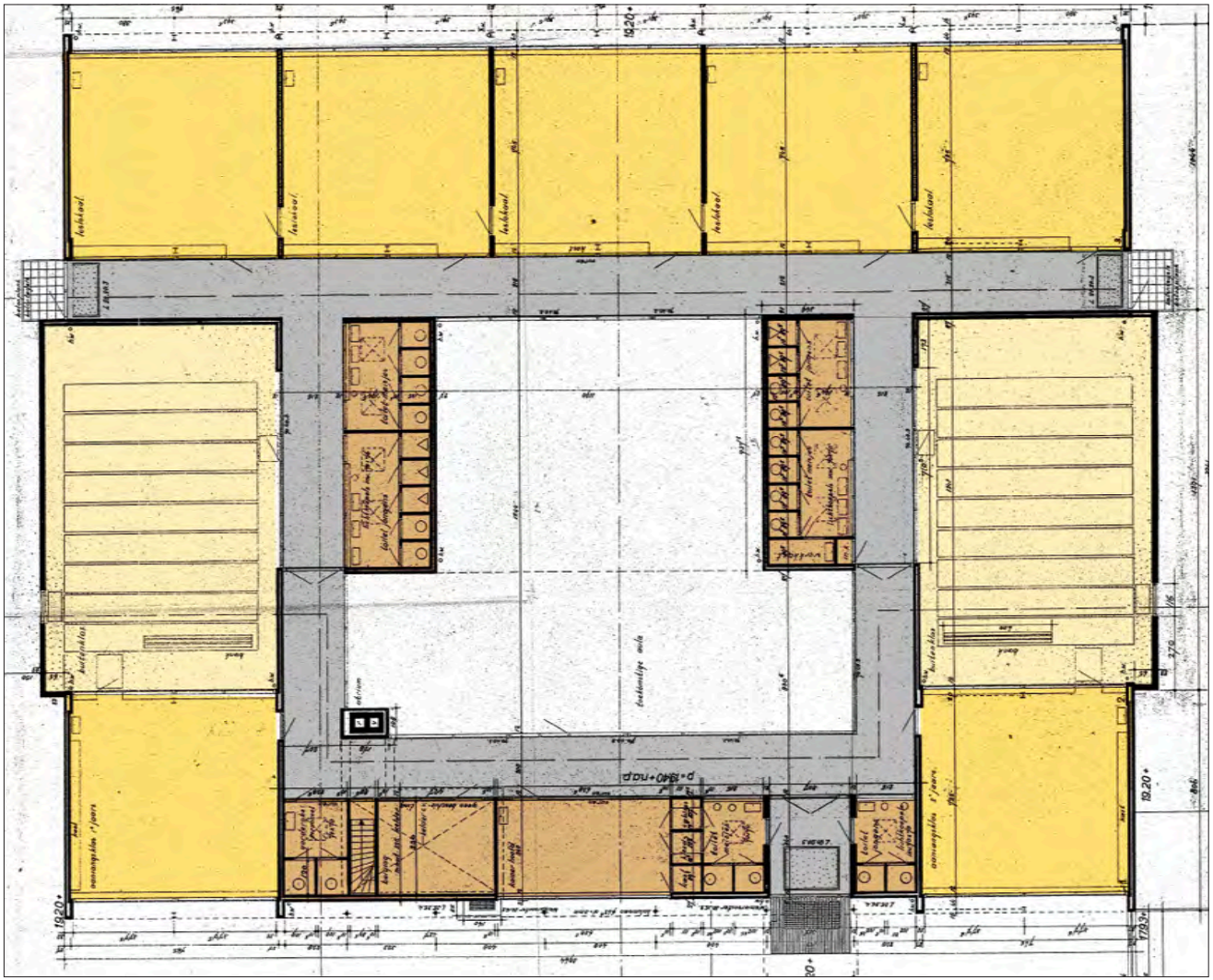

adres	**Krekelstraat 8**
huidig	staat leeg
oorspr.	lagere school 'Karel Doorman'
richting	algemeen
typologie	patioschool
bouwjaar	1959-1960/-1961
architect	Publieke Werken (Roukema?)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

verkeersruimte

leslokaal

buitenlokaal

toiletten en personeel

15 **basisgegevens**

adres	**Kronenburgersingel 271**
huidig	KION bso 'De Kroon'
oorspr.	lagere school 'St. Catharina'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1954/-1955
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	traditionalisme
kunst	wandreliëf (hal)

typering

Gebouw van twee bouwlagen op rechthoekig grondplan met rode bakstenen gevels (ketting verband), houten en kunststof ramen (deels in betonnen kaders) en zadeldak met gesmoorde pannen, overstek op klossen en zinken mastgoten. De gang met twee trappenhuizen en toiletten aan weerszijden ligt aan de noordzijde, de zes leslokalen en dubbelgrote speelzaal op het zuiden. Deze meisjesschool is in opdracht van het 'RK Parochiaal Armbestuur' gebouwd in een scholenzone tussen het Kronenburgerpark en het spoor. Gevelsteen: 'St. Catharina-school / herbouwd Ao Di MCMLV'. Steen in de hal: Maria met kind en knielende St. Franciscus. Sinds 1992 verbouwd tot kinderdagverblijf: o.a. entree verplaatst en diverse binnenwanden geplaatst.

waardering

Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving (RK meisjesschool) en het werk van het RK Parochiaal Armbestuur; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als gangbaar voorbeeld van het type gangschool, uitgevoerd in een goed verzorgde traditionalistische architectuur van Estourgie met opvallende betonnen raamwerken en fraai afgewerkt interieur met geïntegreerde kunst; de kunststof ramen en de herschikking van het interieur doen enigszins afbreuk aan de gaafheid.
Van groot stedenbouwkundig belang als onderdeel van een scholencluster, markant gelegen aan de singel tegenover het kronenburgerpark.

adres	**Kronenburgersingel 271**
huidig	KION bso 'De Kroon'
oorspr.	lagere school 'St. Catharina'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1954/-1955
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	traditionalisme
kunst	wandreliëf (hal)

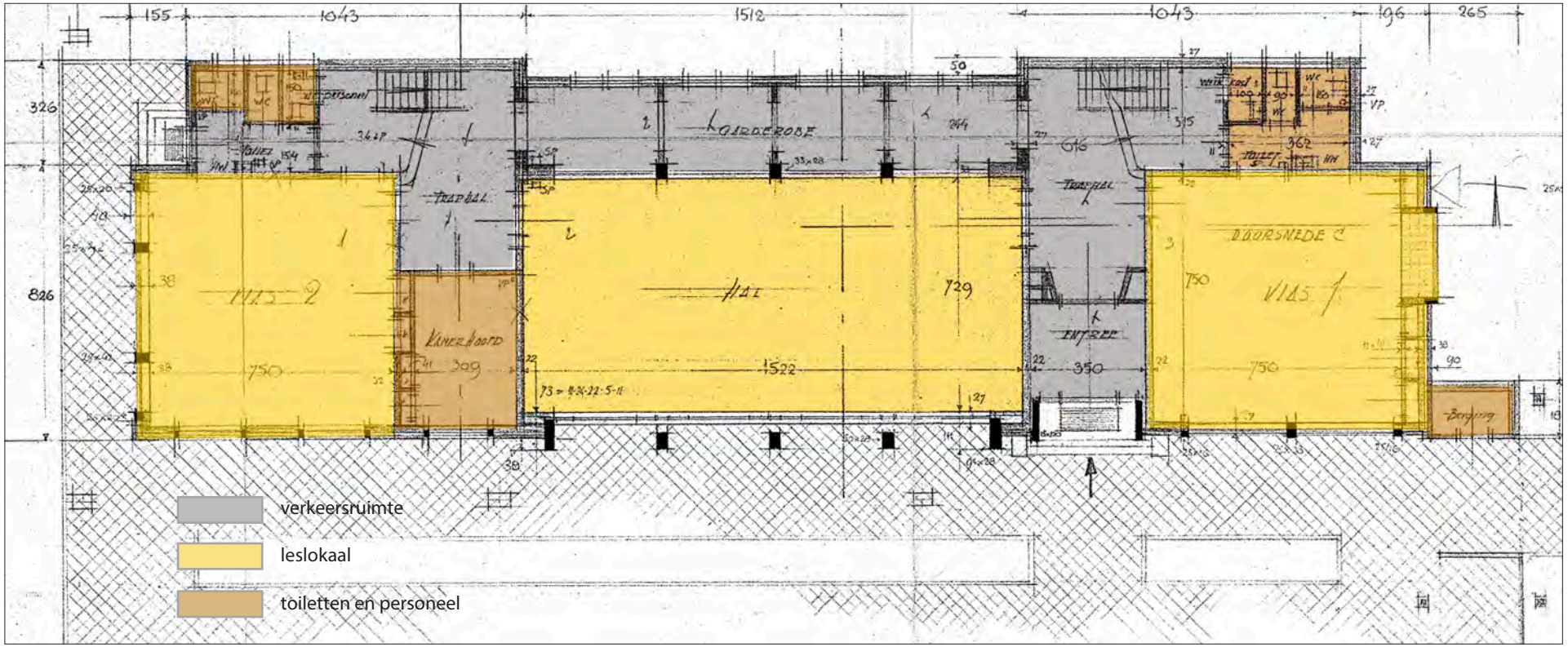

adres	**Kronenburgersingel 271**
huidig	KION bso 'De Kroon'
oorspr.	lagere school 'St. Catharina'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1954/-1955
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	traditionalisme
kunst	wandreliëf (hal)

16 **basisgegevens**

adres	**Lamastraat 67**
huidig	basisschool NSV II
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	portiekschool
bouwjaar	1955-1956/-1957
architect	F.M. Oswald
bouwstijl	traditionalisme
kunst	baksteenreliëf (kopgevel)

typering

Gebouw van twee bouwlagen op langgerekt rechthoekig grondplan, met bakstenen gevels (roodbruin) en flauw hellend zadeldak met gesmoorde pannen en betonnen bakgoot. Bepalend voor het gevelbeeld zijn de betonnen kaders rond de kunststof ramen van de leslokalen en de trappenhuizen (langsgevel) en het noppenpatroon en de grote vogel in baksteenreliëf (blinde kopgevels). Twee inpandige portieken met entree, trappenhuis, garderobe en toiletten ontsluiten in totaal acht doorzon-leslokalen. Deze school is in opdracht van het 'Bestuur van de Nijmeegse Schoolvereniging' gebouwd en in 1991-1992 uitgebreid aan de zuidzijde: o.a. een gang voorlangs de portieken. Het gebouw maakt deel uit van een naoorlogs scholencluster tot aan de Maranathakerk in het hart van de wederopbouwwijk Hazenkamp.

waardering

Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving en het werk van de Nijmeegse Schoolvereeniging; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als voorbeeld van het type portiekschool, uitgevoerd in de sobere maar goed verzorgde traditionalistische architectuur van architect Oswald met opvallende betonnen raamwerken en een monumentale kunstuiting; echter de kunststof ramen en de latere omvorming van de portieken tot gangen doen afbreuk aan de gaafheid.
Van stedenbouwkundig belang als onderdeel van een groot scholencluster in het hart van de wijk Hazenkamp; beeldbepalend is de situering op een straathoek met monumentaal kunstwerk op de kopgevel.

adres	**Lamastraat 67**
huidig	basisschool NSV II
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	portiekschool
bouwjaar	1955-1956/-1957
architect	F.M. Oswald
bouwstijl	traditionalisme
kunst	baksteenreliëf (kopgevel)

adres	**Lamastraat 67**
huidig	basisschool NSV II
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	portiekschool
bouwjaar	1955-1956/-1957
architect	F.M. Oswald
bouwstijl	traditionalisme
kunst	baksteenreliëf (kopgevel)

verkeersruimte

leslokaal

toiletten en personeel

17 **basisgegevens**

adres	**Molukkenstraat 1**
huidig	staat leeg / tijdelijke bewoning
oorspr.	lagere school
richting	nutsonderwijs
typologie	portiekschool
bouwjaar	1958/1959
architect	F.M. Oswald
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	-

typering

Tweelaags gebouw op langgerekt rechthoekig grondplan met bakstenen gevels (geel), houten ramen in betonnen kaders en lessenaarsdak met opgewipt overstek. Twee uitpandige portieken met trappenhuizen en aangrenzende garderobes en toiletten ontsluiten acht doorzon-leslokalen. De personeelsvertrekken (bg) en een handenarbeidlokaal (verd) op de kop worden ontsloten via een flankerende hal. Deze vml. Nutsschool is in 1958-1959 in opdracht van de gemeente Nijmegen gebouwd naar ontwerp van architect F.M. Oswald, en sindsdien niet noemenswaardig verbouwd of gemoderniseerd. Wel is in 1985 een gymzaal in afwijkende architectuur toegevoegd. Er is geen gebouwgebonden kunst. Het gebouw ligt binnen het beschermd stadsbeeld Indische Buurt. Het gebouw staat leeg en wordt verbouwd of gesloopt.

waardering

Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en NUTS onderwijs hebben genoten;
als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving met eigen voorzieningen voor elke (geloofs)overtuiging; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als goed en herkenbaar voorbeeld van een portiekschool, uitgevoerd in een vrij uitzonderlijke en goeddeels gaaf behouden frivole shake handsarchitectuur van architect Oswald ; alleen de kunstuiting is niet meer aanwezig.
Van stedenbouwkundig belang vanwege de ligging binnen het beschermd stadsbeeld Indische buurt: sterk ruimtebeeld in de Molukkenstraat, zwak ruimtebeeld op de koppen aan de Archipelstraat en Borneoplein.

adres	**Molukkenstraat 1**
huidig	staat leeg / tijdelijke bewoning
oorspr.	lagere school
richting	nutsonderwijs
typologie	portiekschool
bouwjaar	1958/1959
architect	F.M. Oswald
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	-

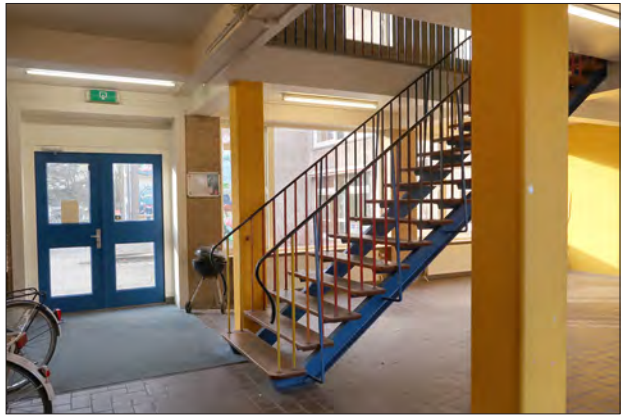

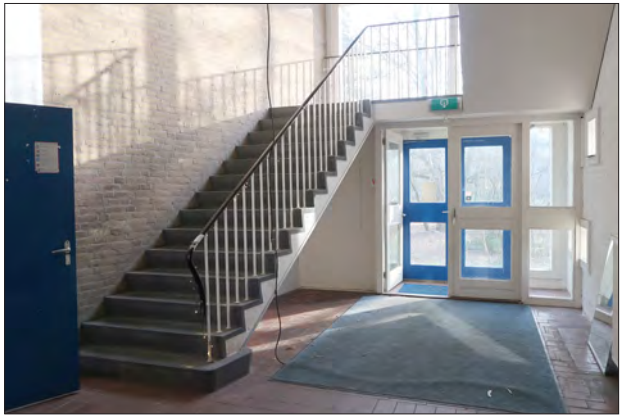

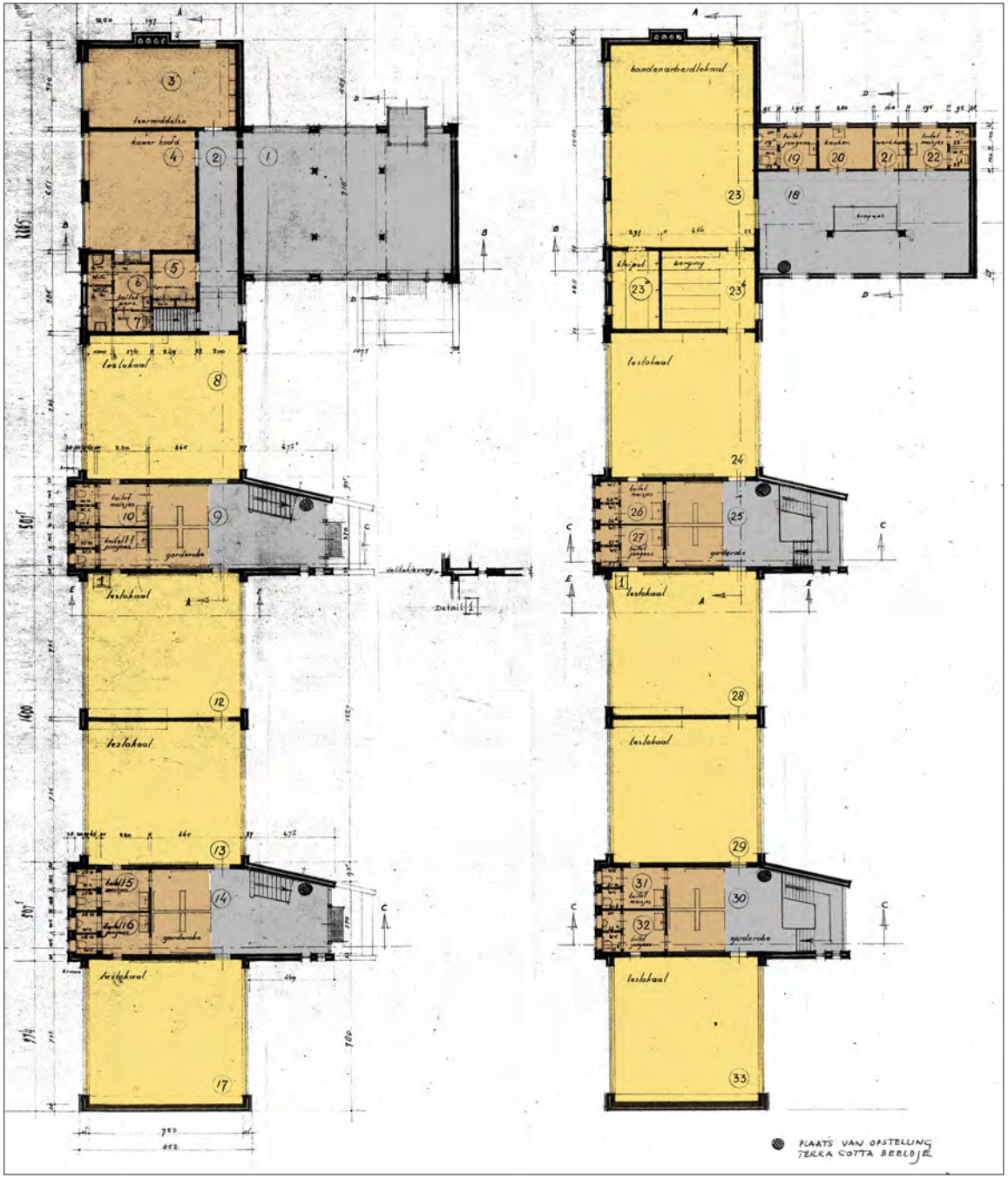

adres	**Molukkenstraat 1**
huidig	staat leeg / tijdelijke bewoning
oorspr.	lagere school
richting	nutsonderwijs
typologie	portiekschool
bouwjaar	1958/1959
architect	F.M. Oswald
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	-

verkeersruimte

leslokaal

toiletten en personeel

18 **basisgegevens**

adres	**Prins Bernhardstraat 12;14**
huidig	Karel de Grote college
oorspr.	kleuterschool
richting	rooms-katholiek
typologie	portiekschool
bouwjaar	1957-1959/-1961
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	traditionalisme
kunst	-

typering

Tweelaags gebouw op rechthoekig grondplan, met bakstenen gevels (roodbruin, kettingverband, misbaksels) en flauw hellend schilddak met gesmoorde pannen en bakgoot. Betonnen kaders rond de kunststof ramen en de portieken. Twee inpandige portieken (toiletten, entrees aan voor- en achterzijde, trappenhuis en garderobe) ontsluiten acht doorzon-leslokalen. Deze Montessori en Fröbelschool is in opdracht van het 'Het zedelijk lichaam Vereniging van Vrouwen tot het geven van onderwijs' gebouwd en in 2008 bij het Karel de Grote college gevoegd. Afgezien van de kunststof ramen en deuren is het gebouw goeddeels oorspronkelijk. Gebouwgebonden kunstuitingen zijn er niet (meer). Het gebouw maakt deel uit van een naoorlogs RK complex met klooster, kleuter-, lagere en ULO school (thans Karel de Grote college), terzijde van de Wedren.

waardering

Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en kleuteronderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving (RK Fröbel- en Montessorischool) en het werk van de Vereniging van Vrouwen tot het geven van Onderwijs; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als goed maar minder herkenbaar voorbeeld van een portiekschool, uitgevoerd in een sobere traditionalistische architectuur van Estourgie met opvallende betonnen raamwerken; de kunststof deuren en ramen doen afbreuk aan de gaafheid.
Van groot stedenbouwkundig belang vanwege de ligging binnen de beschermde 19de eeuwse stadsuitleg, als onderdeel van een scholencluster met voormalig klooster en als beeldbepalende pleinwand aan de Wedren.

adres	**Prins Bernhardstraat 12;14**
huidig	Karel de Grote college
oorspr.	kleuterschool
richting	rooms-katholiek
typologie	portiekschool
bouwjaar	1957-1959/-1961
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	traditionalisme
kunst	-

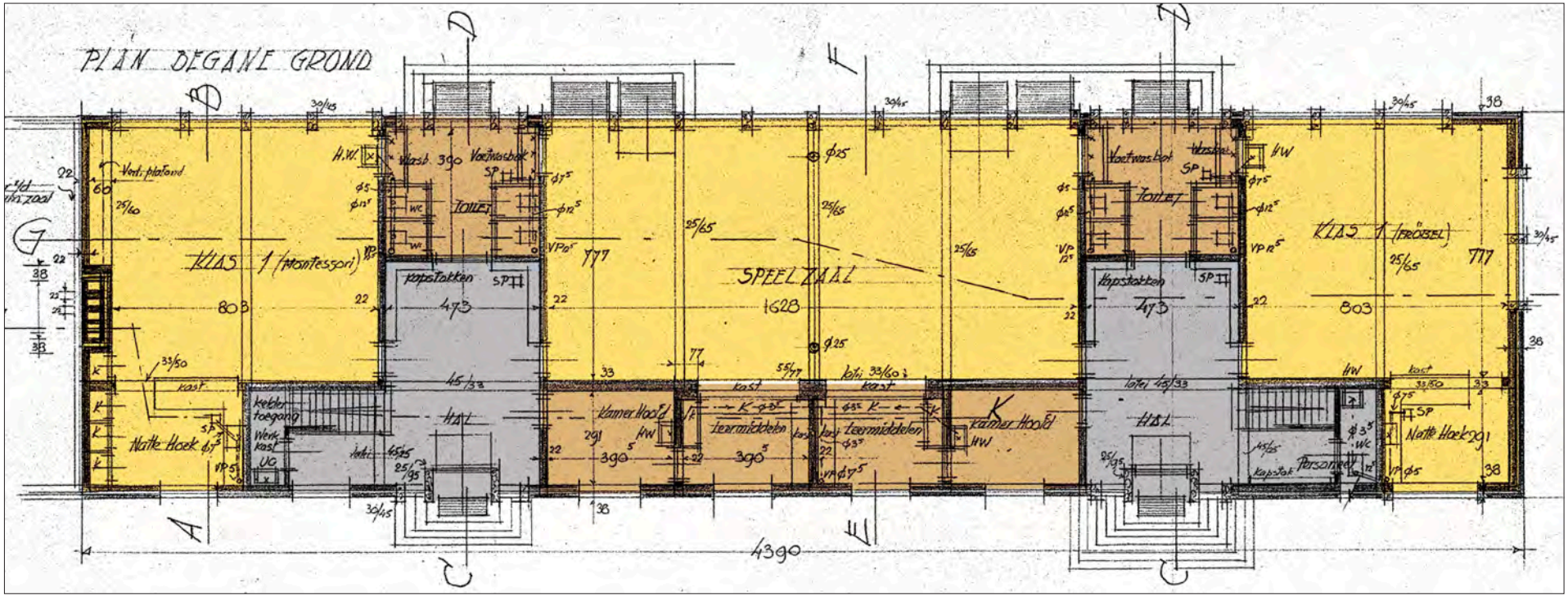

adres	**Prins Bernhardstraat 12;14**
huidig	Karel de Grote college
oorspr.	kleuterschool
richting	rooms-katholiek
typologie	portiekschool
bouwjaar	1957-1959/-1961
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	traditionalisme
kunst	-

verkeersruimte

leslokaal

toiletten en personeel

19 **basisgegevens**

adres	**Prof De Langen Wendelssstr. 29**
huidig	KION kinderdagverblijf 'De Kloek'
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1968/-1969
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

typering

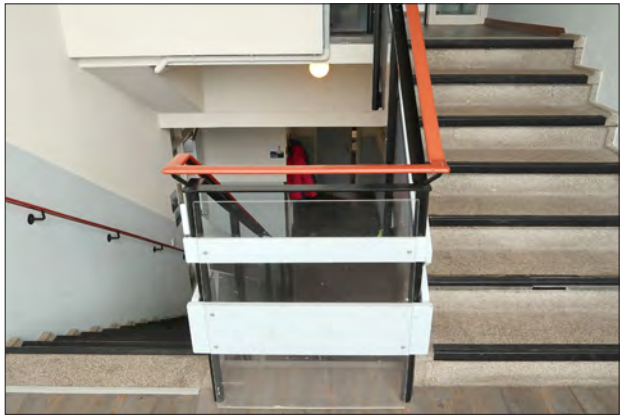
Tweelaags gebouw op langgerekt rechthoekig grondplan met bakstenen gevels (geel), grote verdiepingshoge glaspuien (kunststof) en plat dak. De gang met in- en uitpandige trappenhuizen ligt aan de noordzijde en ontsluit zeven leslokalen en de personeelsvertrekken op het zonnige zuiden. De toiletgroepen zijn herkenbaar aan de bakstenen risalieten met verticale raamsleuven aan de zuidzijde. Eveneens kenmerkend voor deze gestandaardiseerde MuWi-school zijn de brede gangen, ruime lichte lokalen en prefab-elementen. De gemeente Nijmegen bouwde er een tiental in de naoorlogse uitbreidingswijken, waaronder deze in de wederopbouwwijk Galgenveld terzijde van een RK parochiecomplex. In 1994 verbouw tot kinderdagverblijf met kleine aanpassingen in de hoofdopzet. Gebouwgebonden kunstwerken zijn er niet (meer).

waardering

Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als typologisch goed voorbeeld van een gangschool in seriematige MuWi-systeembouw die de gemeente Nijmegen in verschillende wijken herhaalde; vanwege de lichte, ruime en functionele opzet van het modernistische ontwerp; maar de kunststof ramen en de doorbraken in het interieur doen afbreuk aan de gaafheid.
Van beperkt stedenbouwkundig belang vanwege de ligging tegenover een architectonisch samenhangend scholencluster annex parochiecomplex.

adres	**Prof De Langen Wendelssstr. 29**
huidig	KION kinderdagverblijf 'De Kloek'
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1968/-1969
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

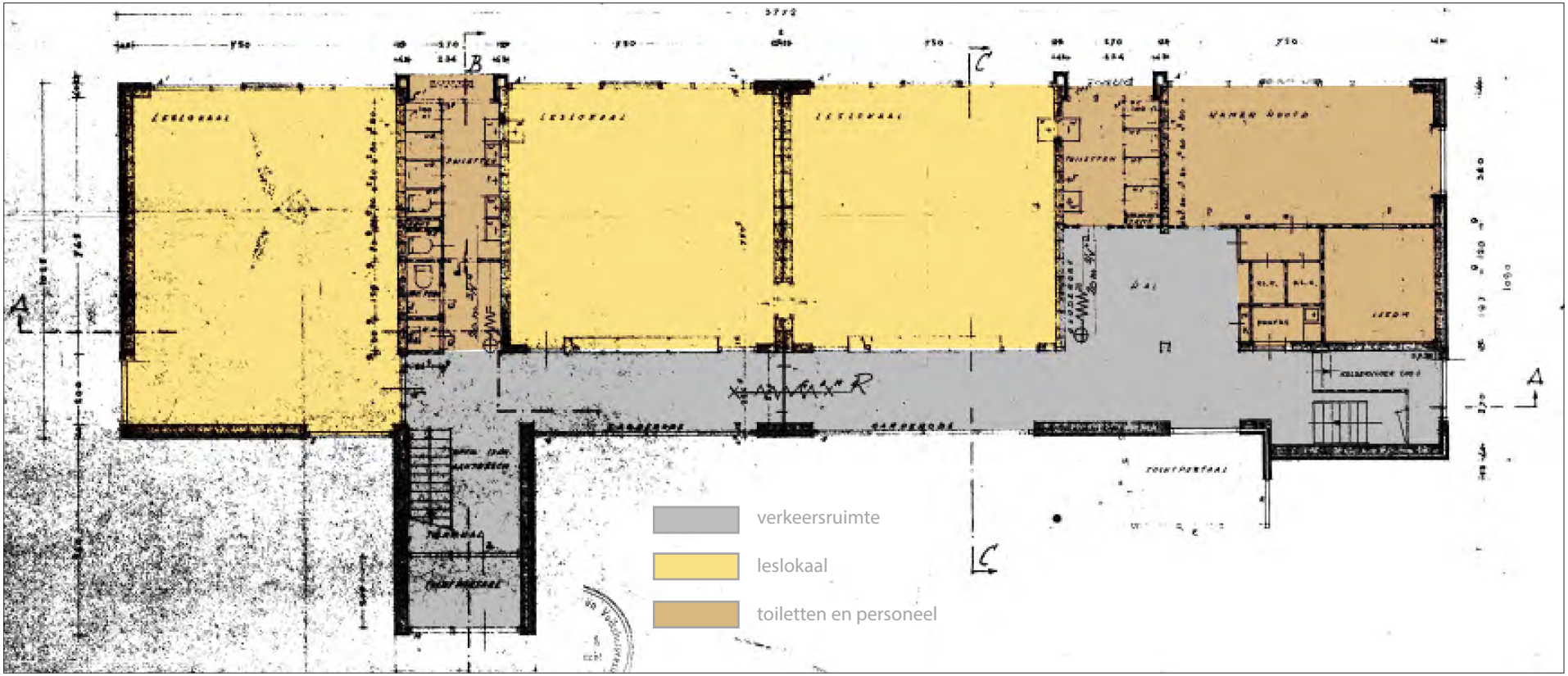

adres	**Prof De Langen Wendelssstr. 29**
huidig	KION kinderdagverblijf 'De Kloek'
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1968/-1969
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	-

20 **basisgegevens**

adres	**Prof. Huijbersstraat 1**
huidig	basisschool 'Klein Heijendaal'
oorspr.	lagere school (meisjes)
richting	rooms-katholiek
typologie	portiekschool
bouwjaar	1954-1957/-1958
architect	I. de Jongh, Th. Taen & Th. Nix
bouwstijl	traditionalisme
kunst	sculptuur op de speelplaats

typering

L-vormig gebouw met onderwijsvleugel, gymzaal en tussenlid met bakstenen gevels (oranje- en paarsrood), kunststof ramen, betonnen kroonlijst en zadeldaken met gesmoorde pannen. Onderwijsvleugel van twee bouwlagen op langgerekt rechthoekig grondplan. Twee zeer ruime inpandige portieken met entree, trappenhuis, garderobe en toiletten ontsluiten in totaal acht doorzon-leslokalen. Een gang leidt naar de gymzaal met kleedruimtes, personeelsruimtes en handenarbeidlokaal op de verdieping. Deze school is in opdracht van de 'Rosa Stichting' gebouwd zonder de geplande school- en speelzaal aan de noordzijde. In het verlengde van beide portieken zijn rond 1997-2001 uitbreidingen gerealiseerd. Het gebouw maakt deel uit van een RK parochiecomplex met monumentale kerk van dezelfde architecten.

waardering

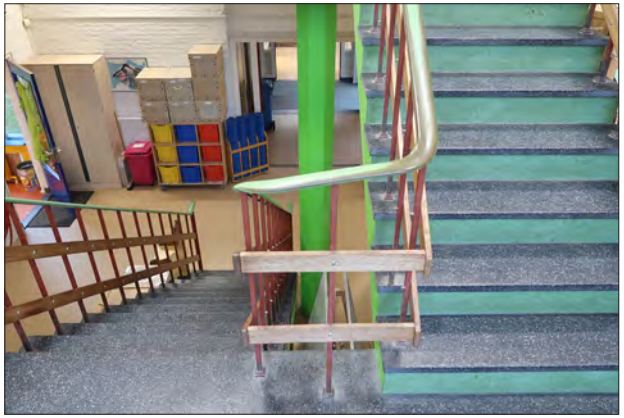
Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen (meisjes) die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving, de daaruit voortvloeiende indeling van de stad in parochies en het werk van de Rosastichting; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als goed voorbeeld van het type portiekschool met als bijzonderheden gebonden kunst en een uitgebouwde gymzaal, uitgevoerd in een sobere traditionalistische architectuur met herkenbaar ontwerphandschrift van De Jongh, Taen & Nix; de kunststof ramen en de haakse uitbouw doen afbreuk aan de gaafheid.
Van groot stedenbouwkundig belang als onderdeel van een RK parochiecomplex met kerk, pastorie, parochiehuis en scholen van hetzelfde architectenbureau.

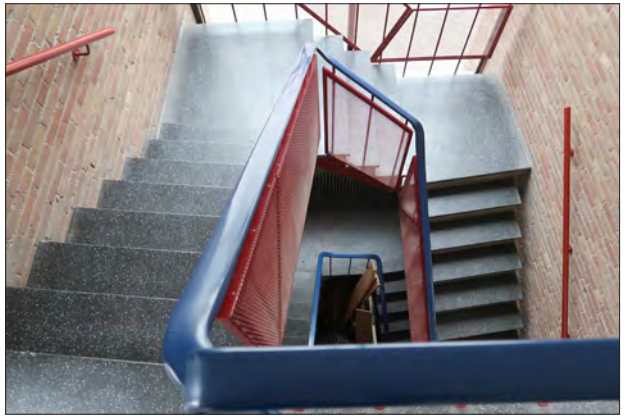
adres	**Prof. Huijbersstraat 1**
huidig	basisschool 'Klein Heijendaal'
oorspr.	lagere school (meisjes)
richting	rooms-katholiek
typologie	portiekschool
bouwjaar	1954-1957/-1958
architect	I. de Jongh, Th. Taen & Th. Nix
bouwstijl	traditionalisme
kunst	sculptuur op de speelplaats

adres	**Prof. Huijbersstraat 1**
huidig	basisschool 'Klein Heijendaal'
oorspr.	lagere school (meisjes)
richting	rooms-katholiek
typologie	portiekschool
bouwjaar	1954-1957/-1958
architect	I. de Jongh, Th. Taen & Th. Nix
bouwstijl	traditionalisme
kunst	sculptuur op de speelplaats

21 **basisgegevens**

adres	**Prof. Huijbersstraat 3**
huidig	basisschool 'Klein Heijendaal'
oorspr.	lagere school (jongens)
richting	rooms-katholiek
typologie	halschool
bouwjaar	1953-1954/-1959
architect	I. de Jongh, Th. Taen & Th. Nix
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	diverse beelden

typering

Tweelaags gebouw op T-vormig grondplan met bakstenen gevels, 'geperforeerde' voorgevel, grote kunststof puien en plat dak met gestileerde betonnen kroonlijst en beeld van spelende kinderen op de dakrand. In het hart van het gebouw een grote centrale hal met podium en omloop op de verdieping. Aan de noordzijde daarvan: entree, trap, garderobes en toiletten. Aan de overige zijden acht leslokalen met grote glaspuien op het zuiden. Deze jongensschool is in opdracht van de 'Stichting St. Josephscholen' gebouwd en sindsdien niet noemenswaardig gewijzigd. Naast het genoemde kunstwerk nog diverse heilige en kruisbeelden alsmede een zandstenen haan. Het gebouw maakt deel uit van een RK parochiecomplex met monumentale kerk van dezelfde architecten.

waardering

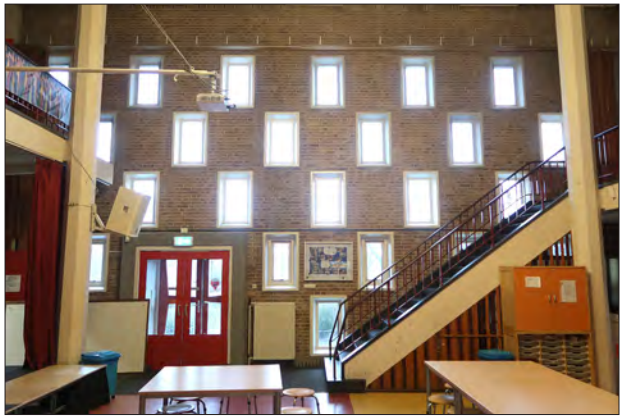
Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen (jongens) die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving, de daaruit voortvloeiende indeling van de stad in parochies en het werk van de Stichting St. Josephscholen; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van groot architectuurhistorisch belang als voorbeeld van het minder gangbare type halschool, uitgevoerd in shake handsarchitectuur met decoratieve raamverdeling en een groot aantal gebonden kunstuitingen, net als de overige complexonderdelen naar ontwerp van De Jongh, Taen & Nix; afgezien van de kunststof ramen gaaf behouden.
Van groot stedenbouwkundig belang als onderdeel van een RK parochiecomplex met kerk, pastorie, parochiehuis en scholen van hetzelfde architectenbureau; tevens vanwege de markante situering op de kop van een langgerekt plantsoen.

adres	**Prof. Huijbersstraat 3**
huidig	basisschool ‘Klein Heijendaal’
oorspr.	lagere school (jongens)
richting	rooms-katholiek
typologie	halschool
bouwjaar	1953-1954/-1959
architect	I. de Jongh, Th. Taen & Th. Nix
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	diverse beelden

adres	**Prof. Huijbersstraat 3**
huidig	basisschool ‘Klein Heijendaal’
oorspr.	lagere school (jongens)
richting	rooms-katholiek
typologie	halschool
bouwjaar	1953-1954/-1959
architect	I. de Jongh, Th. Taen & Th. Nix
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	diverse beelden

verkeersruimte

hal

leslokaal

toiletten en personeel

22 basisgegevens

adres	**Tapirstraat 2;4**
huidig	SBO 'De Windroos'
oorspr.	Mgr. Ruttenschool, Blijde Huis
richting	algemeen
typologie	patioschool
bouwjaar	1956-1961/1963-1965
architect	G.J. van der Grinten
bouwstijl	modernisme
kunst	-

typering

Deze dubbele school voor speciaal basisonderwijs voor kinderen met leer- en opvoedingsproblemen in het geografische midden van de stad had oorspronkelijk één bouwlaag en twee patio's met aan drie zijden een gang met leslokalen en aan de vierde zijde een hogere gymzaal. In 2003 is deze school ingrijpend gewijzigd: rondom opgehoogd met een tweede bouwlaag, patio verkleind t.b.v. een aula, voorvleugel zijwaarts uitgebreid en aan de achterzijde een vleugel toegevoegd; allemaal in een afwijkende kleurrijke architectuur in rood en oranje. Het oorspronkelijke gebouw is nog enigszins herkenbaar aan de hoofdstructuur, enkele wanden van betonsteen en de glaspuien aan de buitenzijde op de begane grond. Gebouwgebonden kunstuitingen zijn er niet (meer).

waardering

Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen met leer- en opvoedingsproblemen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van beperkt architectuurhistorisch belang als voorbeeld van een dubbele patioschool in modernistische stijl van de gerenommeerde architect Van der Grinten, maar de dicht gebouwde patio's, de tweede bouwlaag en de uitbreidingen doen sterk afbreuk aan de gaafheid.
Van beperkt stedenbouwkundig belang vanwege de lommerrijke ligging aan de rand van het Goffertpark.

adres	**Tapirstraat 2;4**
huidig	SBO 'De Windroos'
oorspr.	Mgr. Ruttenschool, Blijde Huis
richting	algemeen
typologie	patioschool
bouwjaar	1956-1961/1963-1965
architect	G.J. van der Grinten
bouwstijl	modernisme
kunst	-

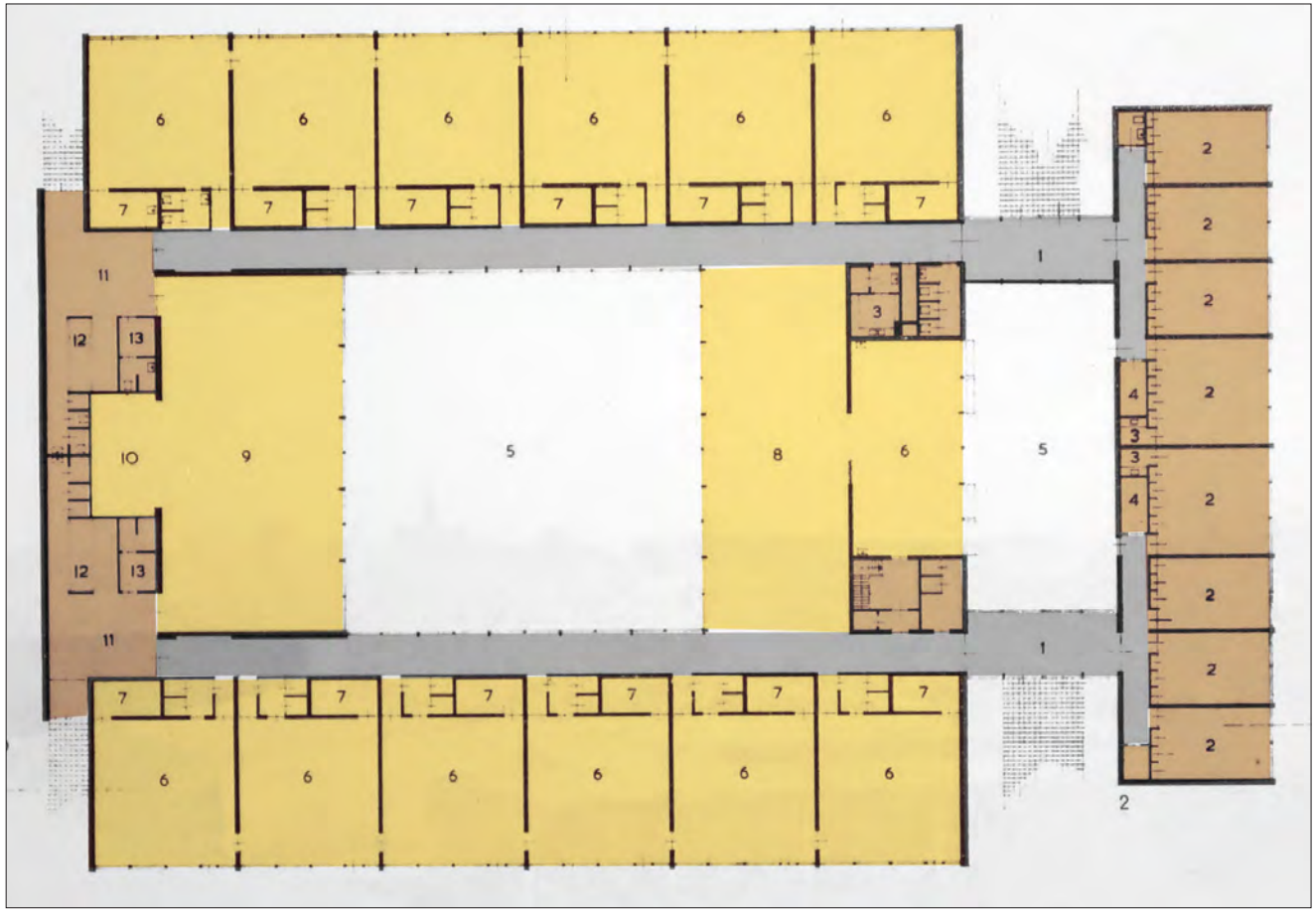

adres	**Tapirstraat 2;4**
huidig	SBO 'De Windroos'
oorspr.	Mgr. Ruttenschool, Blijde Huis
richting	algemeen
typologie	patioschool
bouwjaar	1956-1961/1963-1965
architect	G.J. van der Grinten
bouwstijl	modernisme
kunst	-

23 **basisgegevens**

adres	**Vuurdoornstraat 19**
huidig	kinderdagverblijf 'Stijntje Buys'
oorspr.	kleuterschool (dubbel)
richting	rooms-katholiek
typologie	patioschool
bouwjaar	1960-1961/-1963
architect	A.P. van den Brink
bouwstijl	modernisme
kunst	gevelmozaïek

typering
Eénlaags gebouw met plat dak op rechthoekig grondplan rond een centrale patio. Gevels van metselwerk (geel, misbaksels) waarin ramen van wisselende formaten zijn uitgespaard. Gang rond de patio met toiletten, personeelsruimtes en vier entrees (twee voor en twee achter met zichtlijnen dwars door het gebouw). De zes lokalen staan in verbinding met de patio of één van de twee buitenlokalen. Deze kleuterschool is in opdracht van de 'Rosa Stichting' gebouwd nabij de lagere school 'De Zonnewende' in de wederopbouwwijk Heseveld. Wijzigingen sinds de herbestemming tot kinderdagverblijf in 1985: o.a. aanbouw zwembad en dichtzetten buitenlokalen, patio en zichtlijnen door de gangen. Kleine mozaïeken met dieren tegen de noordgevel.

waardering
Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en RK kleuteronderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving, de daaruit voortvloeiende indeling van de stad in parochies en het werk van de Rosastichting; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van beperkt architectuurhistorisch belang als voorbeeld van een patioschool in modernistische stijl met gebonden kunst, maar de kwaliteiten licht, lucht en ruimte zijn verdwenen sinds het dichtzetten van de zichtlijnen, patio en buitenlokalen; de aanbouw en het schilderwerk doen nog meer afbreuk aan de gaafheid.
Van beperkt stedenbouwkundig belang als enigszins terzijde gelegen onderdeel van een voormalige RK parochiecomplex in het hart van de naoorlogse wijk Heseveld (parochiegedachte).

adres	**Vuurdoornstraat 19**
huidig	kinderdagverblijf 'Stijntje Buys'
oorspr.	kleuterschool (dubbel)
richting	rooms-katholiek
typologie	patioschool
bouwjaar	1960-1961/-1963
architect	A.P. van den Brink
bouwstijl	modernisme
kunst	gevelmozaïek

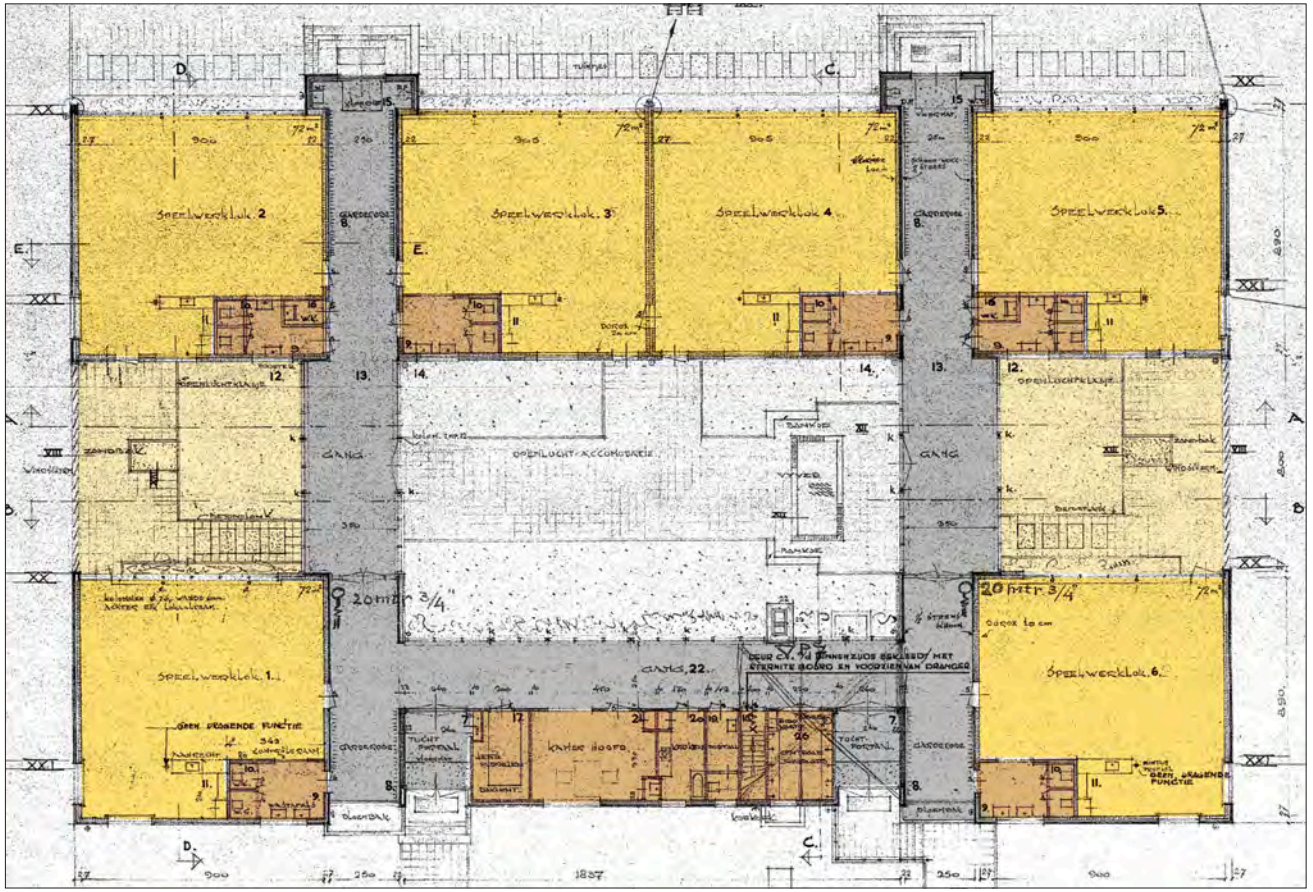

adres	**Vuurdoornstraat 19**
huidig	kinderdagverblijf 'Stijntje Buys'
oorspr.	kleuterschool (dubbel)
richting	rooms-katholiek
typologie	patioschool
bouwjaar	1960-1961/-1963
architect	A.P. van den Brink
bouwstijl	modernisme
kunst	gevelmozaïek

24 **basisgegevens**

adres	**Waldeck Pyrmontsingel 40**
huidig	Karel de Grote college
oorspr.	lagere school (meisjes)
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1949-1950 / 1959-1962
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	traditionalisme
kunst	glas-in-loodraam, gevelmozaïek

typering

Tweelaags gebouw op langgerekt grondplan met bakstenen gevels (rood, kettingverband), gekoppelde vier- en zesruits (kunststof) ramen en een zadeldak met rode pannen en houten bakgoot op klossen. De gang, het uitgebouwde trappenhuis met glas-in-loodraam (H. Estourgie 'Heilige Familie') en de flankerende toiletten liggen aan de noordzijde, de twaalf leslokalen op het zuiden. De open hoek tussen de kleuter- en lagere school is begin jaren zestig dichtgezet met een poortgebouw annex gym- en handenarbeidlokaal, met betonnen raamwerken en een gevelmozaïek. Deze school is gebouwd in opdracht van 'Het zedelijk lichaam Vereniging van Vrouwen tot het geven van onderwijs' en maakt deel uit van een naoorlogs RK complex met klooster, kleuter-, lagere en ULO school (thans Karel de Grote college), terzijde van de Wedren.

waardering

Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving (RK meisjesschool) en het werk van de Vereniging van Vrouwen tot het geven van Onderwijs; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als gangbaar voorbeeld van een gangschool met enigszins gedateerd trappenhuis met glas-in-loodraam, uitgevoerd in een sobere traditionalistische architectuur van Estourgie met opvallende betonnen raamwerken; de kunststof ramen doen afbreuk aan de gaafheid.
Van stedenbouwkundig belang vanwege de ligging binnen de beschermde 19de eeuwse stadsuitleg, als onderdeel van een scholencluster met voormalig klooster en als beeldbepalende straatwand.

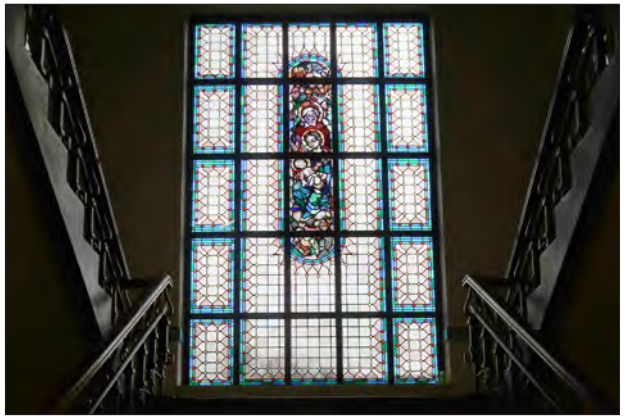
adres	**Waldeck Pyrmontsingel 40**
huidig	Karel de Grote college
oorspr.	lagere school (meisjes)
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1949-1950 / 1959-1962
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	traditionalisme
kunst	glas-in-loodraam, gevelmozaïek

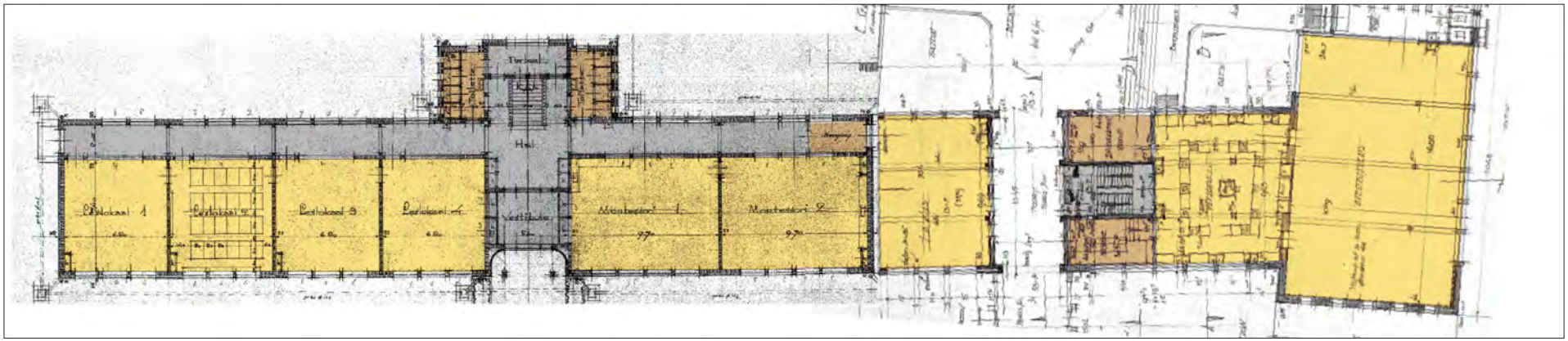

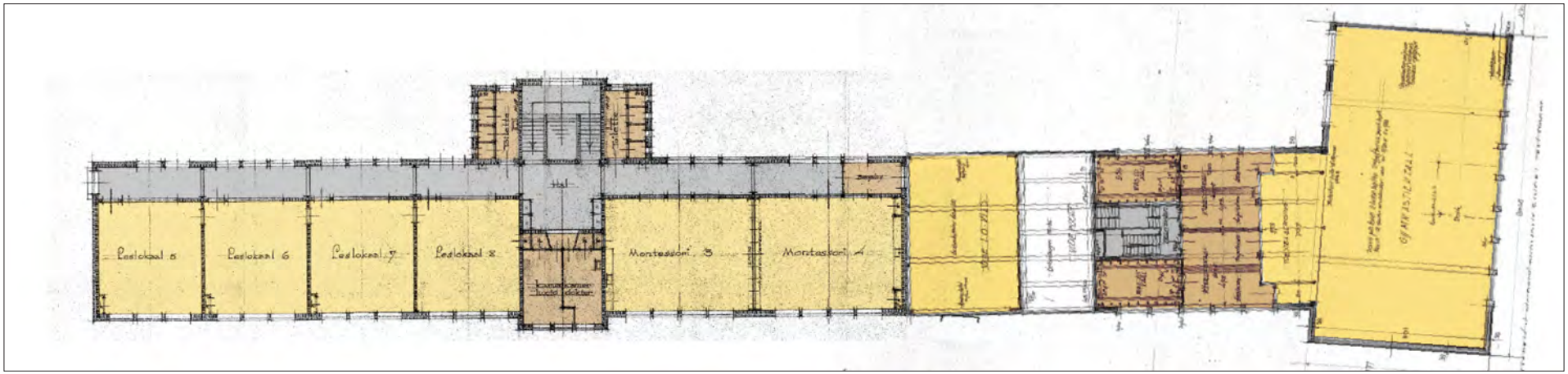
adres	**Waldeck Pyrmontsingel 40**
huidig	Karel de Grote college
oorspr.	lagere school (meisjes)
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1949-1950 / 1959-1962
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	traditionalisme
kunst	glas-in-loodraam, gevelmozaïek

verkeersruimte

leslokaal

toiletten en personeel

25 **basisgegevens**

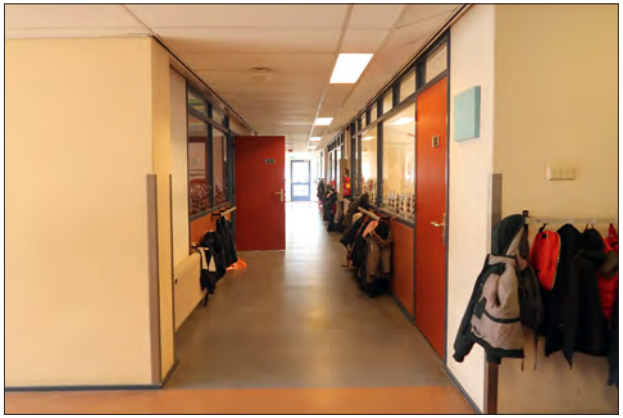
adres	**Zijpendaalstraat 1**
huidig	basisschool 'De Klumpert'
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1963/-1965
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	sculptuur bij het schoolplein

typering
Tweelaags gebouw op langgerekt rechthoekig grondplan met bakstenen gevels (geel), grote verdiepingshoge glaspuien (deels hout, deels aluminium) en plat dak. De gang met in- en uitpandige trappenhuizen ligt aan de noordzijde en ontsluit zeven leslokalen en de personeelsvertrekken op het zonnige zuiden. De toiletgroepen zijn herkenbaar aan de bakstenen risalieten met verticale raamsleuven. Eveneens kenmerkend voor deze gestandaardiseerde MuWi-school zijn de brede gangen, ruime lichte lokalen en prefab-elementen. De gemeente Nijmegen bouwde er een tiental, waaronder een cluster van vijf stuks in Hatert aansluitend op de parochiekerk. Van deze vijf is 'De Klumpert' het meest verbouwd. De andere exemplaren zijn herbestemd of staan leeg (niet bezocht).

waardering
Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en onderwijs hebben genoten; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor basisonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als typologisch goed voorbeeld van een gangschool in seriematige MuWi-systeembouw die de gemeente Nijmegen in verschillende wijken herhaalde; vanwege de lichte, ruime en functionele opzet van het modernistische ontwerp; vanwege de voor Nijmegen unieke reeks van vier MuWi scholen waarvan de gaafheid onderling sterk wisselt.
Van stedenbouwkundig belang vanwege de karakteristieke situering in de hoofd groenstructuur aan de binnenring van Hatert nabij de voormalige RK kerk (parochiegedachte).

adres	**Zijpendaalstraat 1**
huidig	basisschool ‘De Klumpert’
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1963/-1965
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	sculptuur bij het schoolplein

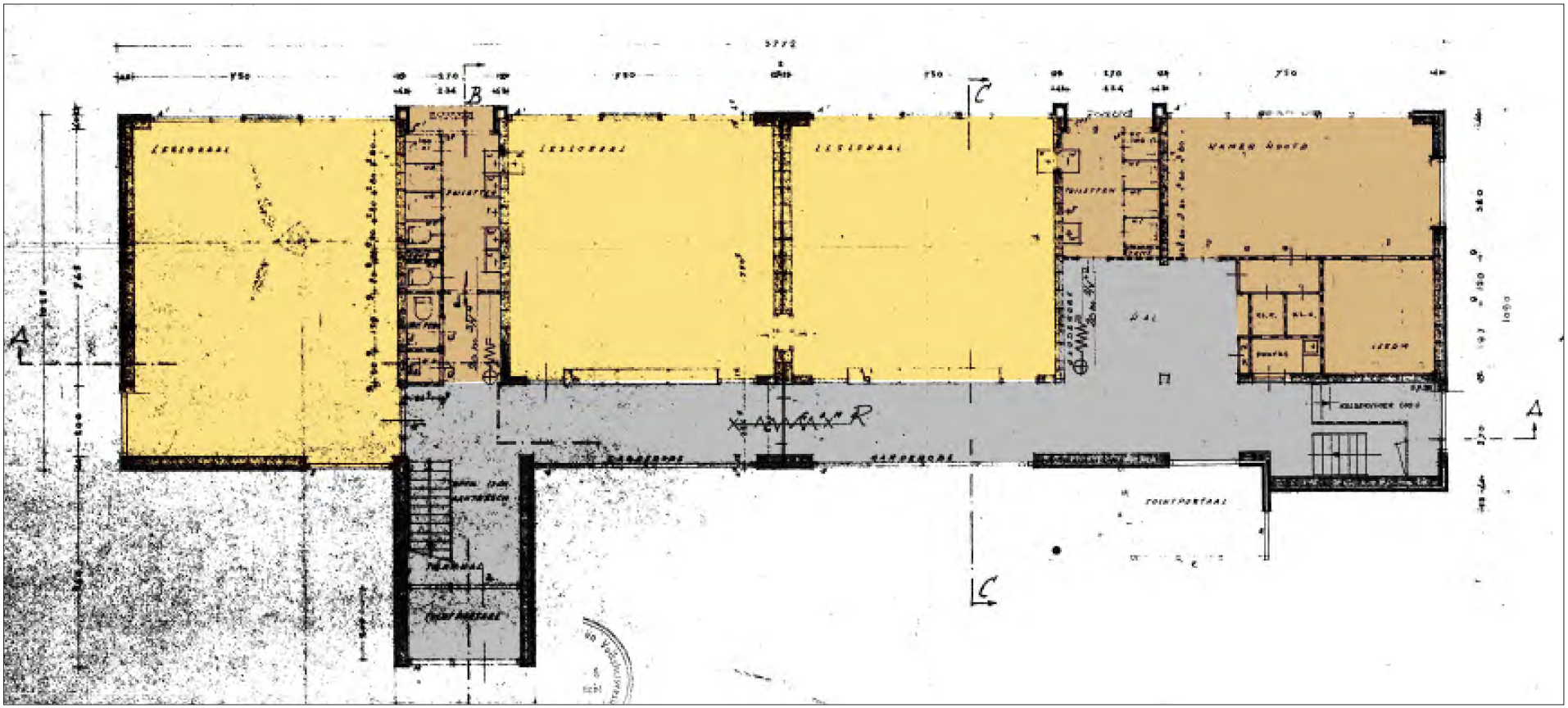

adres	**Zijpendaalstraat 1**
huidig	basisschool ‘De Klumpert’
oorspr.	lagere school
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1963/-1965
architect	Muijs & De Winter (MuWi)
bouwstijl	modernisme
kunst	sculptuur bij het schoolplein

verkeersruimte

leslokaal

toiletten en personeel

Voormalige LTS aan de Kronenburgersingel 269, thans Stedelijk Gymnasium: zie tevens p.74 (bron: beeldbank RAN | zie disclaimer in het colofon).

DEEL 2

INVENTARISATIE
SCHOLEN VOOR VOORTGEZET ONDERWIJS

26 basisgegevens

adres	**Akkerlaan 19**
huidig	Pontem College
oorspr.	ULO / MAVO Pius XII
richting	rooms-katholiek
typologie	halschool
bouwjaar	1954/-1956
architect	Theunissen & Van Kranendonk
bouwstijl	traditionalisme
kunst	gevelreliëf

typering

Eénlaags gebouw op vierkant grondplan met bakstenen gevels (kettingverband), grote vierruits ramen (hout), betonnen muurplaat en schilddaken met gesmoorde pannen en zinken mastgoten. De opzet bestaat uit een centrale hal met stalen kniespanten en bovenlichten, een iets lagere omloop met plat dak, entree en algemene voorzieningen aan de noordzijde en negen leslokalen aan de overige zijden. Deze ULO is in opdracht van de 'Stichting St. Josephscholen' gebouwd en maakt deel uit van een RK parochiecomplex met kerk, pastorie, begraafplaats en scholen. In de voorgevel een terracotta reliëf 'Bron de Levens 'met vier vogels rond een fontein. Het glas-in-lood van het bovenlicht in de hal is verloren gegaan. Het interieur is gemoderniseerd, de vestibule omgezet naar kantoor en de omloop aan één zijde dichtgezet.

waardering

Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en vervolgonderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving (RK jongens ULO / MAVO), de daaruit voortvloeiende indeling van de stad in parochies en het werk van de Stichting St. Josephscholen; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor vervolgonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van groot architectuurhistorisch belang als typologisch zeldzaam voorbeeld van een éénlaags halschool, uitgevoerd in een sobere maar zorgvuldig gedetailleerde traditionalistische architectuur met gebonden kunstuiting; ondanks het gemoderniseerde interieur is het gebouw goeddeels gaaf en representatief voor de architecten Theunissen & Van Kranendonk.
Van stedenbouwkundig belang als enigszins terzijde gelegen onderdeel van het parochiecomplex rond de Lourdeskerk.

adres	**Akkerlaan 19**
huidig	Pontem College
oorspr.	ULO / MAVO Pius XII
richting	rooms-katholiek
typologie	halschool
bouwjaar	1954/-1956
architect	Theunissen & Van Kranendonk
bouwstijl	traditionalisme
kunst	gevelreliëf

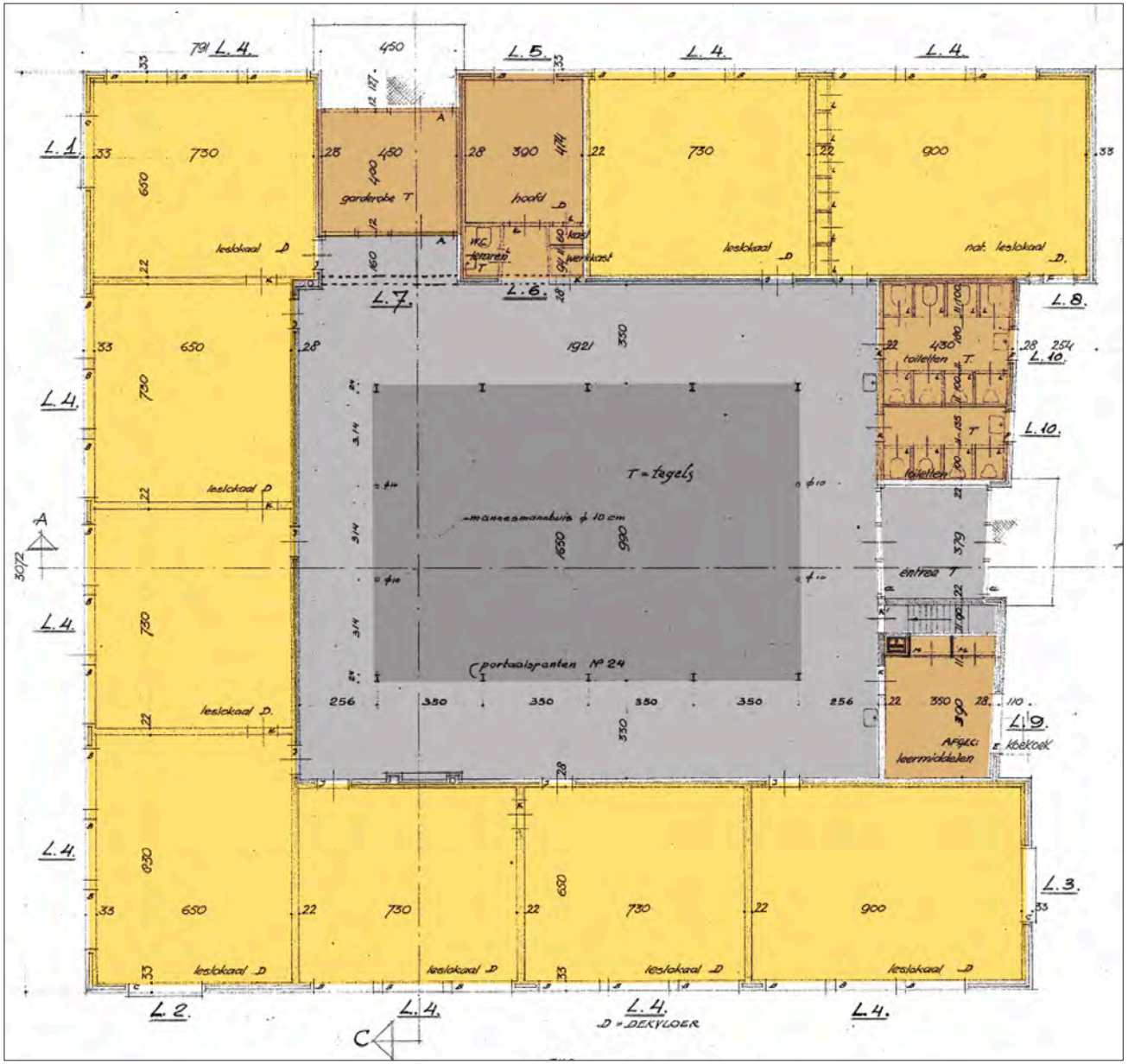

adres	**Akkerlaan 19**
huidig	Pontem College
oorspr.	ULO / MAVO Pius XII
richting	rooms-katholiek
typologie	halschool
bouwjaar	1954/-1956
architect	Theunissen & Van Kranendonk
bouwstijl	traditionalisme
kunst	gevelreliëf

verkeersruimte

hal

leslokaal

toiletten en personeel

27 **basisgegevens**

adres	**Berg en Dalseweg 295**
huidig	bedrijfsverzamelgebouw
oorspr.	(V)GLO
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool (dubbel)
bouwjaar	1956/-1958
architect	J.G. Deur & C. Pouderoyen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	beplakt glas, sculptuur in tuin

typering
Samengesteld tweelaags gebouw met bakstenen gevels (rood, stroom- en speklagen), stalen ramen (solitair en als horizontale reeksen) en flauw hellende bitumen schilddaken met zinken mastgoten, bestaande uit twee gangscholen met elke een eigen entree aan weerszijden van een gemeenschappelijke schoolzaal met podium in het midden. Deze dubbele school is in opdracht van de 'Stichting St. Josephscholen' gebouwd, in de jaren negentig in gebruik genomen door het Montessori College, thans in gebruik als bedrijfsverzamelgebouw en staat op de nominatie om te worden gesloopt. De gebouwgebonden kunst betreft een sculptuur van bootje varende kinderen in de voortuin en een hoog beplakt raam in het trappenhuis (jongen, lam, boom, vogels, zon).

waardering
Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en vervolgonderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving en het werk van de Stichting St. Josephscholen; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor vervolgonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van groot architectuurhistorisch belang als typologisch goed voorbeeld van een dubbelschool met gemeenschappelijke voorzieningen in een rijke traditionalistische bouwtrant en een mengvorm van gang- en haltype die kenmerkend zijn voor de gerenommeerde architect Pouderoyen (sterk oeuvre); bovendien twee gebonden kunstuitingen.
Van stedenbouwkundig belang vanwege de markante situering achter een voorpleintje tegen de helling van de Kopse Hof aan een belangrijke radiale uitvalsweg in de stad.

adres	**Berg en Dalseweg 295**
huidig	bedrijfsverzamelgebouw
oorspr.	(V)GLO
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool (dubbel)
bouwjaar	1956/-1958
architect	J.G. Deur & C. Pouderoyen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	beplakt glas, sculptuur in tuin

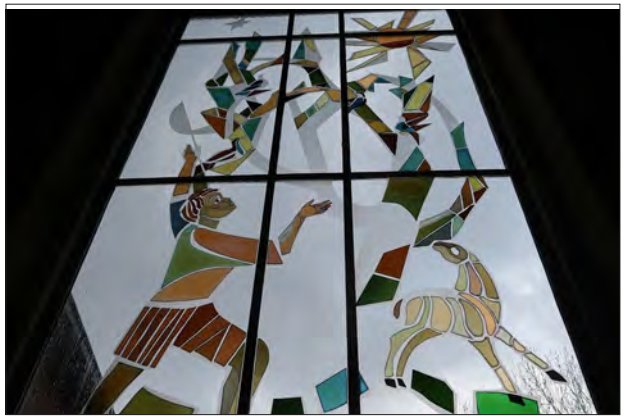

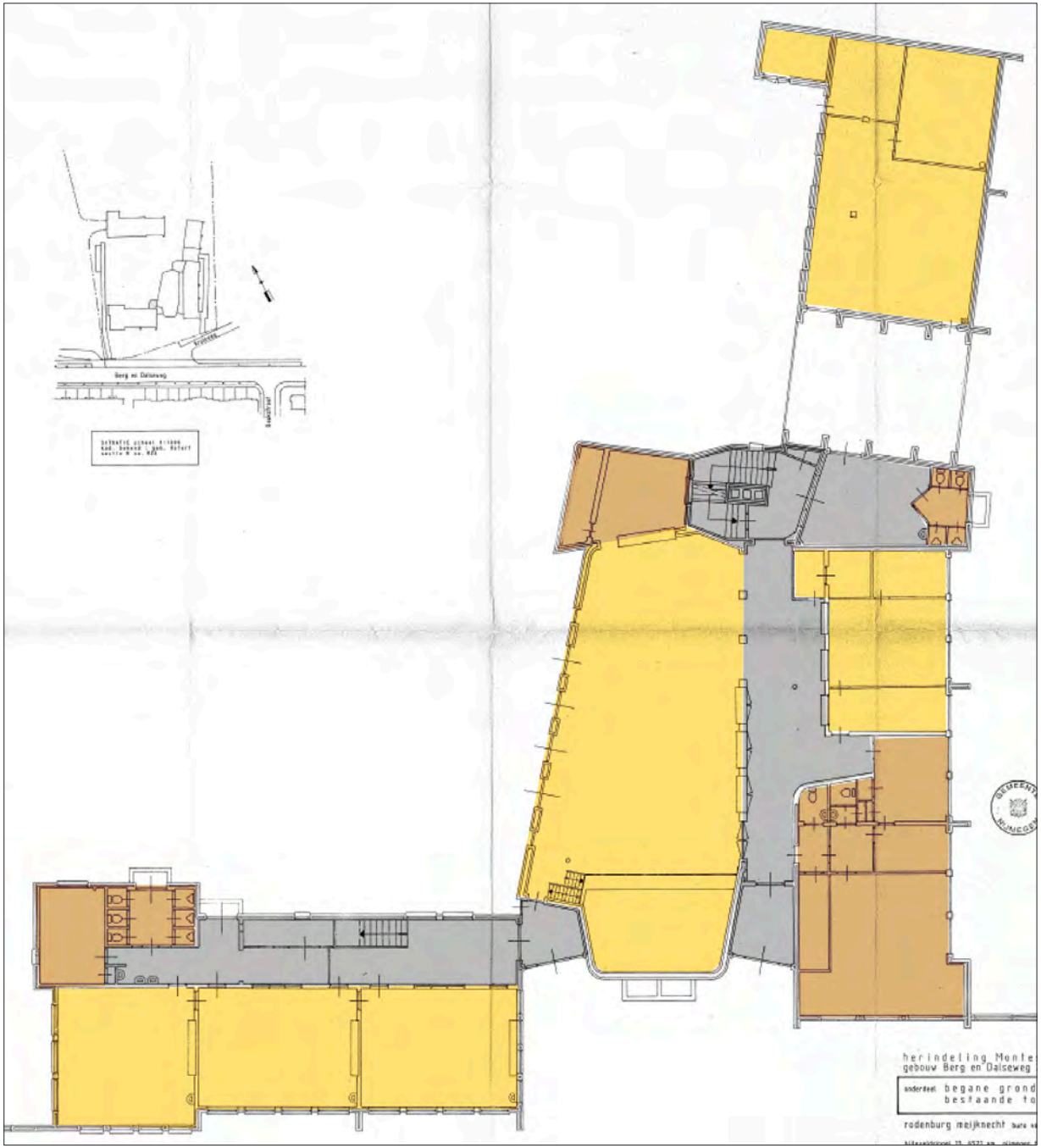

adres	**Berg en Dalseweg 295**
huidig	bedrijfsverzamelgebouw
oorspr.	(V)GLO
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool (dubbel)
bouwjaar	1956/-1958
architect	J.G. Deur & C. Pouderoyen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	beplakt glas, sculptuur in tuin

28 **basisgegevens**

adres	**Goffertweg 20**
huidig	VMBO 'Het Rijks'
oorspr.	Ambachtsschool / LTS
richting	rooms-katholiek
typologie	patioschool
bouwjaar	1951/1955-1957 en 1967/1968
architect	J.G. Deur & C. Pouderoyen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	gevel- en wandmozaïek

typering

Deze school is in opdracht van het 'Bestuur Technische School Dr. Poels' gebouwd, in 1991 uitgebreid met een glazen voorbouw en wordt binnenkort wederom verbouwd en gedeeltelijk gesloopt. Van het oorspronkelijke gebouw blijft het voorste gedeelte met twee patio's behouden: de korte tweelaags dienstvleugel met verhoogde hoofdentree en gevelmozaïek (H. Brouwer), de drielaags theorievleugel met trappenhuis, hal en schervenmozaïek (L. Simon), alsmede een éénlaags praktijkvleugel. Het gevelbeeld wordt bepaald door rood metselwerk, betonnen raamlijsten, diverse venstertypen en flauw hellende bitumen zadeldaken. Het interieur heeft karakteristieke gangen met tegelvloeren, schoonmetselwerk, zichtbare betonconstructies en kwaaitaal plafonds.

waardering

Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en vervolgonderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving en het werk van de vereniging Dr. Poels; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor technisch onderwijs een speerpunt vormden vanwege de industrialisatiepolitiek en de behoefte aan ambachtelijk geschoold personeel.
Van groot architectuurhistorisch belang als typologisch goed en herkenbaar voorbeeld van een ambachtsschool in een rijke traditionalistische bouwtrant en een mengvorm van patio's, gangen en hallen die kenmerkend zijn voor de gerenommeerde architect Pouderoyen (sterk oeuvre); bovendien twee bijzondere gebonden kunstuitingen. Ondanks de glazen voorbouw en de gedeeltelijke afbraak aan de achterzijde is de kern van het gebouw nog herkenbaar.
Van stedenbouwkundig belang vanwege de beeldbepalende ligging aan de rand van het Goffertpark tegenover de Goffertboerderij.

adres	**Goffertweg 20**
huidig	VMBO 'Het Rijks'
oorspr.	Ambachtsschool / LTS
richting	rooms-katholiek
typologie	patioschool
bouwjaar	1951/1955-1957 en 1967/1968
architect	J.G. Deur & C. Pouderoyen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	gevel- en wandmozaïek

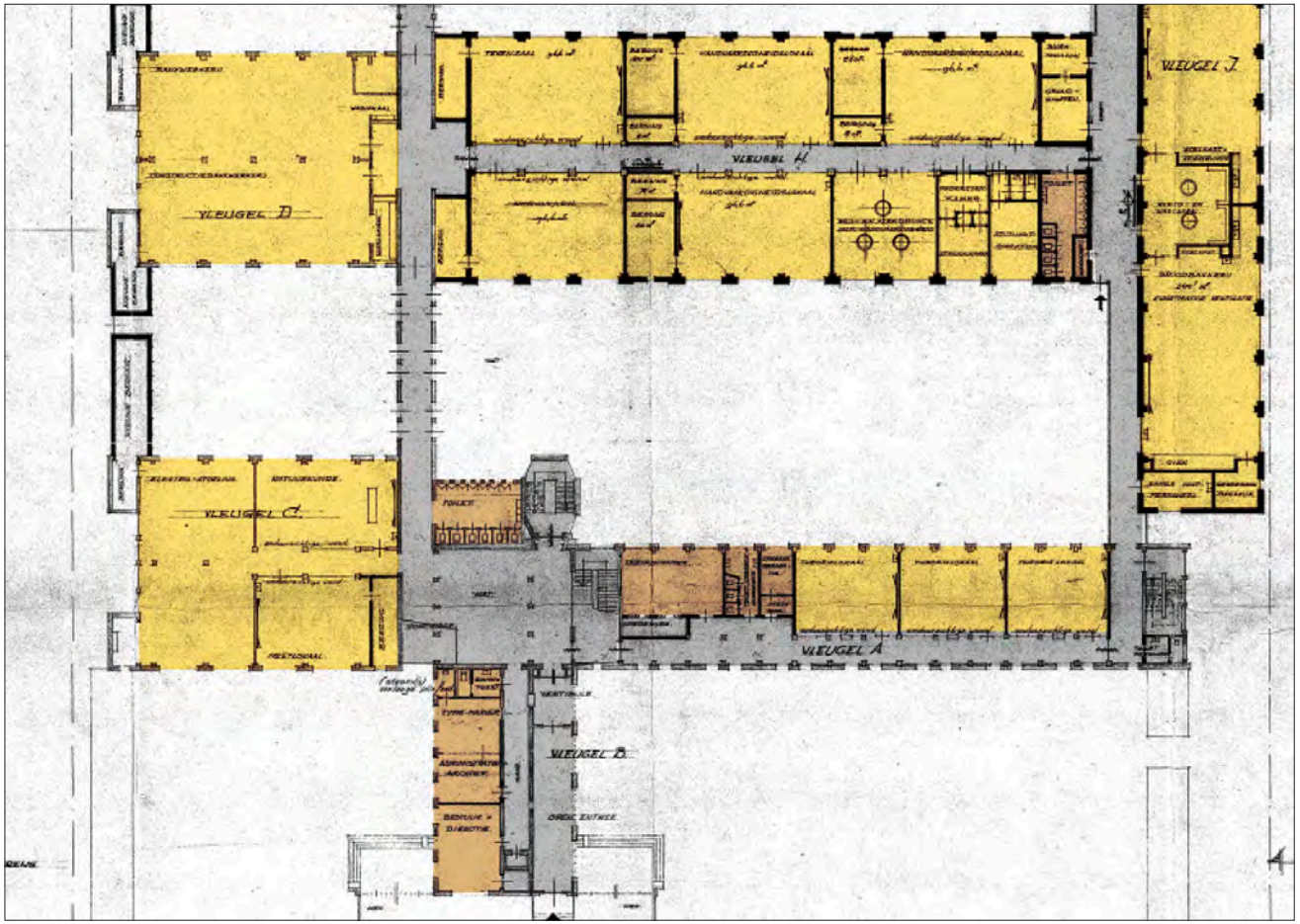

adres	**Goffertweg 20**
huidig	VMBO 'Het Rijks'
oorspr.	Ambachtsschool / LTS
richting	rooms-katholiek
typologie	patioschool
bouwjaar	1951/1955-1957 en 1967/1968
architect	J.G. Deur & C. Pouderoyen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	gevel- en wandmozaïek

verkeersruimte

leslokaal

toiletten en personeel

29 **basisgegevens**

adres	**Groenewoudseweg 1**
huidig	Hogeschool Arnhem Nijmegen
oorspr.	kweekschool (jongens)
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1955-1958/1958-1959
architect	A. Siebers & Van Dael
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	-

typering

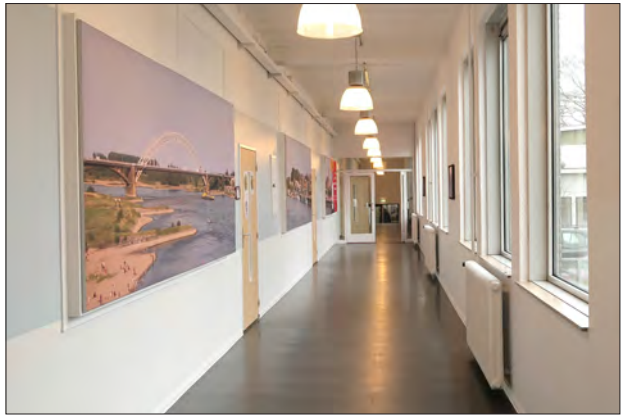
Samengesteld drieledig gebouw met wit geschilderde bakstenen gevels, kunststof ramen, gestileerde kroonlijst en lessenaarsdaken met opgewipt overstek. De entreevleugel heeft een opengewerkte lantaarn op het dak en omvat een hal, trappenhuis (met toegevoegde lift), personeelsvertrekken en een aula met podium op de verdieping. De onderkelderde tweelaags onderwijsvleugel heeft gangen en uitgebouwd trappenhuis aan de noordzijde en leslokalen op het zuiden. Een kort tussenlid leidt naar de gymzaal met kleedruimtes. Deze school is in opdracht van de 'Stichting St. Josephscholen' gebouwd op een goed bereikbare plek aan de rand van de naoorlogse wijk Groenwoud. Het beeld boven de hoofdentree is verdwenen. De uitbreidingen uit de jaren tachtig en negentig zijn los gehouden van de oudbouw.

waardering

Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en vervolgonderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving (RK jongens kweekschool) en het werk van de Stichting St. Josephscholen; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor vervolgonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als typologisch goed voorbeeld van een gangschool, uitgevoerd in shake handsarchitectuur uit de overgangsfase in het oeuvre van Siebers & Van Dael; de kunststof ramen en de uitbouw aan de achterzijde doen enigszins afbreuk aan de gaafheid.
Van stedenbouwkundig belang vanwege de markante beeldbepalende situering aan een kruising van belangrijke stadswegen die wordt gemarkeerd door een torenmotief; tevens karakteristiek is het brede front achter een ondiep voorplein.

adres	**Groenewoudseweg 1**
huidig	Hogeschool Arnhem Nijmegen
oorspr.	kweekschool (jongens)
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1955-1958/1958-1959
architect	A. Siebers & Van Dael
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	-

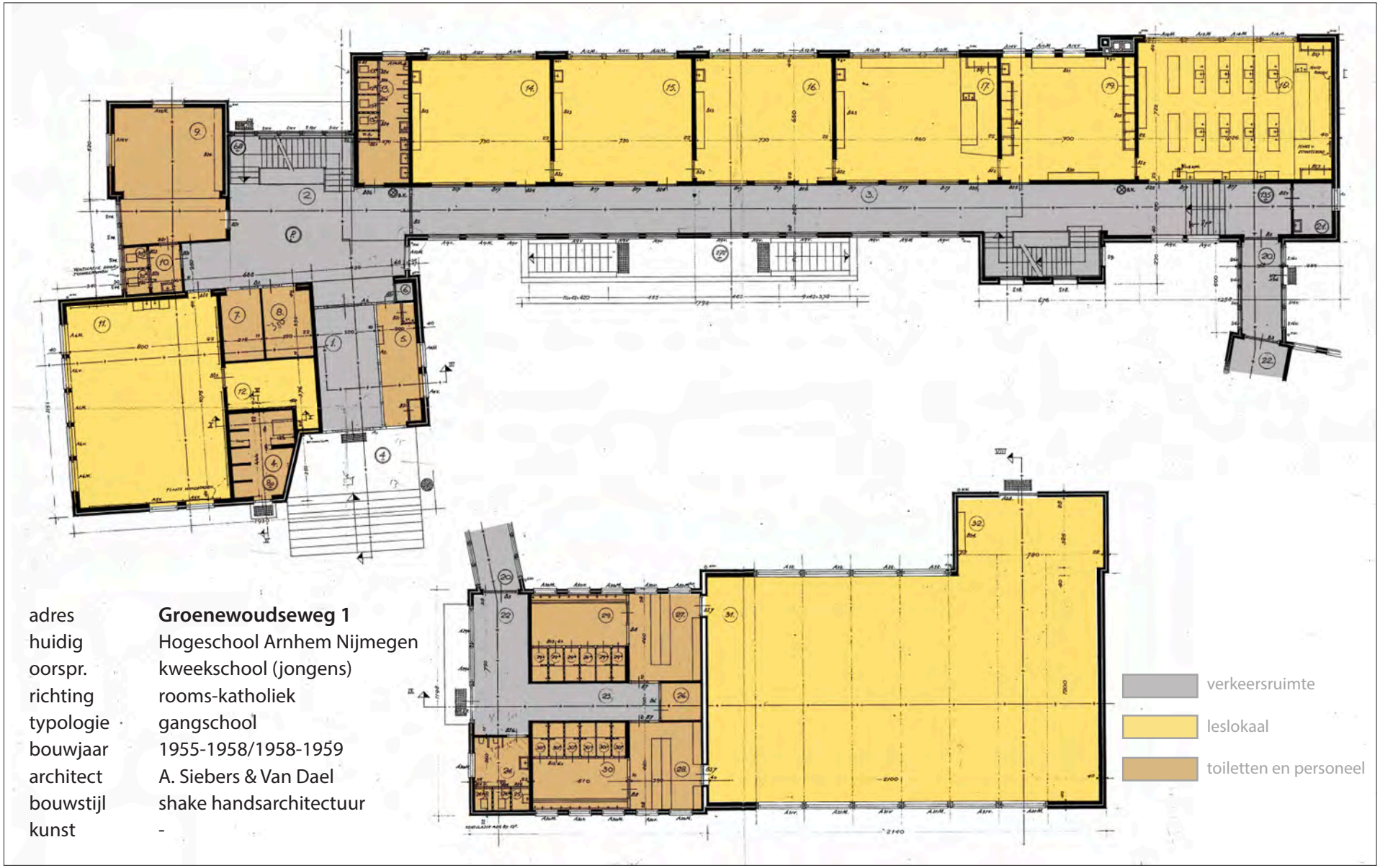

adres	**Groenewoudseweg 1**
huidig	Hogeschool Arnhem Nijmegen
oorspr.	kweekschool (jongens)
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1955-1958/1958-1959
architect	A. Siebers & Van Dael
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	-

30 **basisgegevens**

adres	**Hatertseweg 400**
huidig	VMBO 'Kristallis'
oorspr.	LTS 'St. Jozef'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1962/-1966
architect	J.D.A. Okhuijsen
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	sculptuur in voortuin

typering
Gebouw met functionele zonering: links een éénlaags ontspanningsgedeelte (school- en gymzalen); in het midden een tweelaags theorievleugel (hal, trappenhuis, middengang en lokalen); rechts een éénlaags praktijkvleugel (middengang met werkplaatsen). De verkeersruimtes zijn zorgvuldig afgewerkt met tegelvloeren, schoonmetselwerk en kolommen met mozaïeksteentjes. Kenmerkend voor het exterieur is de combinatie van ambachtelijk metselwerk (kettingverband, siermetselwerk, twee kleuren), zichtbare betonelementen (raamwerken, luifel, kolommen) en stalen ramen (decoratieve ladder en molenwiekmotieven). De school is in opdracht van het 'Bestuur van de RK Vakschool St. Jozef' gebouwd en nadien niet noemenswaardig gewijzigd. Het gebouw staat op de nominatie om te worden gesloopt.

waardering
Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en vervolgonderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving (RK jongens ambachtsschool) en het werk van de vereniging Vakschool St. Jozef; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor technisch onderwijs een speerpunt vormden vanwege de industrialisatiepolitiek en de behoefte aan ambachtelijk geschoold personeel.
Van groot architectuurhistorisch belang als goed voorbeeld van het type gangschool met een functionele zonering, uitgevoerd in sobere maar goed verzorgde shake handsarchitectuur en een bijzonder fraai afgewerkt interieur zoals kenmerkend voor architect Okhuijsen; afgezien van het blauw rode schilderwerk is het gebouw gaaf behouden.
Van stedenbouwkundig belang vanwege de beeldbepalende ligging aan een belangrijke radiale uitvalsweg in de stad.

adres	**Hatertseweg 400**
huidig	VMBO 'Kristallis'
oorspr.	LTS 'St. Jozef'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1962/-1966
architect	J.D.A. Okhuijsen
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	sculptuur in voortuin

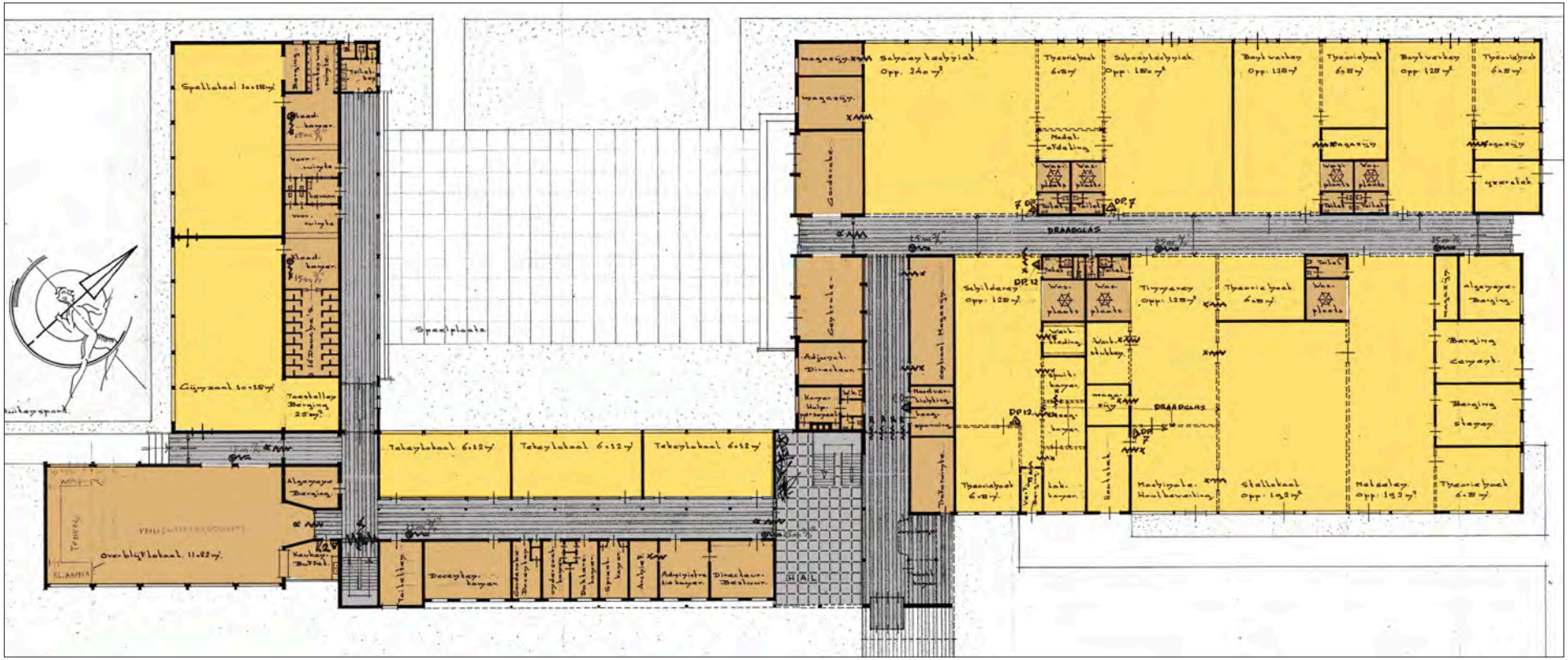

adres	**Hatertseweg 400**
huidig	VMBO 'Kristallis'
oorspr.	LTS 'St. Jozef'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1962/-1966
architect	J.D.A. Okhuijsen
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	sculptuur in voortuin

verkeersruimte

leslokaal

toiletten en personeel

31 **basisgegevens**

adres	**Kronenburgersingel 269**
huidig	Stedelijk Gymnasium
oorspr.	Ambachtsschool / LTS
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1958-1960/-1961-1967
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	modernisme
kunst	gevelsculpturen (metaal)

typering
In opdracht van het 'Bestuur der Vereniging Ambachtsonderwijs voor Nijmegen e.o.' uitgevoerde uitbreiding van de ambachtsschool: vier bouwlagen op L-vormig grondplan met entree, hal en trappenhuis in de oksel, een gang met reeks leslokalen in de twee vleugels en gestapelde gym- en toneelzalen op de kop aan de straatzijde. Zorgvuldig afgewerkt interieur met tegelvloeren, mozaïeksteentjes, smeedwerk en geglazuurde beige baksteen. De bakstenen gevels in kettingverband hebben een zakelijke uitstraling door het betonnen stramien met kunststof ramen en borstweringen van lichtblauwe baksteen. Het donkerblauw betegelde tussenlid is bij de verbouw tot Stedelijk Gymnasium in 1998-1999 uitgebouwd en kreeg een nieuwe hoofdentree op een niveau lager. Op de kop vijf bronzen reliëfs.

waardering
Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en vervolgonderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving en het werk van de Vereniging Ambachtsonderwijs Nijmegen; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor technisch onderwijs een speerpunt vormden vanwege de industrialisatiepolitiek en de behoefte aan ambachtelijk geschoold personeel.
Van groot architectuurhistorisch belang als goed voorbeeld van een gangschool met monumentaal trappenhuis, uitgevoerd in een fraai gedetailleerd en kleurrijk modernisme van Estourgie met gebonden kunst en fraaie interieurafwerking; afgezien van de kunststof ramen en gewijzigde entree goeddeels gaaf.
Van groot stedenbouwkundig belang als onderdeel van een scholencluster, markant gelegen aan de singel tegenover het kronenburgerpark.

adres	**Kronenburgersingel 269**
huidig	Stedelijk Gymnasium
oorspr.	Ambachtsschool / LTS
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1958-1960/-1961-1967
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	modernisme
kunst	gevelsculpturen (metaal)

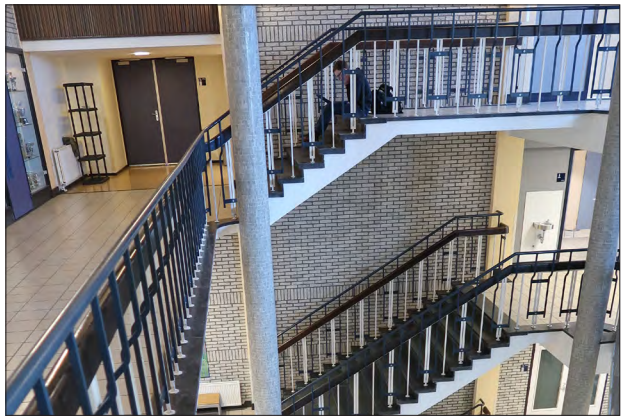

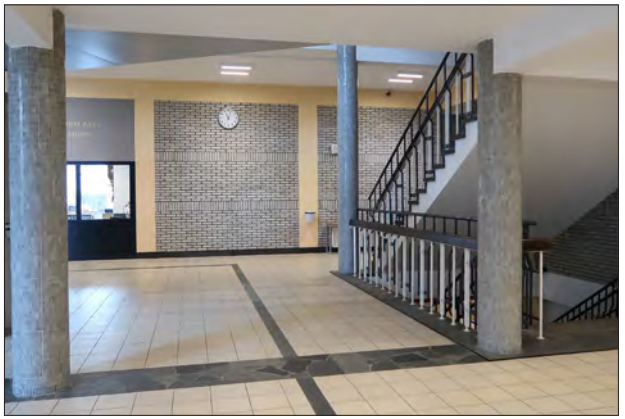

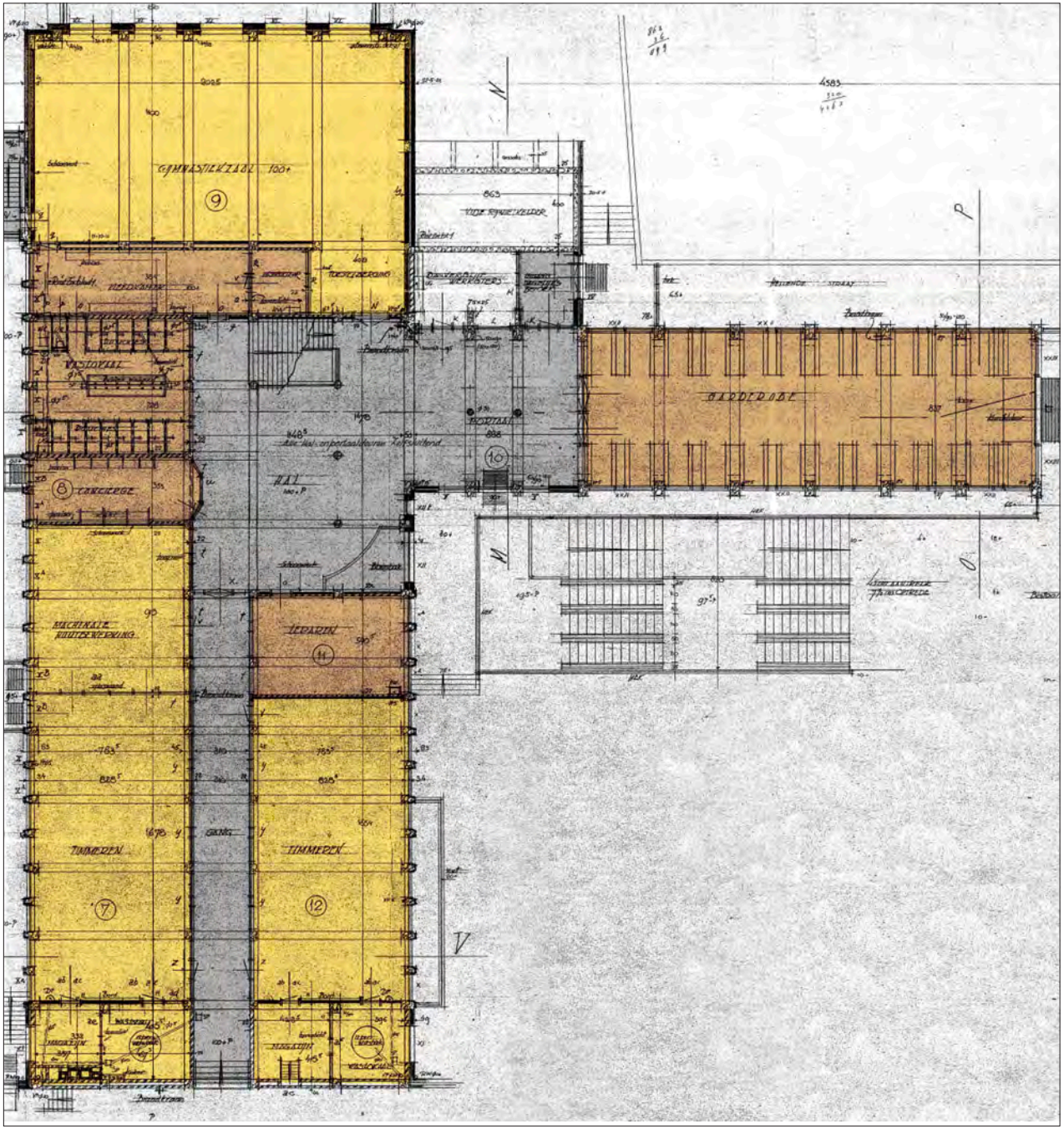

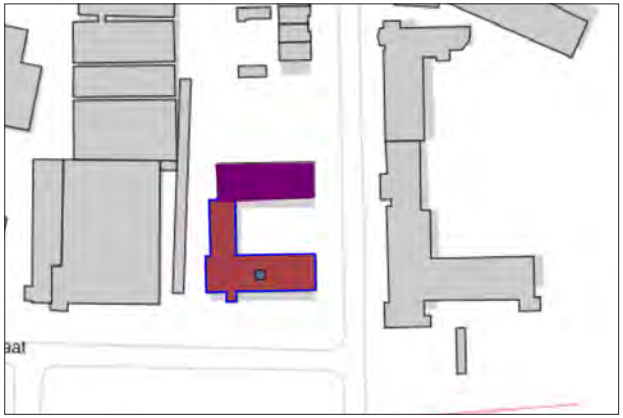

adres	**Kronenburgersingel 269**
huidig	Stedelijk Gymnasium
oorspr.	Ambachtsschool / LTS
richting	algemeen
typologie	gangschool
bouwjaar	1958-1960/-1961-1967
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	modernisme
kunst	gevelsculpturen (metaal)

32 **basisgegevens**

adres	**St. Hubertusstraat 2**
huidig	sportschool
oorspr.	huishoudschool (V)GLO
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool met hal
bouwjaar	1953-1955/-1956
architect	J.G. Deur & C. Pouderoyen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	-

typering
Dubbele school van twee bouwlagen en zadeldaken op U-vormig grondplan, bestaande uit twee vleugels met gangen aan de noordzijde en leslokalen aan de zuidzijde. Tussen de twee vleugels een verbindingsgang met gezamenlijke schoolhal en een open hof met pergola aan de straatzijde. Kenmerkend voor het gevelbeeld zijn de rode bakstenen met allerlei siermetselwerk, de betonnen raamwerken met grote stalen ramen en de uitgebouwde portieken en erkers van hout. De school is in opdracht van de 'Stichting Dochters van O.L. Vrouw' gebouwd en maakt deel uit van een parochiecomplex met kerk, pastorie, begraafplaats, klooster en scholen aan de Groenestraat / Dobbelmannweg. Het interieur is niet bekeken want de sportschool werkte niet mee aan het onderzoek.

waardering
Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en vervolgonderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving, de daaruit voortvloeiende indeling van de stad in parochies en het werk van de Stichting Dochters van O.L. Vrouw; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor huishoudelijk onderwijs getuigden van een patriarchaat waarin vrouwen geacht werden voor het gezin te zorgen en daartoe werden opgeleid.
Van groot architectuurhistorisch belang als typologisch goed voorbeeld van een dubbelschool in een rijke traditionalistische bouwtrant en een mengvorm van gang, hof en hal, die kenmerkend zijn voor de gerenommeerde architect Pouderoyen (sterk oeuvre); afgezien van gesloopte entreeportiek is het exterieur goeddeels gaaf.
Van groot stedenbouwkundig belang als onderdeel van een langgerekt parochiecomplex dat zich uitstrekt tot aan de Groenestraat; architectonisch ensemble met de gymzaal aan de overzijde van de Dobbelmannweg.

adres	**St. Hubertusstraat 2**
huidig	sportschool
oorspr.	huishoudschool (V)GLO
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool met hal
bouwjaar	1953-1955/-1956
architect	J.G. Deur & C. Pouderoyen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	-

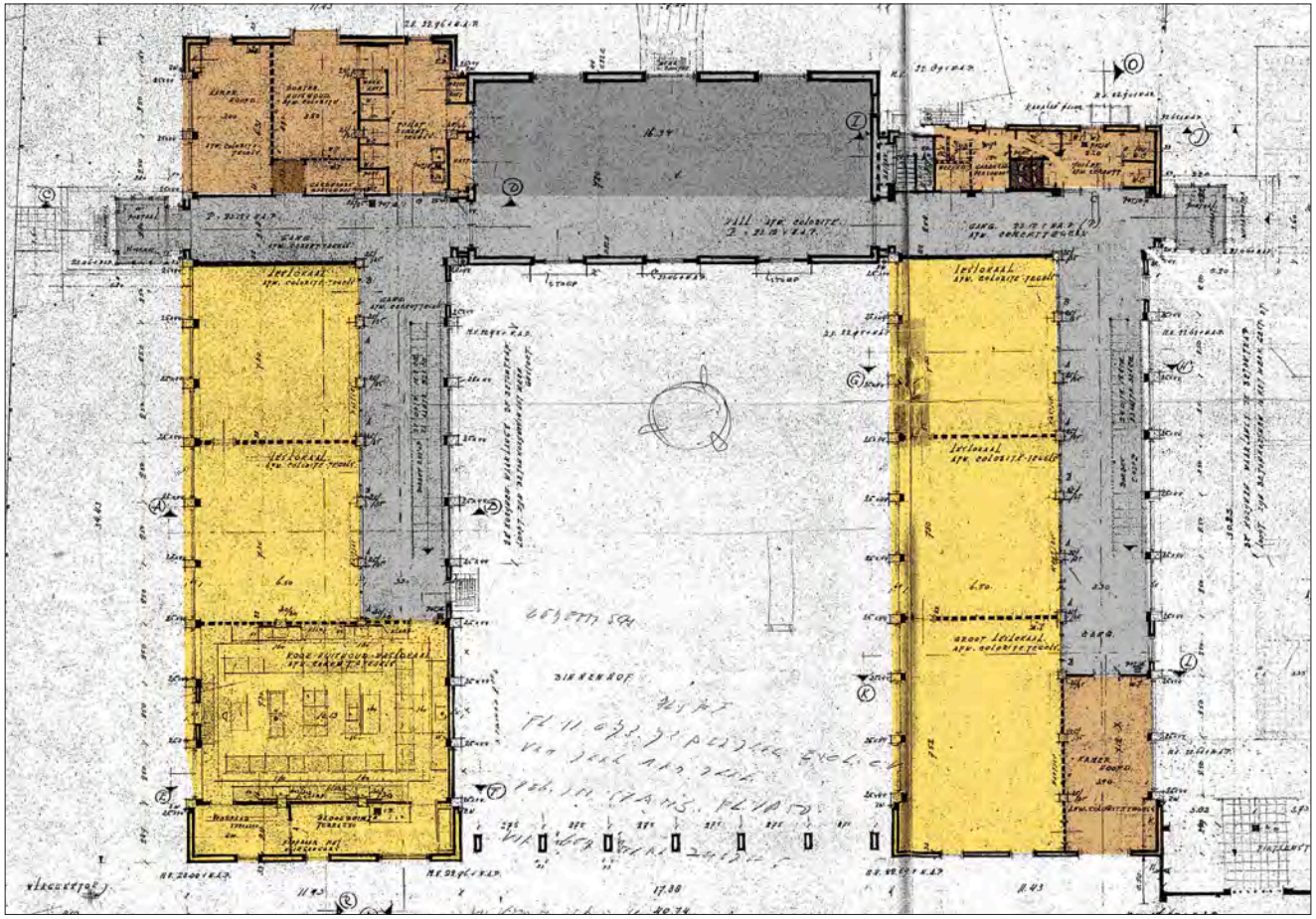

adres	**St. Hubertusstraat 2**
huidig	sportschool
oorspr.	huishoudschool (V)GLO
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool met hal
bouwjaar	1953-1955/-1956
architect	J.G. Deur & C. Pouderoyen
bouwstijl	traditionalisme
kunst	-

verkeersruimte

hal

leslokaal

toiletten en personeel

33 **basisgegevens**

adres	**Van Cranenborchstraat 7**
huidig	Nijmeegse Scholen Gemeenschap
oorspr.	Nijmeegs Lyceum
richting	protestants
typologie	hal- en gangschool
bouwjaar	1960-1963/-1965
architect	Boks, Eijkelenboom & Middelhoek
bouwstijl	modernisme
kunst	2 sculpturen in de tuin

typering
Samengesteld gebouw met onderkelderde en plat gedekte vleugels van één, twee en drie bouwlagen in molenwiekpatroon rond een centrale hal cq. aula. Karakteristiek voor het in- en exterieur zijn het ornament loze metselwerk van rode strengpersteen, de horizontale vensterstroken en de split level niveaus. Onlangs is het gebouw respectvol uitgebreid (witte blokken) en gemoderniseerd, waarbij de blauwe kleur van de ramen is vervallen en het interieur op allerlei manieren lichter is gemaakt. De structuur van het gebouw is evenwel nog herkenbaar. Het gebouw is in opdracht van het 'Bestuur Nijmeegs Lyceum' gebouwd en staat solitair in het hart van de naoorlogse wijk Groenwoud met de sculptuur 'Vreemde Vogel' in de voortuin.

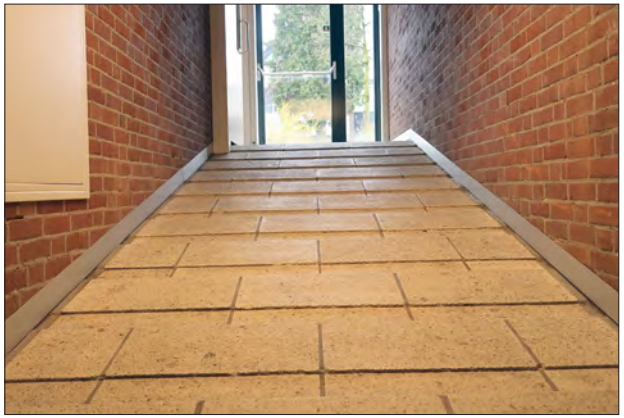
waardering
Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en vervolgonderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving (protestants lyceum); als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor vervolgonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang vanwege de innovatieve molenwiekstructuur rond een centrale hal, uitgevoerd in een strak modernisme van het gerenommeerde bureau Boks, Eijkelenboom & Middelhoek; niet meer gaaf maar wel op een respectvolle manier uitgebreid en gerenoveerd.
Van stedenbouwkundig belang vanwege de prominente solitaire situering in het groene hart van een wijk Groenwoud.

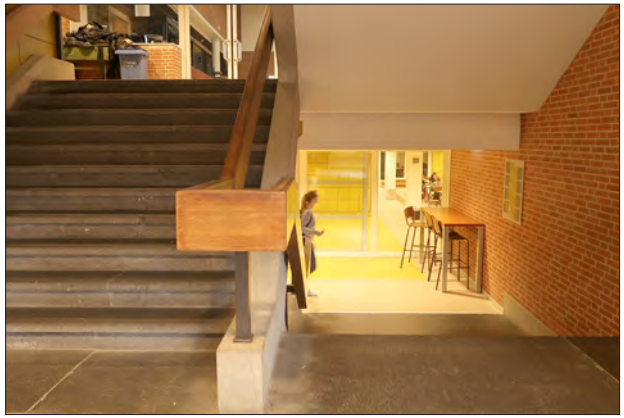
adres	**Van Cranenborchstraat 7**
huidig	Nijmeegse Scholen Gemeenschap
oorspr.	Nijmeegs Lyceum
richting	protestants
typologie	hal- en gangschool
bouwjaar	1960-1963/-1965
architect	Boks, Eijkelenboom & Middelhoek
bouwstijl	modernisme
kunst	2 sculpturen in de tuin

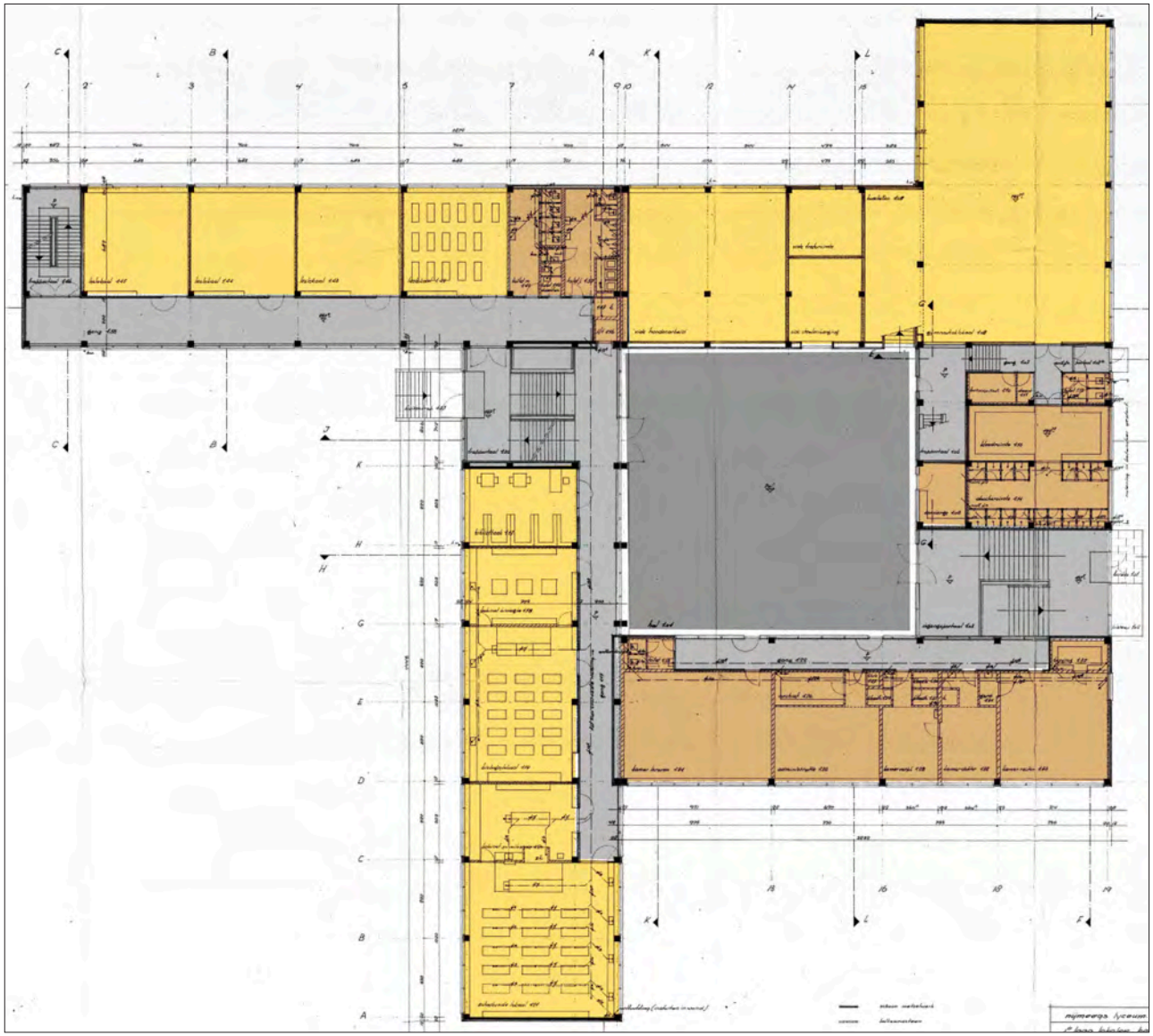
adres	**Van Cranenborchstraat 7**
huidig	Nijmeegse Scholen Gemeenschap
oorspr.	Nijmeegs Lyceum
richting	protestants
typologie	hal- en gangschool
bouwjaar	1960-1963/-1965
architect	Boks, Eijkelenboom & Middelhoek
bouwstijl	modernisme
kunst	2 sculpturen in de tuin

verkeersruimte

hal

leslokaal

toiletten en personeel

34 **basisgegevens**

adres	**Vlierestraat 3**
huidig	bedrijfsverzamelgebouw
oorspr.	huishoudschool
richting	rooms-katholiek
typologie	halschool
bouwjaar	1956/-1958
architect	J. Donders
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	-

typering
Samengesteld gebouw met een grote tweelaags voorbouw en een kleinere éénlaags achterbouw (gymzaal); beide met platte daken, bakstenen gevels en vensterstroken met meerruits stalen ramen. De voorbouw bestaat uit een rechthoekige hal (open trap, omloop, geperforeerd dak op klommen), een vleugel met leslokalen aan de noord- en zuidzijde, en een grote pui met vml. hoofdentree op de kop. Deze school is in opdracht van het 'Bestuur van de RK Huishoudschool Maria Regina' gebouwd en tussen 1995 en 2005 op onderdelen verbouwd: o.a. afgeschermde ruimte op de verdieping van de hal, sterk gewijzigde en uitgegraven frontzijde. Het gebouw staat op de nominatie om te worden gesloopt. Gebouwgebonden kunstuitingen zijn er niet (meer).

waardering
Van cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en vervolgonderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving (RK huishoudschool Maria Regina); als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor huishoudelijk onderwijs getuigden van een patriarchaat waarin vrouwen geacht werden voor het gezin te zorgen en daartoe werden opgeleid.
Van architectuurhistorisch belang als voorbeeld van het type halschool met inpandig een bijzondere betonnen pergolaconstructie; het gevelbeeld daarentegen is sober en op de kop zelfs zwak; de gewijzigde entree en de gedeeltelijk afgeschermde hal doen afbreuk aan de gaafheid.
Van beperkt stedenbouwkundig belang als functioneel onderdeel van een voormalig parochiecomplex waarvan vooroorlogse kerktoren, pastorie en school zijn behouden, maar waarmee geen architectonische eenheid wordt gevormd, noch met de woningen aan de overzijde van de straat; de markante straathoek is architectonisch zwak uitgewerkt.

adres	**Vlierestraat 3**
huidig	bedrijfsverzamelgebouw
oorspr.	huishoudschool
richting	rooms-katholiek
typologie	halschool
bouwjaar	1956/-1958
architect	J. Donders
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	-

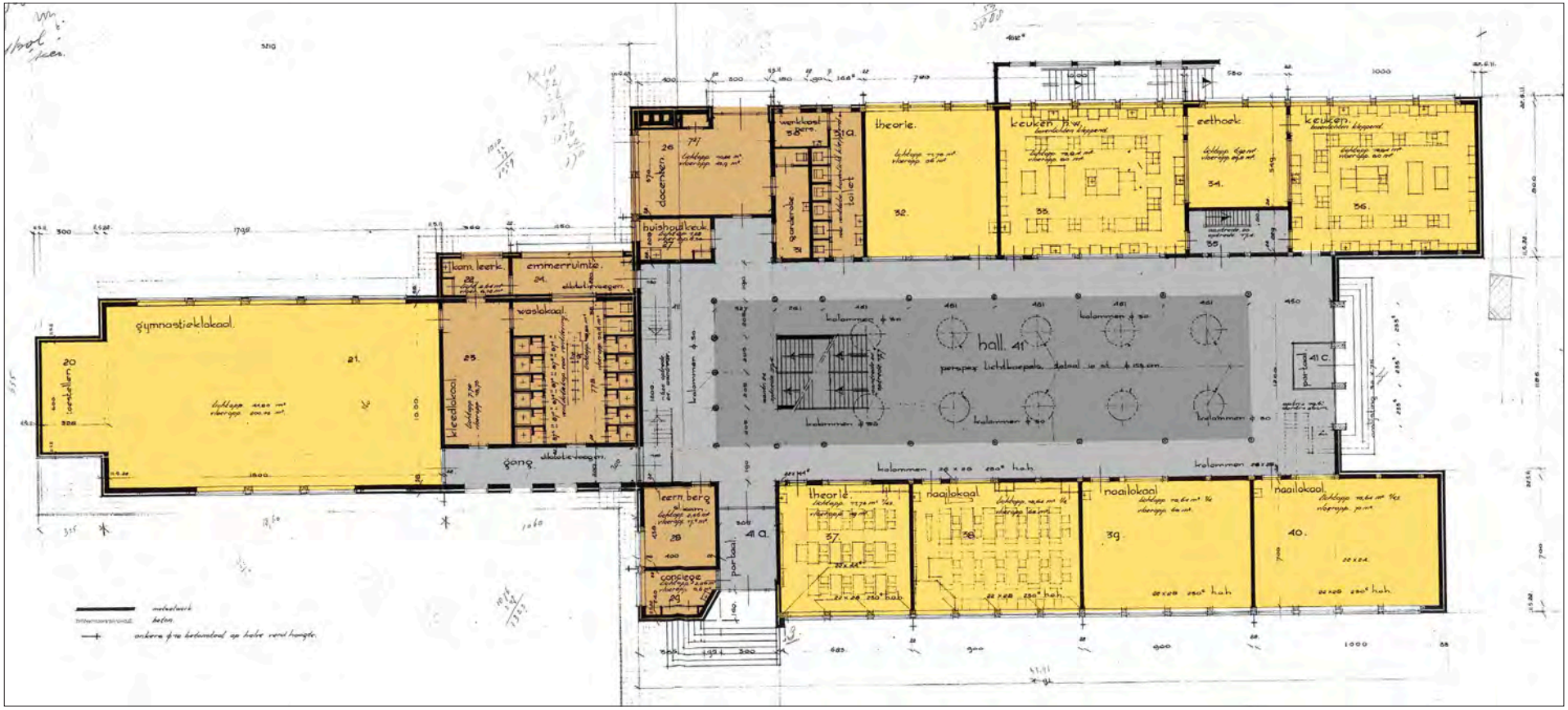
adres	**Vlierestraat 3**
huidig	bedrijfsverzamelgebouw
oorspr.	huishoudschool
richting	rooms-katholiek
typologie	halschool
bouwjaar	1956/-1958
architect	J. Donders
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	-

verkeersruimte

hal

leslokaal

toiletten en personeel

35 **basisgegevens**

adres	**Wilhelminasingel 15**
huidig	Karel de Grote college
oorspr.	(M)ULO 'Wilhelminaschool'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1955/-1956
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	gevelreliëf, wandreliëf

typering

Drielaags gebouw op rechthoekig grondplan met bakstenen gevels (kettingverband, siermetselwerk), grote betonnen raamwerken met kunststof ramen, gestileerde kroonlijst en schilddak met gesmoorde pannen. Gangen aan de achterzijde, leslokalen aan de straatzijde en een trappenhuis met entree en personeelsvertrekken in de geknikte hoekaansluiting met de flankerende vml. lagere school. Deze school is gebouwd in opdracht van 'Het zedelijk lichaam Vereniging van Vrouwen tot het geven van onderwijs' en maakt deel uit van een naoorlogs RK complex met klooster, kleuter-, lagere en ULO school; thans Karel de Grote college die het gebouw in 1993 en 2005-2006 uitbreidde en intern verbouwde. In het trappenhuis een reliëfsteen ('zaaiende boer') en in de voorgevel een terracotta reliëf ('kinderen in een fruitboom').

waardering

Van groot cultuurhistorisch belang vanwege de belevings- en herinneringswaarde voor grote groepen kinderen die hier zijn gevormd en vervolgonderwijs hebben genoten; als herinnering aan de verzuilde vroeg-naoorlogse samenleving (RK meisjes (M)ULO) en het werk van de Vereniging van Vrouwen tot het geven van Onderwijs; als toonbeeld van de verzorgingsstaat in opbouw waarin voorzieningen voor vervolgonderwijs gelijke tred moesten houden met de ongekende groei van de bevolking en sterke uitbreiding van de stad.
Van architectuurhistorisch belang als gangbaar voorbeeld van het type gangschool, uitgevoerd in een sobere maar verzorgde architectuur van Estourgie met geïntegreerde kunstuitingen; echter de uitbouw aan de achterzijde en de interne verbouw van de aula doen sterk afbreuk aan de gaafheid.
Van stedenbouwkundig belang vanwege de ligging binnen de beschermde 19de eeuwse stadsuitleg, als onderdeel van een scholencluster met voormalig klooster en als beeldbepalende straatwand.

adres	**Wilhelminasingel 15**
huidig	Karel de Grote college
oorspr.	(M)ULO 'Wilhelminaschool'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1955/-1956
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	gevelreliëf, wandreliëf

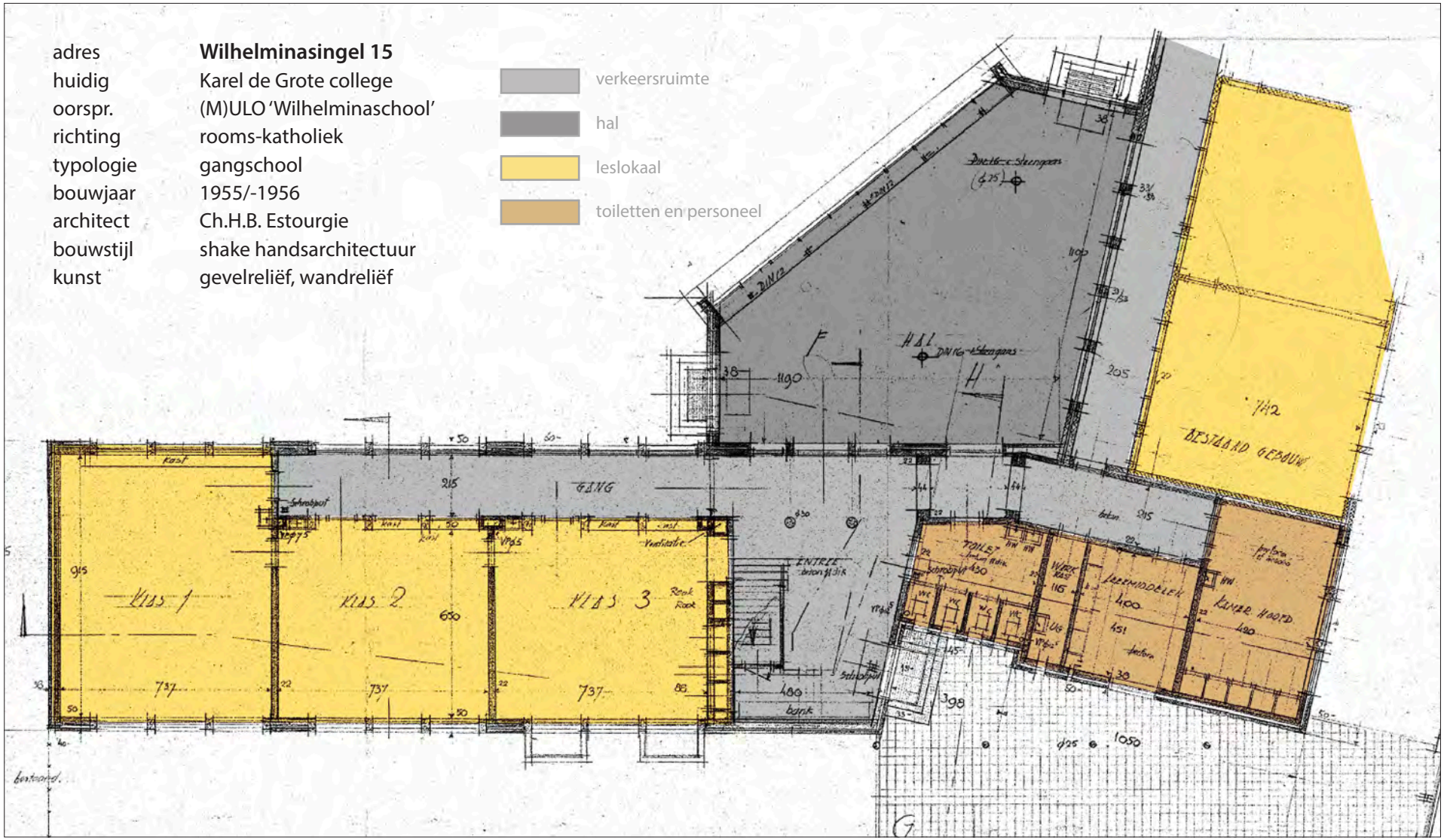

adres	**Wilhelminasingel 15**
huidig	Karel de Grote college
oorspr.	(M)ULO 'Wilhelminaschool'
richting	rooms-katholiek
typologie	gangschool
bouwjaar	1955/-1956
architect	Ch.H.B. Estourgie
bouwstijl	shake handsarchitectuur
kunst	gevelreliëf, wandreliëf

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

inleiding

Het hoofddoel van deze quickscan is om zicht te krijgen op het Nijmeegse bestand aan schoolgebouwen uit de wederopbouwperiode (1945-1968) en hoe deze cultuurhistorisch zijn te waarderen. Alle nog aanwezige scholen zijn daarom in dit rapport op uniforme wijze in beeld gebracht (situatiekaartje, actuele foto's, ingekleurde plattegrond), kort getypeerd en op hoofdlijnen gewaardeerd.

systematiek

De waardering is geformuleerd aan de hand van de vijf gebruikelijke criteria, namelijk:

1. cultuurhistorische waarden
2. architectuurhistorische waarden
3. ensemblewaarde / stedenbouwkundige waarden
4. gaafheid / herkenbaarheid
5. zeldzaamheidswaarde

De laatste twee criteria zijn - indien relevant - verwerkt in de geschreven onderbouwing van de eerste drie criteria. Op verzoek van de gemeente Nijmegen is geen *ranking* gemaakt van de onderzochte scholen. Uit de omschreven waardering wordt toch wel duidelijk welke gebouwen in meer of mindere mate cultuurhistorisch scoren.

overwegingen bij het waarderen

Bij het waarderen van de schoolgebouwen speelden op hoofdlijnen de volgende overwegingen een rol.

- Op het cultuurhistorische criterium scoren (vrijwel) alle schoolgebouwen hoog omdat ze allemaal van bijzonder historisch en sociaal-cultureel belang voor de stad, de wijk, de buurt, de bewoners en de maatschappij. Ze zijn allemaal gerelateerd aan de toenmalige bevolkingsgroei, de verzorgingsstaat in opbouw, de verzuilde samenleving en/of de industrialisatiepolitiek.
- Bij het architectuurhistorische criterium is op hoofdlijnen gekeken naar de typologie, de gangbaarheid of innovatie daarvan, de bouwstijl, de ontwerpkwaliteiten, de aanwezige gebonden kunst en de architect; alsmede de mate van gaafheid en/of zeldzaamheid van deze aspecten.
- Bij het stedenbouwkundige criterium is op hoofdlijnen gekeken naar de eventuele ligging binnen een beschermd stadsbeeld, parochiecomplex of scholencluster, naar de positie ervan in de hoofdstructuur van de stad en/of de wijk, en de mate van zichtbaarheid in de stad (beeldbepalend of niet).
- Bij de subcriteria gaafheid / herkenbaarheid is op hoofdlijnen gekeken naar de mate waarin renovaties, verbouwingen, uitbreidingen en ingrepen van invloed zijn geweest op de architectonische en ruimtelijke gaafheid.

conclusie en adviezen

- Op basis van het overzicht en de waarderingen in dit rapport is het nu aan de gemeente Nijmegen om te bepalen voor welke schoolgebouwen zij zich wil inspannen. Daarbij kunnen verschillende overwegingen een rol spelen die allemaal legitiem zijn, zoals:

  – de keuze voor architectonische toppers, óf
  – de keuze voor een afspiegeling van betrokken lokale architecten (Okhuijsen, Estourgie, Oswald, Pouderoyen), óf
  – de keuze voor een representatieve dwarsdoorsnede door de typologische verscheidenheid (gang-, hal-, portiek- en patioschool of een mengvorm daarvan), óf
  – de keuze voor een representatieve dwarsdoorsnede door de architectonische verscheidenheid (traditionalisme, modernisme of gemengde bouwtrant van de shake handsarchitectuur) , óf
  – de keuze voor een evenwichtige geografische spreiding, óf
  – de keuze voor de nabijheid van andere monumenten in de directe omgeving, óf
  – de keuze voor een combinatie van al deze overwegingen.

  Die afweging is nu aan de gemeente en kan eenvoudiger worden gemaakt dankzij het overzicht in dit rapport.

- Maak een onderscheid tussen schoolgebouwen die je wil beschermen als gemeentelijk monument, scholen waarvan je enkel het aanzicht wil koesteren als beeldbepalend pand en schoolgebouwen waarvoor geen cultuurhistorisch beleid nodig is. Dat schept voor iedereen duidelijkheid.

- Ga zorgvuldig om met de aanwezige kunstwerken in alle schoolgebouwen en streef naar behoud of herplaatsing ongeacht de algehele waardering van het betreffende gebouw. De kunstwerken zijn gewaardeerd in het separate onderzoek naar gebonden kunst uit de periode 1940-1990.

- Doe nader onderzoek naar (voormalige) schoolgebouwen uit de periode 1945-1968 in Nijmegen die bij deze *quickscan* onverhoopt buiten beeld zijn gebleven. Er zijn voorbeelden over het hoofd gezien, zoals:
  – Bongerdstraat 1
  – Heiweg 99
  – Kolpingstraat 2;2a
  – Veldstraat 4

GERAADPLEEGDE BRONNEN

rapporten

- Meijel, L. van (2007). *Naoorlogse woonwijken: quickscan waardering*, Ede 2007 (rapport STOA i.o.v. de gemeente Nijmegen).
- Meijel, L. van, P. Opmeer, K. Loeff (2003). *Scholen. Categoriaal onderzoek wederopbouw*, Zeist 2003 (rapport PLEK i.o.v. de Rijksdienst voor de Monumentenzorg).

internet

- bagviewer.kadaster.nl (situatiekaartjes)
- nijmegen.nl (digitaal bouwarchief)
- regionaalarchiefnijmegen.nl (beeldbank)

COLOFON

titel

Gemeente Nijmegen: schoolgebouwen 1945-1968
Waardestellende quickscan

datum

Nijmegen, 12 juli 2019 (definitief)

onderzoek en tekst ©

Leon van Meijel

beeldmateriaal en disclaimer

Actuele foto's (Leon van Meijel), situatiekaartje (BAG), bouwtekeningen (digitaal bouwarchief gemeente Nijmegen, ingekleurd door de auteur), historische zwart/wit foto's (RAN). De gemeente Nijmegen draagt de verantwoordelijkheid voor eventuele auteurs- en beeldrechten.

opdrachtgever en contactpersonen

Gemeente Nijmegen, Mayke Haaksman en Hettie Peterse

contact

Gemeente Nijmegen
Postbus 571
6500 AN NIJMEGEN
www.nijmegen.nl

van Meijel – adviseurs in cultuurhistorie
Alphons Sieberspad 16
6532 AG NIJMEGEN
www.adviseursincultuurhistorie.nl

Van Meijel adviseurs in cultuurhistorie